

Πηγή:	ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ	Σελ.:	1	Ημερομηνία έκδοσης:	07-03-2020
Επιφάνεια:	198.06 cm ²	Αρθρογράφος:		Κυκλοφορία:	14860
Θέματα:	ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ				

Σ Χ Ο Λ Ι Ο | ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΚΑΤΣΟΥΝΑΚΗ

Ο COVID-19 μεταλλάσσεται και μεταλλάσσει

Τι περίεργο, αλήθεια. Εκεί που επαινούσαμε και παροτρύναμε για συνύπαρξη σε δημόσιους χώρους, υψώνονται απαγορευτικά συναθροίσεων, ενώ οι ακυρώσεις εκδηλώσεων, διαλέξεων, φεστιβάλ, διοργανώσεων εν γένει πέφτουν βροχή. Και αυτή είναι μια στάση αυξημένης κοινωνικής ευθύνης. Ο κορωνοϊός διαμορφώνει μια άλλη καθημερινότητα, επιβάλλει ελεγχόμενες εξόδους και αποσύρσεις, μαζί με έναν νέο ανθρωπότυπο. Οι φωτογραφίες που συνοδεύουν την ενημέρωση για την πορεία της επιδημίας δείχνουν ανθρώπους με στολές να ψεκάζουν ή «πάνοπλο» **ιατρικό προσωπικό** ή πρόσωπα με μάσκες. Ερημες πλατείες που πριν από λίγο καιρό συγκέντρωναν εκατομμύρια τουρίστες, στο Βατικανό και στη Βενετία, ή άδειες πόλεις συμπληρώνουν την ξαφνική μεταβολή της εικόνας του κόσμου. Κάθε μέρα αυξάνονται τα περιστατικά

COVID-19 και οι θάνατοι, τα χέρια όλων «αλλάζουν δέρμα» από τα πλυσίματα και τα αντισηπτικά, νέες μορφές καιρετισμού επινοούνται για να αποφευχθούν οι απαγορευμένες χειραψίες (οι πολιτικές ηγεσίες διεθνώς δίνουν το παράδειγμα), οι επιβεβλημένες αποστάσεις στις συναντήσεις, προσωπικές ή επαγγελματικές, διαμορφώνουν ένα τοπίο φόβου, καχυποψίας και επιφυλάξεων. Το χιούμορ βοηθάει στην αποσυμπίεση αυτής της απροσδόκητης δυστοπίας (σφείλουμε να ευχαριστήσουμε γι' αυτό τους σκιτσογράφους μας) αλλά παράλληλα πρέπει να πάρουμε απόφαση ότι διαμορφώνεται μια άλλη πραγματικότητα. Κάθε δοκιμασία που περνάει η ανθρωπότητα, και μάλιστα στην έκταση αυτής της απειλής που δεν αντιμετωπίζεται δραστικά αλλά μόνο να περιοριστεί, ίσως, μπορεί, αφήνει τα ίχνη της στον ψυχισμό, στον τρόπο σκέψης και στις διαθέσεις.

Και βέβαια, δοκιμάζει τη συνοχή των κοινωνιών. Ποιοι πειθαρχούν στις οδηγίες που ανακοινώνονται από τις αρμόδιες αρχές και ποιοι αδιαφορούν, ποιοι αντιλαμβάνονται τον κίνδυνο όχι μόνο να νοσήσουν οι ίδιοι, αλλά να μεταδώσουν τον ιό σε ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού, και ποιοι τραβούν τις διαχωριστικές γραμμές τους, ποιοι συμμορφώνονται με το αίσθημα κοινωνικής ευθύνης και ποιοι αποθεώνουν (διαρκώς) την «πάρτη τους». Στην πράξη δοκιμάζεται και η αλληλεγγύη. Πόσο «αλληλέγγυοι», για παράδειγμα, ήταν οι καρναβαλιστές της Πάτρας και άλλων ελληνικών πόλεων που αφήφησαν τη γενική απαγόρευση και όπα είπαν και το κέφι τους έκαναν; Ο κορωνοϊός είναι ένα ιδιόμορφο σκληρό κρας τεστ. Όχι μόνο για τον οργανισμό μας, αλλά και για την ευθύνη της συνύπαρξης, αλλιώς, Ο COVID-19 μεταλλάσσει τον ατομισμό σε δημόσιο κίνδυνο.

Απολύμανση σε μαγαζί με παραδοσιακά προϊόντα στην Τεχεράνη.

«Ονοματοδοσία» για αναγνώριση, σε νοσοκομείο του Ναϊρόμπι.

Πώς να απολυμάνετε τη θέση στο αεροπλάνο

Του **TARIRO MZEZWEA**
THE NEW YORK TIMES

Η δημοσιοποίηση περυσινού βίντεο της Ναόμι Κάμπελ να καθαρίζει με απολυμαντικό πανί το κάθισμά της σε αεροσκάφος προκάλεσε ειρωνικά σχόλια από τους χρήστες του Ιντερνετ, που κατηγόρησαν την καλλονή για υπερβολική αντίδραση και «αρρωστοφοβία». Το ξέσπασμα της επιδημίας του κορωνοϊού, όμως, απέδειξε ότι η τακτική αυτή

«Καθίστε σε παράθυρο, μη σπκώνεστε κατά τη διάρκεια της πτήσης, πίνετε υγρά και κρατήστε τα χέρια σας μακριά από το πρόσωπο».

μπορεί να αποβεί ωφέλιμη.

Την ίδια στιγμή, μεγάλες αμερικανικές αεροπορικές εταιρείες ανακοίνωσαν ότι απολυμαίνουν τα αεροσκάφη τους και ότι η καθαριότητα των αεροσκαφών αποτελεί πρώτη προτεραιότητα. Κάποιοι ταξιδιώτες, όμως, νιώθουν την ανάγκη να ασχοληθούν οι ίδιοι με την απολύμανση των καθισμάτων και του χώρου γύρω από τη θέση τους. «Το αεροσκάφος και το κάθισμα είναι δημόσιος χώρος και γνωρίζουμε ότι πολλά μικρόβια ζουν πολύ χρόνο σε σκληρές επιφάνειες», λέει ο επιδημιολόγος Ααρν Μίλστοουν του πανεπιστημίου Τζονς Χόπκινς.

Η πρώτη συμβουλή

Η πρώτη συμβουλή των ειδικών αφορά την αποφυγή της επαφής των χεριών με το πρόσωπο. «Ο καθαρισμός επιφανειών στη θέση του επιβάτη δεν βλάπτει, εφόσον δεν οδηγεί σε ψευδαισθησιμότητα ασφάλειας και συνοδεύεται από πλύσιμο χεριών», λέει ο μικροβιολόγος Αντριου Μέλε του πανεπιστημίου του Ουισκόνσιν. Ο ιός μεταφέρεται

μέσω των εκκρίσεων της μύτης ή του σιέλου και εισέρχεται μέσω των ματιών, της μύτης ή του στόματος. Παρότι ο κορωνοϊός μπορεί να επιβιώσει σε επιφάνειες, όπως το τραπέζακι, η οθόνη, τα πόμολα τουαλέτας, άλλοι κορωνοϊοί, όπως ο SARS και ο MERS, μπορούν να ζήσουν σε μέταλλο, γυαλί και πλαστικό μέχρι και εννέα ημέρες, εφόσον οι επιφάνειες αυτές δεν έχουν απολυμανθεί.

Μελέτη του πανεπιστημίου Εμορι έδειξε ότι, κατά τη διάρκεια της εξάρσης της εποχικής γρίπης, οι ασφαλέστερες θέσεις στο αεροσκάφος είναι αυτές στα παράθυρα. Οι ερευνητές διαπίστωσαν ότι όσοι κάθονταν σε θέσεις στα παράθυρα είχαν μικρότερη επαφή με πιθανούς ασθενείς. «Καθίστε σε παράθυρο και μη σπκώνεστε κατά τη διάρκεια της πτήσης, πίνετε υγρά και κρατήστε τα χέρια σας μακριά από το πρόσωπο», λέει η καθηγήτρια Βιοϊατρικής, Βίκι Χέρτσμπεργκ.

Σκληρές επιφάνειες

Μόλις καθίσετε στη θέση σας και αφού έχετε απολυμάνει τα χέρια σας, χρησιμοποιήστε απολυμαντικά μαντιλάκια για να καθαρίσετε τις σκληρές επιφάνειες του καθισματός σας, όπως το μαξιλάρι, τα μπράτσα, την πόρπη της ζώνης, την οθόνη του καθισματος, τη θήκη μπροστά σας και το τραπέζακι. Αν το κάθισμα είναι καλυμμένο από σκληρό ή μη πορώδες υλικό, σκουπίστε και αυτό. Η χρήση απολυμαντικού μαντιλιού σε υφασμάτινο κάθισμα δεν είναι αποτελεσματική και θα βοηθήσει στην εξάπλωση μικροβίων, χωρίς να τα σκοτώσει.

«Η απολύμανση του καθισματος με υγρό μαντίλι δεν είναι κακή ιδέα, αλλά πρέπει να θυμάστε ότι ο κορωνοϊός δεν πρόκειται να περάσει από το κάθισμα στο στόμα σας. Οι επιβάτες πρέπει να προσέχουν να μην βάζουν τα χέρια τους στο στόμα και στο πρόσωπο, αυτό είναι το σημαντικότερο», λέει ο επιδημιολόγος του Τζονς Χόπκινς, δρ Μίλστοουν.

Σε δύο εβδομάδες αναμένεται έξαρση των κρουσμάτων

Πηγή: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ Σελ.: 3 Ημερομηνία έκδοσης: 07-03-2020
Επιφάνεια: 870.58 cm² Αρθρογράφος: Κυκλοφορία: 14860
Θέματα: ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

Σε δύο εβδομάδες αναμένεται έξαρση των κρουσμάτων

Της ΠΕΝΝΥΣ ΜΠΟΥΛΟΥΤΖΑ

Εν αναμονή της επιδημίας από τον νέο κορωνοϊό και στη χώρα μας τελούν οι υγειονομικές αρχές, που βλέπουν τον αριθμό των επιβεβαιωμένων κρουσμάτων να αυξάνεται μέρα με την ημέρα. Οι ειδικοί επισημάνουν δεν αποκλείουν το ενδεχόμενο ο ιός να έχει διασπαρεί ήδη στην κοινότητα σε διάφορες περιοχές της χώρας και εκτιμούν ότι υπάρχει σοβαρή πιθανότητα να παρατηρηθεί έξαρση των περιστατικών σε περίπου δύο εβδομάδες.

Όπως ανακοίνωσε ο εκπαιδευτικός του υπ. Υγείας για τον νέο κορωνοϊό, καθηγητής Παθολογίας Λοιμώξεων Σωτήρης Τσιόδρας, χθες επιβεβαιώθηκαν 14 νέα περιστατικά της νόσου στη χώρα, εκ των οποίων τα 11 αφορούν σε εκδρομείς από το Ισραήλ και την Αιγύπτο και συνταξιούχους του 66χρονου από την Αμαλιάδα και τρία είναι επαφές των εκδρομμένων. Συνολικά, ο αριθμός των κρουσμάτων που έχουν εντοπιστεί από τις ελληνικές αρχές τις τελευταίες δύο εβδομάδες ανέρχεται σε 45, εκ των οποίων οι 17 νοσηλεύονται, στην πλειονότητά τους με ήπια συμπτώματα. Σε σοβαρή κατάσταση νοσηλεύεται στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Ρίου ο 66χρονος –μέλος της ομάδας εκδρομμένων– ο οποίος χρειάστηκε να διασωληνωθεί χθες τα 24ωρα. Μεταξύ των επιβεβαιωμένων περιστατικών των τελευταίων δύο ημερών είναι και ένας επαγγελματίας υγείας από την Αμαλιάδα, μία αεροσυνοδός και μία ηλικιωμένη κάτοικος του Δήμου Δάφνης.

Με βάση τις τελευταίες εξελίξεις, η κυβέρνηση έπειτα και από την εισήγηση της Επιτροπής Ειδικών Εμπειρογνομημάτων αποφάσισε την παράταση των μέτρων αναστολής της λειτουργίας εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και χώρων συνάθροισης κοινού στους νομούς Ηλείας, Αχαΐας και Ζακύνθου για 14 ημέρες, την αναστολή όλων των προ-

γραμματισμένων εκδρομών από και προς τις πληττόμενες περιοχές της Δυτικής Ελλάδας, καθώς και την αναστολή των οργανωμένων εκπαιδευτικών εκδρομών στο εξωτερικό μέχρι νεωτέρας. Υπενθυμίζεται ότι η αναστολή των εκδρομών σχολείων ίσχυε πριν από τις τελευταίες εξελίξεις έως τις 13 Μαρτίου 2020. Επίσης όλες οι αθλητικές διοργανώσεις ανά τη χώρα στις οποίες συμμετέχουν ομάδες από Αχαΐα, Ηλεία και Ζάκυνθο θα γίνουν κεκλεισμένων των θυρών μέχρι νεωτέρας.

Ο κ. Τσιόδρας αναφερόμενος στην εμφάνιση και των τελευταίων χρονικά 14 περιστατικών, σημείωσε ότι πρόκειται για αναμενόμενη διασπορά της νόσου σε ένα κλειστό «χώρο». Χαρακτήρισε ιδιαίτερα σημαντικό το γεγονός ότι αυτή τη στιγμή δεν έχει καταγραφεί στη χώρα μας μετάδοση του κορωνοϊού από μη γνωστή πηγή.

Ο καθηγητής επανέλαβε ότι δεν τίθεται θέμα ευθυνών στον τρόπο διαχείρισης από τον Εθνικό Οργανισμό Δημόσιας Υγείας των εκδρομών από το Ισραήλ και την Αιγύπτο. Όπως ανέφερε, η στρατηγική του ΕΟΔΥ είναι σύμφωνη με τις οδηγίες των Ευρωπαϊκών Κέντρων Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων (ΕΚΠΝ), κάτι που επιβεβαίωσε και επιμελητής των εκδρομών του ΕΚΠΝ που βρίσκονται από χθες το βράδυ στην Αθήνα. Επανάλαβε ότι τις ημέρες που έγινε το ερώτημα για τον ταξιδιώτη από τους Αγίους Τόπους, το Ισραήλ και την Αιγύπτο δεν αναφέρονταν στις χώρες ελέγχου για τον κορωνοϊό.

Τέλος, σύμφωνα με τον κ. Τσιόδρα, «σε αυτή τη φάση, η μείωση και πρόληψη της όσο το δυνατόν περισσότερης διασποράς, θα μειώσει την ένταση και την αύξηση των παρατηρούμενων περιπτώσεων της νόσου. Θα οδηγήσει σε επιβράδυνση της διασποράς της νόσου στην κοινότητα, η οποία είναι απαραίτητη για την ανταπόκριση του συστήματος υγείας».

Απολύμανση σε σχολείο της Νέας Φιλαδέλφειας, στο πλαίσιο των προληπτικών μέτρων προστασίας.

Το κλείσιμο σχολείων και οι επιπτώσεις

Εξαιρετικά σύνθετη και δύσκολη απόφαση χαρακτηρίζουν το συνολικό κλείσιμο των σχολείων και των πανεπιστημίων, ως μέτρο αποφυγής της εξάπλωσης του νέου κορωνοϊού, οι ειδικοί επιστήμονες. Στις περιπτώσεις εκπαιδευτικών ιδρυμάτων που σχετίζονται με ύποπτα ή επιβεβαιωμένα κρούσματα του νέου κορωνοϊού, ήδη λαμβάνονται αποφάσεις για αναστολή της λειτουργίας τους, ενώ για πολλά σχολεία ανά τη χώρα οι περιφέρειες και οι δήμοι μόνο με την υποψία κρούσματος προχωρούν σε απολυμνήσεις και αναστολή λειτουργίας.

Ο προβληματισμός των ειδικών έχει να κάνει με το τεράστιο κοινωνικοοικονομικό κόστος μιας τέτοιας απόφασης αλλά και το επιστημονικά αβέβαιο κόστος. Αλλωστε, στη σημερινή παγκόσμια κρίση με τον κορωνοϊό, καθολικό κλείσιμο των σχολείων έχουν αποφασίσει μόλις 14 χώρες εκ των οποίων μόνο μία

ευρωπαϊκή (Ιταλία). Χθες, ο υπουργός Υγείας Βασίλης Κικίλιας κατά την τοποθέτησή του στο έκτακτο συμβούλιο υπουργών Υγείας της Ε.Ε. για τον κορωνοϊό, τόνισε την ανάγκη ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των κρατών όχι μόνο σε επιστημονικό αλλά και σε πολιτικό επίπεδο. Πρότεινε την ενίσχυση της ψυχιατρικής πλατφόρμας του Ευρωπαϊκού Κέντρου και Πρόληψης Νοσημάτων με τα πολιτικά μέτρα στα οποία προχωράει κάθε χώρα (μεταξύ αυτών και οι περιορισμοί στις συναθροίσεις κοινού).

Πάντως, κατά τους ειδικούς, το κλείσιμο σχολείων ως μέτρο περιορισμού εξάπλωσης της νόσου έχει εξετασθεί μόνο για την περίπτωση της γρίπης –και μάλιστα στην αρχή της επιδημίας–, η οποία σε αντίθεση με τον κορωνοϊό που είναι σχεδόν ασυμπτωματικός στα παιδιά, μπορεί να προκαλέσει σοβαρή νόσηση και στις μικρές ηλικίες. Από την άλλη, το κόστος για

Αναβολή εκδηλώσεων, προβληματισμός για την παρουσία των πιστών στην εκκλησία.

την οικογένεια και τους εργαζόμενους γονείς από το κλείσιμο των σχολείων είναι μεγάλο, ειδικά εάν ισχύσει το «επικρατέστερο» σενάριο για την εξέλιξη της νόσου στη χώρα μας, που θέλει την επιδημία να ξεκινάει σε δύο εβδομάδες και να διαρκεί έως τον Μάιο. Αυτό σημαίνει και τουλάχιστον δύο μήνες με παιδιά στο σπίτι αλλά και απόλυτα μαθημάτων με σοβαρές επιπτώσεις ενόψει και των Πανελλαδικών Εξετάσεων.

Εντονη είναι και η συζήτηση σχετικά με την παρουσία των πιστών στην εκκλησία ειδικά την περίοδο αυτή. Κατά τους ειδικούς, εί-

ναι ατομικά ευθύνη για όποιον έχει συμπτώματα γρίπης όπως βήχα, καταρροή και πυρετό να μην πάει στην εκκλησία. Για την απουσία οδηγίων σχετικά με το θέμα από το υπουργείο Υγείας, η απάντηση είναι ότι είναι ευθύνη της εκκλησίας να λάβει αποφάσεις για την προστασία των πιστών.

Την ίδια στιγμή, μεγάλες διοργανώσεις αναβάλλονται και στη χώρα μας, ενώ ο Πανελλήνιος Ιατρικός Σύλλογος εξέδωσε σύσταση προς τις ιατρικές εταιρείες για αναβολή διεξαγωγής συνεδρίων, σεμιναρίων και άλλων εκδηλώσεων για τους δύο προσεχείς μήνες.

Σε επικοινωνία με τον Εθνικό Οργανισμό Δημόσιας Υγείας και το υπουργείο Υγείας είναι και το υπουργείο Δικαιοσύνης για τη λειτουργία των δικαστηρίων. Το υπ. Δικαιοσύνης ανακοίνωσε ότι εφόσον παραστεί ανάγκη, θα ενεργήσει με βάση τις οδηγίες της αρμόδιας επιτροπής του υπουργείου Υγείας.

ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ ΑΣΠΙΔΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΓΚΕΦΑΛΟ

Πηγή: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ Σελ.: 1,11 Ημερομηνία έκδοσης: 07-03-2020
Επιφάνεια: 325.4 cm² Αρθρογράφος: Κυκλοφορία: 14860
Θέματα: ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ ΑΣΠΙΔΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΓΚΕΦΑΛΟ

ΣΕΛΙΔΑ 11

Το ελαιόλαδο ευνοεί την καρδιακή λειτουργία

ΒΟΣΤΩΝΗ. Τον κίνδυνο εμφάνισης καρδιαγγειακών **παθήσεων** περιορίζει σε ποσοστό 7% η χρήση ελαιολάδου, αντί μαργαρίνης ή μαγιονέζας, σύμφωνα με νέα ιατρική μελέτη στις ΗΠΑ. Όσοι καταναλώνουν ακόμη μεγαλύτερη ποσότητα ελαιολάδου, πάνω από επτά γραμμάρια ή μισή κουταλιά την ημέρα, έχουν 15% λιγότερες πιθανότητες εμφάνισης καρδιαγγειακών **παθήσεων** και 21% μικρότερες πιθανότητες εμφάνισης στεφανιαίας νόσου. Το ελαιόλαδο, όμως, δεν μοιάζει να μειώνει τον κίνδυνο εγκεφαλικού.

Η έρευνα παρουσιάστηκε στο συνέδριο της Αμερικανικής Καρδιολογικής Εταιρείας. «Είναι προτιμότερο να αντικαταστήσετε τη μαργαρίνη, το βούτυρο ή τη μαγιονέζα με ελαιόλαδο, αντί να το προσθέσετε μαζί με άλλα ζωικά ή φυτικά λίπη στην υπάρχουσα διαίτα. Το σημαντικό εδώ είναι η αντικατάσταση», λέει ο δρ Φρανκ Χου, επικεφαλής της έδρας διαιτολογίας της **Σχολής Δημόσιας Υγείας** του Πανεπιστημίου του

Τα οφέλη του ελαιολάδου στην ανθρώπινη υγεία επισημαίνουν - για ακόμη μία φορά - επιστημονικές μελέτες.

Όσοι ακολουθούν μεσογειακή διαίτα, με έξτρα παρθένο ελαιόλαδο, έχουν 30% λιγότερες πιθανότητες να υποστούν καρδιακή προσβολή.

Χάρβαρντ. «Το σημαντικότερο είναι να αντικαταστήσετε τα ανθυγιεινά λιπαρά με ελαιόλαδο, περιορίζοντας έτσι τη χοληστερίνη», επισημαίνει ο δρ Χου.

Τα δεδομένα της έρευνας του δρος Χου είχαν επιβεβαιωθεί σε μελέτη του 2013 μεταξύ 7.000 ατόμων, που είχε δείξει ότι όσοι ακολουθούσαν μεσογειακή διαίτα, με έξτρα παρθένο ελαιόλαδο, για διάστημα πέντε ετών, είχαν 30% λιγότερες πιθανότητες να υποστούν καρδιακή προσβολή. Η έρευνα είχε δείξει επίσης ότι η κατανάλωση ελαιολάδου βοηθούσε στη διατήρηση της καλής εγκεφαλικής

λειτουργίας και στον **έλεγχο** του σωματικού βάρους.

Το έξτρα παρθένο ελαιόλαδο (αλλά όχι το απλό ελαιόλαδο) παράγει το μικρότερο ποσοστό κορεσμένου λίπους μεταξύ ελαίων στο τηγάνισμα, σύμφωνα με αυστραλιανή έρευνα του 2018. Το έλαιο καρύδας ήλθε σε δεύτερη θέση, ενώ το έλαιο «κανόλα», που είναι το δημοφιλέστερο στις ΗΠΑ, χαρακτηρίστηκε ως το πιο βλαβερό στο τηγάνισμα. Οι Αμερικανοί επιστήμονες του Χάρβαρντ συστήνουν τη χρήση ελαιολάδου σε σαλάτες, αλλά και σάλτσες μακαρονιών, όπως είναι το ιταλικό «πέστο», καθώς και για «σοτάρισμα» λαχανικών, τηγάνισμα σολομού και άλλων ψαριών. «Καλούμε τους πολίτες να υιοθετήσουν μικρές αλλαγές στη διαίτα τους. Αντί να χρησιμοποιούν βούτυρο στο ψωμί τους, να το βουτούν στο λάδι. Αντί να αγοράζουν έτοιμη σάλτσα σαλάτας, να φτιάχνουν σπιτικό λαδόξυδο με ελαιόλαδο», τονίζει ο δρ Χου.

REUTERS

Εφιάλτης ο κορονοϊός στην Ελλάδα

Πηγή: ΠΑΡΑΠΟΛΙΤΙΚΑ

Σελ.: 1,30-31

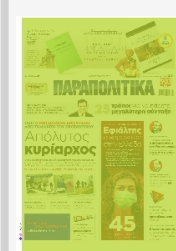
Ημερομηνία έκδοσης: 07-03-2020

Επιφάνεια: 2297.33 cm²

Αρθρογράφος:

Κυκλοφορία: 17000

Θέματα: ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Εφιάλτης ο κορονοϊός στην Ελλάδα

- Γιατί ανησυχούν στο υπουργείο Υγείας και στα **κέντρα** πρόληψης
- Ο φόβος από το κρούσμα στην Πάτρα
- Τι συστήνουν οι γιατροί
- Οι επιπτώσεις σε Ελλάδα και εξωτερικό
- Σε καραντίνα 51 εκδρομείς, που επιστρέφουν από τους Αγίους Τόπους
- Συμβουλές προστασίας για όλους

ΣΕΛΙΔΕΣ. 30-31, 32-33, 29

Ο ΚΟΡΟΝΟΪΟΣ ΚΛΕΙΝΕΙ ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

Εισηγήσεις για διακοπή των μαθημάτων σε όλη την επικράτεια σε περίπτωση περαιτέρω εξάπλωσης του ιού - Επιμήκυνση της σχολικής χρονιάς και μαθήματα online

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ**
ven.ygeia@gmail.com

Ψυχραιμία, ετοιμότητα και εφαρμογή των μέτρων πρόληψης συνιστά η κυβέρνηση, και συγκεκριμένα το υπουργείο Υγείας, για το μείζον ζήτημα του κορονοϊού, καθώς οι ειδικοί προβλέπουν σημαντική αύξηση του αριθμού των κρουσμάτων στην Ελλάδα τις επόμενες εβδομάδες, αν όχι ημέρες. Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι την Πέμπτη τα κρούσματα που είχαν διαπιστωθεί επίσημα από τις ελληνικές Αρχές είχαν ανέλθει από 10 σε 31, καθώς 21 από τους 24 ελεγχθέντες που επέστρεψαν από εκδρομή στο Ισραήλ και την Αίγυπτο βρέθηκαν θετικοί στον ιό, ενώ χτες προστέθηκαν ακόμα 14, με το σύνολο των κρουσμάτων να ανέρχεται πλέον στα 45. Τα νέα δεδομένα αύξησαν το επίπεδο προστασίας και πρόλη-

ψης, καθώς απορροήθηκε παράταση των αυστηρών μέτρων στους νομούς Ηλείας, Αχαΐας και Ζακύνθου. Δηλαδή, κλειστά σχολεία, θέατρα, κινηματογράφοι και χώροι συναθροίσεων. Παράλληλα, αναστέλλονται όλες οι εκδρομές από και προς τις πληττόμενες περιοχές της χώρας, ενώ οι αγώνες των ομάδων των συγκεκριμένων περιοχών θα διεξάγονται χωρίς φιλάθλους, τόσο εντός όσο και εκτός έδρας. Επίσης, παρατείνεται η αναστολή των εκδρομών εξωτερικού και μετά τις 13 Μαρτίου για όλα τα σχολεία της χώρας. Δεν είναι τυχαίο ότι κλειστά έμειναν για αρκετές ώρες το Πάντειο Πανεπιστήμιο και το Πανεπιστήμιο Κρήτης στο Ρέθυμνο, για «προληπτικούς λόγους», ενώ ανά την Ελλάδα παραμένουν κλειστά και μερικά σχολεία. Σύμφωνα με πληροφορίες, σε περίπτωση που αλλάξουν εκ νέου τα δεδομένα σχετικά με τον νέο κορονοϊό στη χώρα μας προς το χειρότερο, υπάρχουν εισηγήσεις για κλείσιμο

όλων των σχολείων της επικράτειας, για επιμήκυνση της σχολικής χρονιάς, αλλά και για μαθήματα online. Ωστόσο, οι αποφάσεις τόσο του υπουργείου Παιδείας όσο και των άλλων υπουργείων στηρίζονται στις εντολές του **Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας**. Πάντως, τα περιοριστικά μέτρα για τα σχολεία ελήφθησαν ήδη σε τρεις νομούς και από χτες ενισχύθηκαν. Τα «καθ' υπερβολή μέτρα που ελήφθησαν» έχουν σκοπό να καθυστερήσουν τη διασπορά της νόσου, δηλαδή ο λοίμωξιολόγος-εκπαιδευτικός του υπουργείου Υγείας για τον κορονοϊό, Σωτήρης Τσιόδρας, αναφερόμενος στην αναστολή λειτουργίας όλων των δημόσιων και ιδιωτικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων όλων των βαθμίδων της Αχαΐας, της Ηλείας και της Ζακύνθου, καθώς και στην απαγόρευση πάσης φύσεως συναθροίσεων και δημόσιων εκδηλώσεων, αθλητικών, πολιτιστικών κ.λπ. και επισκέψεων σε αρχαιολογικούς

χώρους και μουσεία για τις ίδιες περιοχές. «Έχουν στόχο να καθυστερήσουν τη διασπορά της νόσου σε αυτές τις κοινότητες», πρόσθεσε. Υπενθυμίζεται ότι τα μέτρα αφορούν τους τρεις νομούς, καθώς στο γκρουπ που επισκέφθηκε πρόσφατα το Ισραήλ και διαπιστώθηκαν κρούσματα συμμετείχαν άνθρωποι που προέρχονται από τις συγκεκριμένες περιοχές. «Δεν χρειάζεται κανένας πανικός», υπογραμμίζει σε όλους τους τόνους το υπουργείο Υγείας και συνεχίζει να κρατά τις προετοιμασίες των δομών υγείας της χώρας σε υψηλό επίπεδο. Ενδεικτικό είναι ότι προ ημερών παραγγέλθηκε για τις δημόσιες δομές της 1ης ΥΠΕ Αττικής επίγυοσα προμήθεια 2.500.000 απλών χειρουργικών μάσκων και 275.000 μάσκων υψηλής αναπνευστικής προστασίας για την προστασία του προσωπικού από τον κορονοϊό. Σε κάθε περίπτωση, η κυβέρνηση λαμβάνει ήδη μέτρα, τα οποία

περιλαμβάνονται στο άρθρο 1 της σχετικής Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (ΠΝΠ), το οποίο περιλαμβάνει επίσης τα εξής:

(α) Υποχρεωτική υποβολή σε κλινικό και εργαστηριακό ιατρικό έλεγχο, υγειονομική παρακολούθηση, εμβολιασμό, φαρμακευτική αγωγή και νοσηλεία προσώπων, για τα οποία υπάρχουν ελλογές υπόνοιες ότι μπορεί να μεταδώσουν άμεσα ή έμμεσα τη νόσο.

(β) Επιβολή κλινικών και εργαστηριακών ιατρικών ελέγχων, καθώς και μέτρων προληπτικής υγειονομικής παρακολούθησης, εμβολιασμού, φαρμακευτικής αγωγής και προληπτικής νοσηλείας προσώπων που προέρχονται από περιοχές όπου έχει παρατηρηθεί μεγάλη διάδοση της νόσου.

(γ) Επιβολή προληπτικών ελέγχων υγειονομικής φύσεως και κλινικών ή εργαστηριακών ελέγχων σε όλα ή επιμέρους σημεία εισόδου και εξόδου από τη χώρα μέσω αεροπορικών, θαλάσσιων, σιδηροδρομικών ή και οδικών συνδέσεων με χώρες μεγάλης διάδοσης της νόσου.

(δ) Προσωρινό περιορισμό, εν όλω ή εν μέρει, των αεροπορικών, θαλάσσιων, σιδηροδρομικών ή και οδικών συνδέσεων με χώρες μεγάλης διάδοσης της νόσου.

(ε) Προσωρινό περιορισμό προσώπων των περιπτώσεων (α) και (β) υπό συνθήκες που αποτρέπουν την επαφή με τρίτα πρόσωπα, από την οποία θα μπορούσε να προκληθεί μετάδοση της νόσου. Το μέτρο του προσωρινού περιορισμού δύναται να υλοποιείται σε κατάλληλο χώρο νοσοκομείου, υγειονομικής δομής, θεραπευτικού ιδρύματος, σε κατάλληλες δημόσιες ή ιδιωτικές εγκαταστάσεις προσωρινής διαμονής, ή και κατ'οίκον, ανάλογα με την απόφαση του αρμόδιου κάθε φορά οργάνου.

(στ) Προσωρινή απαγόρευση της λειτουργίας σχολικών μονάδων και πάσης φύσεως εκπαιδευτικών δομών, φορέων και ιδρυμάτων, δημοσίων και ιδιωτικών, κάθε τύπου και βαθμού, χώρων θρησκευτικής λατρείας, καθώς και προσωρινή απαγόρευση και αναστολή μετακινήσεων για οποιονδήποτε λόγο του εκπαιδευτικού και λοιπού προσωπικού και μαθητών, σπουδαστών, φοιτητών οποιονδήποτε εκ των ανωτέρω σχολικών μονάδων, εκπαιδευτικών δομών, φορέων και ιδρυμάτων.

(ζ) Προσωρινή απαγόρευση της λειτουργίας θεάτρων, κινηματογράφων, χώρων αθλητικών και καλλιτεχνικών εκδηλώσεων, αρχαιολογικών χώρων και μουσείων, καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος, ιδιωτικών επιχειρήσεων, δημόσιων υπηρεσιών και οργανισμών, καθώς και γενικά χώρων συνάθροισης κοινού.

(η) Προσωρινή επιβολή μέτρων περιορισμού της κυκλοφορίας μέσω μεταφοράς εντός της επικράτειας.

(θ) Προσωρινή επιβολή περιορισμού κατ'οίκον σε ομάδες προσώπων προς αποφυγή ενεργειών που θα

μπορούσαν να προκαλέσουν τη διάδοση της νόσου. Το μέτρο του προσωρινού περιορισμού ευρύτερων ομάδων προσώπων δύναται να προσδιορίζεται με αναφορά σε συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές. Επίσης, σύμφωνα με την ΠΝΠ, εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος εμφάνισης και διάδοσης κορονοϊού, μπορεί να διατάσσεται, με κοινή απόφαση των υπ. Οικονομικών και Υγείας, η αναγκαστική διάθεση στο Δημόσιο για κάλυψη αναγκών δημόσιας υγείας κλινικών ιδιωτικών θεραπευτηρίων και κλινικών, κλινικών Μονάδων Εντατικής Θεραπείας (ΜΕΘ), ξενοδοχείων, ιδιωτικών χώρων παροχής υπηρεσιών στέγασης, άλλων δημόσιων ιδιοκτησιών ή ιδιοκτησιών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου για την κάλυψη έκτακτων αναγκών δημόσιας υγείας που συνδέονται με την αντιμετώπιση του κορονοϊού, εφόσον αυτές δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν με διαφορετικό τρόπο.

Ποιες ομάδες κινδυνεύουν και τι πρέπει να προσέξουν

ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ των ηλικιωμένων, καθώς και των ασθενών με χρόνια νοσήματα, δηλαδή με νοσήματα του αναπνευστικού, καρδιαγγειακά, διαβήτη, νεοπλασίες, αρτηριακή υπέρταση, συστήνουν μετ' επιτάσεως, πλέον, οι ειδικοί παθολόγοι λοιμώξεων και ο **Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας (ΕΟΔΥ)**. Ο λόγος είναι ότι υπάρχουν σίγουρα συνάνθρωποί μας ασθενείς ακόμη και χωρίς συμπτώματα του νέου κορονοϊού, οι οποίοι αποτελούν, σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (ΠΟΥ) το 1% του συνόλου των επιβεβαιωμένων κρουσμάτων και μπορούν να μεταδώσουν εύκολα τη νόσο COVID-19.

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία, έχουν διερευνηθεί μέχρι σήμερα περισσότερα από 700 ύποπτα κρούσματα του νέου κορονοϊού στη χώρα μας, ενώ τα επιβεβαιωμένα κρούσματα της νόσου έχουν ανέβει στα 45. Μάλιστα, στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Ρίου νοσηλεύεται σε σοβαρή κατάσταση το ένατο κρούσμα της νόσου COVID-19, καθώς και το δέκατο, η σύζυγος του προηγούμενου, σε καλή κατάσταση. Όσον αφορά ιδιαίτερος τους ηλικιωμένους και τους χρονίως πάσχοντες, στη «φάση 1» της επιδημίας, στην οποία βρισκόμαστε ακόμη στην Ελλάδα, ο καθηγητής Παθολογίας Λοιμώξεων της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, Σωτήρης Τσιόδρας, υπογραμμίζει ότι «αυτό που κάνουμε είναι να τους προφυλάσσουμε και από τη γρίπη. Όταν έχουμε κάποιον ασθενή στο σπίτι, τον απομονώνουμε από την επαφή ή τον έχουμε τουλάχιστον σε απόσταση δύο μέτρων. Τους ίδιους δεν τους αφήνουμε να επισκεφθούν νοσοκομεία ή νοσηλευόμενους ασθενείς ή φίλους, που είναι ασθενείς, γιατί

μπορεί να κολλήσουν από αυτούς όχι τον νέο ιό, αλλά μια άλλη ίωση, από την οποία κινδυνεύουν περισσότερο. Αυτοί που έχουν χρόνια νοσήματα, και όσο περνάει η ηλικία έχουν χρόνια νοσήματα, έχουν καρδιακά προβλήματα, έχουν αναπνευστικά, να παίρνουν σωστά τη θεραπεία τους, τα φάρμακά τους, να ελέγχεται η νόσος τους. Ο διαβήτης είναι μια σημαντική κατάσταση, αλλά, όταν ρυθμίζεται καλά, είναι καλύτερη και η άμυνα του οργανισμού. Επίσης, δεν τους αφήνουμε να συνανθροίζονται σε στενούς χώρους για πολλή ώρα. Θεωρώ ότι είναι πολύ σημαντικό το μήνυμα ότι οι ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού είναι αυτές που κινδυνεύουν περισσότερο. Είναι ίσως πολύ σοφότεροι από εμάς, τους χρειαζόμαστε, τους αγαπάμε και τους θέλουμε κοντά μας όσο το δυνατόν περισσότερο», καταλήγει.

Ο κ. Τσιόδρας αναφέρει επίσης ότι στη «φάση 2», στην οποία δεν έχει εισέλθει ακόμη η χώρα μας, «όποιος έχει συμπτώματα ελαφρά μένει σπίτι. Η ευπαθής ομάδα μπορεί να χρειάζεται πιο γρήγορα, πιο έγκαιρα να ζητήσει ιατρική βοήθεια, όπως κάνουμε και για τη γρίπη. Θυμάστε; Για τη γρίπη λέμε "αναζήτησε έγκαιρα ιατρική βοήθεια". Το λέμε γιατί υπάρχει φάρμακο, γιατί υπάρχει κάτι που μπορούμε να τους δώσουμε. Εκεί, λοιπόν, νομίζω, ανάλογα με τις θεραπευτικές εξελίξεις που θα δούμε τις επόμενες εβδομάδες σε παγκόσμιο επίπεδο, εάν υπάρχει κάποιο φάρμακο, ναι, θα έχει ίσως νόημα, ακόμα και στην απλή μορφή της νόσου, η ευπαθής ομάδα να μας προσεγγίσει και να τους δώσουμε το φάρμακο, που θα ξέρουμε ότι δουλεύει καλύτερα. Αυτή τη στιγμή δεν μπορούμε να το πούμε».

Πρόβλεψη για επέκταση της νόσου στο 10% του πληθυσμού

«ΥΠΟΛΟΓΙΖΟΥΜΕ, με τα μαθηματικά μας μοντέλα και με την ελπίδα ότι ο καιρός θα παίξει έναν ρόλο αποφυγής της περαιτέρω διασποράς, ότι μπορεί να φτάσουμε το 10% του πληθυσμού. Μπορεί να είναι και πολύ λιγότερο, μπορεί να είναι το 5% αυτή την περίοδο και να αυξηθεί παραπάνω την επόμενη χρονιά τον χειμώνα, που ευνοεί τη μετάδοση τέτοιων ιών», ανέφερε προ ημερών ο κ. Τσιόδρας, ενώ, όπως έγινε γνωστό, συνεχίζεται η ικνηλάτηση 400 ανθρώπων-επαφών των ταξιδιωτών στο Ισραήλ. Πρόκειται για το γκρουπ των Ελλήνων που είχαν ταξιδέψει προ ημερών στους Αγίους Τόπους, από τους οποίους διαπιστώθηκαν 21 κρούσματα του νέου κορονοϊού και νοσηλεύονται αυτή τη στιγμή στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο του Ρίου. Ο ένας ασθενής παραμένει σε βαριά κατάσταση, και μάλιστα χτες το πρωί διασωληνώθηκε, ενώ άλλοι δύο παρουσιάζουν πιο έντονα συμπτώματα και παρακολουθούνται στενά από την ειδική ομάδα του νοσοκομείου. Επίσης, τα χθεσινά 14 νέα κρούσματα προέρχονται από το ίδιο γκρουπ και τις επαφές τους. Γι' αυτό και στην Αχαΐα έχει επιστρατευτεί προσωπικό από τα Κέντρα Υγείας της Πάτρας για να ενισχύσουν τα δύο νοσοκομεία του Ρίου και του Αγίου Ανδρέα. Στο μεταξύ, χτες, ακόμα 51 Έλληνες, από τα Ιωάννινα αυτή τη φορά, έγινε γνωστό ότι είχαν ταξιδέψει πρόσφατα στους Αγίους Τόπους. Η επιστροφή των εν λόγω ατόμων (ηλικιωμένων στην πλειονότητά τους), γίνεται με την τήρηση όλων των οδηγιών του ΕΟΔΥ, ενώ αναμένεται να μπου σε καραντίνα στα σπίτια τους για 14 ημέρες, ώστε, αν εκδηλωθεί ύποπτο σύμπτωμα, να αντιμετωπιστεί άμεσα.

ΣΥΝΟΔΟΣ ΥΠ. ΥΓΕΙΑΣ: ΕΙΔΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΟΡΟΝΟΪΟ

Αναβάθμιση του κινδύνου σε «υψηλό»

Οι διαστάσεις που λαμβάνει η εξάπλωση του κορονοϊού στην Ε.Ε. οδηγεί σε αναβάθμιση του κινδύνου σε κοινοτικό επίπεδο, αλλά και στη συνεργασία μεταξύ των κρατών-μελών, κυρίως στο θέμα της ανταλλαγής πληροφοριών.

Αυτό προκύπτει από τη χθεσινή έκτακτη συνεδρίαση των υπουργών Υγείας της Ε.Ε., στις Βρυξέλλες, κατά τη διάρκεια της οποίας έκδηλη ήταν η ανησυχία και η αβεβαιότητα.

Μετά την αναβάθμιση του κινδύνου από «μέτριο» σε «υψηλό» που προχώρησε τις προηγούμενες μέρες η Κομισιόν, η κροατική προεδρία, εξαιτίας της επιδείνωσης της κατάστασης, ενεργοποίησε πλήρως το μηχανισμό ανταλλαγής πληροφοριών. Η ανταλλαγή πληροφοριών πραγματοποιείται μέσω ειδικής διαδικτυακής πλατφόρμας με εκθέσεις και αναλύσεις της κατάστασης, καθώς και συνεισφορές των ενδιαφερόμενων μερών.

Μεταξύ των προβληματισμών που τέθηκαν στη χθεσινή συνεδρίαση ήταν και το κατά πόσο σε μια περαιτέρω επιδείνωση της επιδημιολογικής κατάστασης θα έπρεπε να εστιαστεί η προσοχή των αρμόδιων αρχών των κρατών-μελών στη θεραπεία της ασθένειας, δηλαδή την περίθαλψη και λιγότερο στην πρόληψη και ετοιμότητα.

Βρυξέλλες, ανταπόκριση ΝΙΚΟΣ ΜΠΕΛΛΟΣ

Σύμφωνα με το έγγραφο προβληματισμού, που υπέβαλε η κροατική προεδρία στα κράτη-μέλη, παρά τις προσπάθειες που έχουν καταβληθεί για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που προέκυψαν από τον κορονοϊό εξακολουθεί να υπάρχει έντονη αβεβαιότητα σχετικά με αυτόν τον νέο τύπο μεταδοτικής νόσου.

Μέτρα καταπολέμησης

Το γεγονός ότι σε πολλά κράτη-μέλη η συντριπτική πλειονότητα των κρουσμάτων οφείλεται στη μετάδοση εντός της ίδιας της χώρας συνεπάγεται ότι τα μέσα καταπολέμησης της νόσου πλέον αλλάζουν, αναφέρει το έγγραφο.

Καθώς η επιδημιολογική κατάσταση της λοίμωξης από τη νόσο επιδεινώνεται, είναι αναγκαίο να εξεταστεί περαιτέρω πώς μπορούν τα μέτρα περιορισμού και πρόληψης να έχουν τη μέγιστη αποτελεσματικότητα, καθώς και να αξιολογηθούν το επίπεδο ετοιμότητας και η ανάγκη για συντονισμένη αντίδραση σε επίπεδο Ε.Ε., τονίζει η προεδρία.

Στο έγγραφο τονίζεται επίσης ότι σε όλα τα κράτη καταγράφεται αύξηση των κρουσμάτων, γεγονός που δηλώνει ότι η νόσος μεταδίδεται πλέον εντός της Ε.Ε. και δεν περιο-

ρίζεται, όπως πριν, στα «εισαγόμενα κρούσματα».

Υπενθυμίζεται ότι στα συμπεράσματα της τελευταίας συνεδρίασης των υπουργών Υγείας, στις 13 Φεβρουαρίου, καλούνται μετ' επιτάσεως τα κράτη-μέλη να λάβουν τα απαραίτητα μέτρα για να ενισχύσουν τη συνεργασία τους.

Οι υπουργοί κάλεσαν επίσης την Επιτροπή να διερευνήσει τρόπους διευκόλυνσης της πρόσβασης των κρατών-μελών σε μέσα ατομικής προστασίας και να αξιολογήσει τις συνέπειες των παγκόσμιων απειλών για την υγεία στη διαθεσιμότητα των φαρμάκων εντός της Ε.Ε., κα-

Προβληματισμός για το κατά πόσο σε περαιτέρω επιδείνωση θα έπρεπε να εστιαστεί η προσοχή στη θεραπεία της ασθένειας, δηλαδή την περίθαλψη και λιγότερο στην πρόληψη και ετοιμότητα

θώς και την ασφάλεια των αλυσιδωδων εφοδιασμού.

Δυσφορία για τρεις

Εν τω μεταξύ, η απόφαση της Γαλλίας, της Γερμανίας και της Τσεχίας να απαγορεύσουν τις εξαγωγές υλικού ατομικής προστασίας, όπως γάντια, μάσκες και γυαλιά, σε άλλα κράτη-μέλη της Ε.Ε. προκάλεσε την έντονη δυσφορία αρκετών υπουργών στη χθεσινή συνεδρίαση του Συμβουλίου.

Όπως επισήμανε η Βελγίδα υπουργός Υγείας Μάγκι ντε Μπλοκ, τα κράτη-μέλη πρέπει να επιδεικνύουν αλληλεγγύη μεταξύ τους στην κατανομή υλικού προστασίας από τον κορονοϊό και η ενέργεια των κυβερνήσεων της Γαλλίας και της Γερμανίας δεν κινείται σε αυτό το πνεύμα.

Παρέμβαση για το θέμα έκανε και ο επίτροπος Εσωτερικής Αγοράς, Τιερί Μπρετόν, υπογραμμίζοντας ότι δεν πρέπει να λαμβάνονται εθνικά περιοριστικά μέτρα που έχουν ως αποτέλεσμα την παρεμπόδιση της προσφοράς εξοπλισμού ατομικής προστασίας.

Σύμφωνα με τον Γάλλο επίτροπο ο εξοπλισμός ατομικής προστασίας πρέπει να έχει ως προτεραιότητα την προφύλαξη του **ιατρικού προσωπικού** στις περιοχές που το χρειάζονται περισσότερο. Ο Γάλλος υπουργός, ερωτηθείς σχετικά, απάντησε ότι

πρόκειται για ένα προσωρινό μέτρο προκειμένου να γίνει μια χαρτογράφηση των αποθεμάτων της χώρας και των δυνατοτήτων της εγχώριας παραγωγής.

Τη χώρα μας εκπροσώπησε στη συνεδρίαση ο **υπουργός Υγείας, Βασίλης Κικιλίας**, ο οποίος πρότεινε στους ομολόγους του τη δημιουργία ηλεκτρονικής πλατφόρμας έτσι ώστε να μπαίνουν σε πραγματικό χρόνο όλες οι πολιτικές των κρατών-μελών και να υπάρχει απευθείας ενημέρωση για τα μέτρα που παίρνουν για τον κορονοϊό. Η πρώτη προτεραιότητα της Ελλάδας και του υπουργείου Υγείας έχει να κάνει με τις ευπαθείς ομάδες, τους ηλικιωμένους, με αυτούς που ενδοχομένως αντιμετωπίσουν τα σημαντικότερα προβλήματα από αυτή την κρίση της δημόσιας υγείας, τόνισε ο **υπουργός Υγείας**, προσθέτοντας ότι είμαστε οργανωμένοι με τα **νοσοκομεία** και αντιμετωπίζουμε με ψυχραιμία αυτό το σημαντικό θέμα.

Εξάλλου, όπως έγινε γνωστό, υπάλληλος που ήταν μέσα στην αίθουσα της συνεδρίασης των υπουργών Εσωτερικών της Ε.Ε., τον Τετάρτη, όπου εξετάστηκε η προσφυγική κρίση στον Εβρο, προσβλήθηκε από τον κορονοϊό, ενώ σύμφωνα με πληροφορίες διαμνηνύθηκε σε όσους μετείχαν στη συνεδρίαση να είναι σε εγρήγορση τις επόμενες μέρες. ■

ΟΙ ΑΝΗΛΙΚΟΙ ΚΟΛΛΑΝΕ ΤΗΝ ΑΣΘΕΝΕΙΑ ΑΛΛΑ ΔΕΝ ΕΚΔΗΛΩΝΟΥΝ ΣΟΒΑΡΑ ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ

Ηπιος ο κορονοϊός στα παιδιά

Ευάλωτα στον κορονοϊό δεν είναι μόνο τα άτομα που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες και οι ηλικιωμένοι αλλά και τα παιδιά, αν και οι πιθανότητες να εκδηλώσουν σοβαρά συμπτώματα είναι αρκετά μικρές. Πάντως, το «προφίλ» των νεκρών ασθενών από τη νόσο Covid-19 είναι άνδρες ηλικίας άνω των 80 ετών και γενικότερα άνθρωποι με προϋπάρχουσες παθολογίες (υπέρταση, ισχαιμική καρδιοπάθεια, σακχαρώδης διαβήτης) όπως προκύπτει από τα στοιχεία που έδωσαν στη δημοσιότητα οι ιταλικές αρχές για να ενημερώσουν -και να καθησυχάσουν- σχετικά με τους ποιους «κτυπάει» ο ιός.

Στη περίπτωση των ανηλίκων και σύμφωνα με τον επιδημιολόγο των λοιμώξεων, Τζάστιν Λέσλερ της Σχολής Δημόσιας Υγείας του Πανεπιστημίου Τζονς Χόπκινς, ο οποίος ήταν επικεφαλής της νέας μελέτης μαζί με Κινέζους επιδημιολόγους «τα παιδιά είναι εξίσου πιθανό να μολυνθούν, αλλά δεν αρρωσταίνουν σοβαρά».

Οι Αμερικανοί και Κινέζοι επιστήμονες παρακολούθησαν 391 άτομα που είχαν διαγνωστεί με τη λοίμωξη Covid-19, καθώς και 1.286 στενές επαφές τους με βάση την αντίστοιχη ικνυλάτηση.

Σύμφωνα με τα συμπεράσματα τα παιδιά κάτω των δέκα ετών που εκτίθενται στον ιό έχουν σχεδόν τον ίδιο κίνδυνο να μολυνθούν όσο και οι μεγαλύτεροι.

Από τα μικρά παιδιά που περιλαμβάνονταν στην ομάδα των στενών επαφών των ασθενών, το 7% διαγνώστηκαν στη συνέχεια με τον ιό, έναντι 8% μεταξύ των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας.

Επιδημιολόγος

«Είναι πιθανότατα η πρώτη σαφής ένδειξη ότι τα παιδιά είναι εξίσου ευάλωτα με τους ενήλικους στη λοίμωξη από τον ιό SARS-CoV-2», δήλωσε ο επιδημιολόγος των λοιμώξεων Μπεν Κάουλιγκ του Πανεπιστημίου του Χονγκ Κονγκ, ο οποίος αναρωτήθηκε κατά πόσο το γεγονός ότι δεν έχουν παρατηρηθεί μαζικά κρούσματα στα σχολεία μπορεί να οφείλεται στο ότι τα συμπτώματα των παιδιών είναι απλώς ήπια.

Για τον δρ Λέσλερ παραμένει ερωτηματικό αν τα παιδιά είναι εξίσου σημαντικά στην αλυσίδα μετάδοσης του νέου ιού, όπως συμβαίνει με τη γρίπη, στην περίπτωση της οποίας τα παιδιά συχνά αναπτύσσουν συμπτώματα, αλλά και βοηθάνε στη μετάδοσή της σε άλλους ανθρώπους. Το όλο ζήτημα έχει γενικότερες επιπτώσεις

ΔΗΛΩΣΕΙΣ

Η Θεία Κοινωνία στο «μικροσκόπιο»

ΤΗΝ ΩΡΑ όπου τα κρούσματα του κορονοϊού αυξάνονται στη χώρα, όλο και πιο έντονες είναι οι συζητήσεις γύρω από το εάν ο ιός μεταδίδεται ή όχι από τη Θεία Κοινωνία και παράλληλα εάν θα πρέπει να κλείσουν οι εκκλησίες, στο πλαίσιο των μέτρων για την αποφυγή εξάπλωσης της νόσου. «Δεν κινδυνεύουμε από τη Θεία Κοινωνία», δήλωσε ο μητροπολίτης Πειραιώς Σεραφεΐμ. «Είναι καθαρά θέμα πίστης και μεταφυσικής αναγωγής. Είναι δυνατόν από τη μετοχή στη Θεία Κοινωνία να προκύψει ψυχοσωματική ασθένεια», είπε (Alpha). Μάλιστα, επισήμανε ότι «όποιος προσέρχεται στη Θεία Κοινωνία προσέρχεται στον Θεό, που έχει τη δύναμη να θεραπεύει. Δεν χρειάζεται να κοινωνήσει κάποιος, αν δεν έχει αυτή την πίστη, ότι πρόκειται για το αίμα και το σώμα του Χριστού. Αυτό δεν μπορεί να είναι αιτία ασθένειας και να μεταδίδει κάποιο μικρόβιο!».

Κυριακή της Ορθοδοξίας η αυριανή ημέρα και ο μητροπολίτης Πατρών Χρυσόστομος ανέφερε (Open) ότι

δεν είναι δυνατόν να μη λειτουργήσουν οι εκκλησίες, προσθέτοντας ότι δεν μεταδόθηκε ποτέ ασθένεια από τη Θεία Κοινωνία. Πάντως, αίσθηση προκάλεσαν τα όλα όσα δήλωσε η ομότιμη καθηγήτρια λοιμωξιολογίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, Ελένη Γιαμαρέλλου. Η ίδια σημείωσε (Real fm): «Δεν υπάρχουν μεσοβέζικες λύσεις, κουταλάκια κ.λπ. Είμαι τελείως εναντίον αυτών. Αν το πιστεύουμε, δεν προκαλούμε την τύχη μας. Αν πιστεύω ότι αυτό μπορεί να με μολύνει, τότε δεν πιστεύω στο μεγαλύτερο μυστήριο. Τα άτομα που θέλουν να κοινωνήσουν δεν πρέπει να φοβούνται ότι από τη Θεία Κοινωνία μπορεί να μεταδοθεί ποτέ μικρόβιο». Αν και πρότεινε «σε άτομα άνω των 65 ετών που έχουν καρδιοπάθειες, πνευμονοπάθειες, διαβήτη, προβλήματα με τα νεφρά ή σε ανοσοκαταστολή, μέχρι να εξελιχθεί η ιστορία με τον κορονοϊό και να μην γίνει διασπορά κρουσμάτων, να παρακολουθούν τη Θεία Λειτουργία από το σπίτι τους από την τηλεόραση».

ΒΑΛΙΑ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

ΒΑΛΙΑ ΝΙΚΟΛΑΟΥ
vnikolaou@e-typos.com

Τα περισσότερα θύματα είναι ηλικιωμένοι και άλλα προβλήματα υγείας

στις προσπάθειες επιβράδυνσης της εξάπλωσης του ιού, μεταξύ άλλων με μέτρα όπως το κλείσιμο των σχολείων. «Η νέα μελέτη παρέχει μια ένδειξη-κλειδί που υποστηρίζει το κλείσιμο των σχολείων

ως αποτελεσματική παρέμβαση», επισήμανε η επιδημιολόγος Κέιτλιν Ρίβερς της Σχολής Δημόσιας Υγείας του Πανεπιστημίου Τζονς Χόπκινς.

Όσον αφορά στην Ιταλία και με τον αριθμό των θυμάτων να αυξάνεται δραματικά μέρα με τη μέρα επίσημα στοιχεία από το Istituto

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟ ΙΤΑΛΙΑ

81

ετών είναι η μέση ηλικία των νεκρών από τον κορονοϊό

42,2%

των θανάτων εμφανίστηκε στην ηλικιακή ομάδα μεταξύ 80 και 89 ετών

83,4

έτη είναι η μέση ηλικία για τις γυναίκες που απεβίωσαν από κορονοϊό ενώ για τους άνδρες είναι τα 79,9

67,2%

των θυμάτων είχε τρεις ή και περισσότερες παθολογίες

Superiore di Sanita αναφέρουν ότι η μέση ηλικία (των νεκρών) είναι τα 81 έτη και πως υπάρχει μια διαφορά 20 χρόνων ανάμεσα στην ηλικία των νεκρών και εκείνων που είναι θετική στον κορονοϊό.

Οι περισσότεροι από τους θανάτους -το 42,2%- εμφανίστηκαν στην ηλικιακή ομάδα μεταξύ 80 και 89 ετών, ενώ το 32,4% των θανάτων ήταν μεταξύ 70 και 79 ετών.

Μεταξύ 60 και 69 ετών το ποσοστό πέφτει στο 8,4% ενώ ανάμεσα σε 50 και 59 ετών φτάνει μόλις το 2,8%. Ανω των 90 χρόνων το ποσοστό είναι 14,1%.

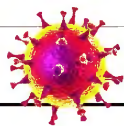
Μάλιστα, η μέση ηλικία για τις γυναίκες που απεβίωσαν από κορονοϊό είναι τα 83,4 έτη ενώ για τους άνδρες είναι τα 79,9.

Υπέρταση, καρδιά

Σε ποσοστό μεγαλύτερο από τα 2/3 των περιπτώσεων, οι ασθενείς που απεβίωσαν είχαν τρεις ή και περισσότερες προϋπάρχουσες παθολογίες. Το 15,5% του δείγματος δεν είχε παθολογίες ή είχε μόνο μία, το 18,3% είχε δύο ενώ το 67,2% είχε τρεις ή και περισσότερες. Η υπέρταση ήταν παρούσα στο 74,65 του δείγματος, ακολουθούμενη από ισχαιμική καρδιοπάθεια (70,4%) και σακχαρώδη διαβήτη (33,8%). ■

Η επέλαση του κοροναϊού

ΙΧΝΗΛΑΤΩΝΤΑΣ ΤΗΝ ΑΠΕΙΛΗ

MAXH ME TON XRONO ΔΙΝΟΥΝ ΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ

Οι ειδικοί του ΕΟΔΥ υπογραμμίζουν ότι προς στιγμήν γνωρίζουν τον τρόπο μετάδοσης στα υπάρχοντα κρούσματα και εστιάζουν πλέον στο να μη διασπαρεί ο ιός στην κοινότητα με τέτοιο τρόπο ώστε να μην είναι γνωστή η πηγή μόλυνσης.

ΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΕΥΘΥΜΙΑΔΟΥ
defthimiazou@ethnos.gr

ΜΕ ΣΤΟΧΟ να συγκρατήσουν την έξαρση του κοροναϊού στη χώρα μας, οι επιστήμονες του ΕΟΔΥ αλλά και όλοι οι εμπλεκόμενοι εμπειρογνώμονες δίνουν μάχη με τον χρόνο. Παρότι θεωρείται βέβαιο ότι ο νέος ιός στις περισσότερες περιπτώσεις, συγκεκριμένα 8 στις 10, εάν μολυνθούν θα εμφανίσουν ήπια συμπτώματα, η ανησυχία της επιστημονικής κοινότητας εντείνεται όσο αυξάνονται τα κρούσματα. Και αυτό διότι ο φόβος εστιάζεται στους ηλικιωμένους και στα άτομα που ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες, αφού είναι πολύ πιθανό να παρουσιάσουν επιπλοκές και βαριά συμπτώματα.

Οι ειδικοί φαίνεται να εστιάζουν πλέον στο να μη διασπαρεί ο ιός στην κοινότητα με τέτοιο τρόπο ώστε να μην είναι γνωστή η πηγή μόλυνσης. Παρότι επιστήμονες στη χώρα μας θεωρούν ότι ο κοροναϊός έχει ήδη «εγκατασταθεί» στον γενικό πληθυσμό, έχει δηλαδή μεταδοθεί χωρίς να είναι γνωστή η ακριβής πηγή προέλευσης, οι αρμόδιοι του ΕΟΔΥ υπογραμμίζουν ότι προσώπων γνωρίζουν τον τρόπο μετάδοσης στα υπάρχοντα κρούσματα. Αξιοσημείωτο είναι ότι ο διευθυντής Ερευνών, προϊστάμενος Εργαστηρίου Ιατρικής Μικροβιολογίας του Ινστιτούτου Παστέρ, καθηγητής Ανδρέας Μεντής, εκτιμά ότι ο κοροναϊός έχει ήδη διαδοθεί στην κοινότητα.

Το μόνο σίγουρο είναι ότι οι πολίτες

που έχουν μολυνθεί στην Ελλάδα είναι πολύ περισσότεροι από αυτούς που γνωρίζουμε. Άλλωστε και ο επικεφαλής λοιμωξιολόγος του ΕΟΔΥ, Σωτήρης Τσιόδρας, αποκάλυψε ότι κατά την επιστημονική του άποψη σε όλο τον κόσμο τα κρούσματα μπορεί να είναι και εκατοντάδες φορές παραπάνω απ' ό,τι έχουν μετρηθεί. «Τον αληθινό παρονομαστή δεν τον ξέρουμε και είναι δεκάδες, να μην πω εκατοντάδες φορές παραπάνω» σημείωσε χαρακτηριστικά.

Η επιχείρηση ιχνηλάτησης του ιού είναι σε εξέλιξη και οι ειδικοί αναλύουν τον χάρτη των κρουσμάτων, ξεκινώντας από την ασθενή «μυδνή» που επιβεβαιώθηκε στη Θεσσαλονίκη και φτάνει μέχρι την Αχαΐα, τη Ζάκυνθο και την Ηλεία. Ο χάρτης ιχνηλάτησης του νέου κοροναϊού περιλαμβάνει τέσσερις ομάδες **ελέγχου** και διασποράς του ιού ανά τη χώρα.

ΟΙ ΑΡΙΘΜΟΙ

Όσο περνούν οι μέρες οι επιστήμονες σε Ελλάδα και εξωτερικό ανακαλύπτουν όλο και περισσότερα επιδημιολογικά δεδομένα για τη νέα απειλή που προκαλεί ανησυχία σε ολόκληρο τον πλανήτη.

Οι εκτιμήσεις του ΕΟΔΥ αναφέρουν ότι το 5% με 15% του πληθυσμού θα προσβληθεί πιθανότατα από τον νέο κοροναϊό. Όσο είναι δηλαδή και το αντίστοιχο ποσοστό της γρίπης, από την οποία προσβάλλονται κάθε χρόνο περίπου 1.500.000 άνθρωποι.

Πιθανό θεωρείται επίσης την επόμενη χρονιά, δεδομένου ότι ο κοροναϊός ήρθε για να μείνει, τα κρούσματα να είναι πολύ περισσότερα σε σχέση με φέτος, που όλες

Ο ΧΑΡΤΗΣ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ

Στο μικροσκόπιο τέσσερις ομάδες

Οι ειδικοί του ΕΟΔΥ εστιάζουν στον **έλεγχο** των τεσσάρων ομάδων που είναι και οι αρχικές πηγές μόλυνσης από τις οποίες ξεκίνησε να εξαπλώνεται ο κοροναϊός στη χώρα μας.

01

Η πρώτη ομάδα που έχει μπει στο στόχαστρο των υγειονομικών Αρχών περιλαμβάνει τις επαφές της ομάδας που ταξίδεψε στους Αγίους Τόπους και ξεκινούν από την Αμαλιάδα και φτάνουν μέχρι τη Ζάκυνθο και όλη την Αχαΐα.

02

Στη δεύτερη ομάδα ανήκουν το πρώτο σοβαρό περιστατικό στην Πάτρα, ο 68χρονος άνδρας, αλλά και οι υπόλοιποι συνταξιδιώτες του που μετέβησαν με την οργανωμένη εκδρομή στους Αγίους Τόπους. Πρόκειται για την πιο δύσκολη διαχείριση ομάδα ως προς την ιχνηλάτηση των πιθανών επαφών, επειδή ακριβώς ο αριθμός των περιστατικών είναι μεγάλος. Γι' αυτό, άλλωστε, και ο χάρτης επέκτασης του κοροναϊού συμπεριέλαβε τρεις μεγάλες περιοχές: την Αχαΐα, την Ηλεία και τη Ζάκυνθο.

03

Στην τρίτη ομάδα ανήκει η νεαρή γυναίκα από τη Θεσσαλονίκη, που ήταν το πρώτο κρούσμα που επιβεβαιώθηκε επισήμως, αλλά και τα άτομα που προσβλήθηκαν μέσω εκείνης. Επιχειρείται να ελεγχθεί το περιβάλλον όλων των κρουσμάτων που ξεκίνησαν από τη νεαρή γυναίκα στη συμνηρωτεύουσα, ώστε να είναι γνωστές όλες οι επαφές για να υπάρξει **έλεγχος**.

04

Στην τέταρτη ομάδα ανήκει το πρώτο κρούσμα που καταγράφη στην Αθήνα, η 4οχρονη που είναι στέλεχος σε τράπεζα, καθώς και το περιβάλλον της, αλλά και όσοι έχουν προσβληθεί μέσω εκείνης. Οι επιστήμονες προσπαθούν να «καλιναγωγίσουν» τον ιό, αναζητώντας ακόμη όσες πιθανές επαφές έχουν γίνει μετά την καταγραφή των πρώτων περιστατικών.

100.000
και πλέον κρούσματα έχουν καταγραφεί σε περισσότερες από 80 χώρες, ενώ οι θάνατοι ξεπερνούν τους 3.380.

Οι εμπειρογνώμονες έχουν ικνηλατήσει τη διάδοση του ιού με βάση τα πρώτα κρούσματα που καταγράφησαν στην Ελλάδα πριν από περίπου μιάμιση εβδομάδα και επιχειρούν να βρουν τα πατήματά του.

Ο επικεφαλής λοιμωξιολόγος του **ΕΟΔΥ**, Σπύριδος Τσιόδρας, τόνισε ότι κατά την επιστημονική του άποψη τα κρούσματα παγκοσμίως μπορεί να είναι και εκατοντάδες φορές παραπάνω απ' ό,τι έχουν καταμετρηθεί.

οι υγειονομικές Αρχές είναι σε συναγερμό. Οι εκτιμήσεις μέχρι στιγμής, βέβαια, διατυπώνονται με απόλυτη προσοχή.

Θετικό κρίνεται όμως ότι ο ιός προσβάλλει πολύ λιγότερο τα παιδιά, αφού τα ποσοστά που έχουν καταγραφεί σε παγκόσμιο επίπεδο είναι πολύ χαμηλά. Το 70% των περιστατικών που έχουν καταγραφεί παγκοσμίως αφορούν σε άτομα μεταξύ της ηλικίας των 30 και των 69 ετών.

Και επειδή η πλειονότητα των θυμάτων είναι άτομα μεγάλης ηλικίας ή άτομα με συνοδά **νοσήματα**, οι ειδικοί δίνουν μεγάλη βαρύτητα στις ευπαθείς ομάδες.

«ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ ΠΡΟΣΕΚΤΙΚΟΙ»

Όπως αναφέρει στο «Έθνος της Κυριακής» ο καθηγητής Μικροβιολογίας και μέλος της ομάδας εμπειρογνώμωνών του υπουργείου Υγείας, Αλκιβιάδης Βατόπουλος: «Πλέον οι ομάδες υψηλού κινδύνου, σε αυτήν τη φάση που βρισκόμαστε, θα πρέπει να είναι εξαιρετικά προσεκτικοί, ελαττώνοντας τις κοινωνικές επαφές κατά το δυνατόν και τηρώντας κατά γράμμα τις οδηγίες υγιεινής που δίνουν οι Αρχές και είναι μεταξύ άλλων το καλό πλύσιμο χεριών, ο αερισμός των χώρων κ.ά. Προσεκτικοί θα πρέπει να είναι ειδικά αυτή την περίοδο οι ηλικιωμένοι, οι ανοσοκατεσταλμένοι και οι έχοντες χρόνια πρόβλημα υγείας».

Σήμερα, σε όλο τον κόσμο, με βάση τις τελευταίες καταγραφές, έχουμε περίπου 100.000 περιπτώσεις ανθρώπων που έχουν μολυνθεί από τον νέο κοροναϊό αλλά και 3.384 θανάτους σε περισσότερες από 80 χώρες.

Ωστόσο, όπως φαίνεται, οι αριθμοί σε λίγο καιρό δεν αναμένεται να έχουν ιδιαίτερη σημασία, καθώς η επιστημονική κοινότητα εστιάζει πια μόνο στα περιστατικά που παρουσιάζουν σοβαρά συμπτώματα. Γι' αυτό, άλλωστε, και εκτιμάται ότι σε πολλές χώρες γίνεται καταγραφή μόνο των κρουσμάτων που δεν παρουσιάζουν ήπια συμπτώματα. Δεν είναι τυχαίο ότι ακόμη και πολλοί πολίτες περνούν στο... πόδι τον νέο κοροναϊό, με συνέπεια να μην καταγράφονται ποτέ επισήμως ως επιβεβαιωμένα κρούσματα.

Την τακτική να εστιάζουν πλέον μόνο στα σοβαρά περιστατικά θα ακολουθήσουν και ακολουθούν σε έναν βαθμό ήδη και οι επιστήμονες στη χώρα μας, αφού πλέον για εργαστηριακό **έλεγχο** θα αποστέλλονται δείγματα μόνο των περιπτώσεων που είναι βαριές. ●

100.000 μολύνθηκαν από τον ιό παγκοσμίως

Πηγή: ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ Σελ.: 1,6 Ημερομηνία έκδοσης: 07-03-2020
Επιφάνεια: 933.54 cm² Αρθρογράφος: Κυκλοφορία: 560
Θέματα: ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

Εκτιμήσεις

100.000 όσοι μολύνθηκαν
από τον ιό παγκοσμίως

σελ. 6

Με βαριά «συμπλώματα» η αγορά της Θεσσαλονίκης

Νέκρωσαν τα εμπορικά - Μηδενικές κρατήσεις σε ξενοδοχεία

Του Γιώργου Χατζηλιδη
ghatzj@naftemporiki.gr

Σε κατάσταση σοκ βρίσκεται η αγορά της Θεσσαλονίκης λόγω του κορονοϊού, καθώς τις τελευταίες δέκα μέρες που έχουν αρχίσει και γίνονται γνωστά τα πρώτα κρούσματα στη χώρα μας τόσο ο κίνηση όσο συνακόλουθα και οι τζίροι πηγαίνουν από το κακό στο χειρότερο. Όπως αναφέρουν άνθρωποι της αγοράς, σε αυτό το διάστημα οι πωλήσεις των καταστημάτων είναι μειωμένες κατά 30% σε σχέση με πέρυσι, ενώ υπάρχουν ακόμα και πιο απαισιόδοξες εκτιμήσεις που, ειδικά την τελευταία εβδομάδα, ανεβάζουν τις απώλειες στο 50%. Αυτό το νέο χτύπημα έρχεται μάλιστα σε συνέχεια της υποτονικής εορταστικής περιόδου

των Χριστουγέννων, όπου διαφεύσταν οι προσδοκίες που είχαν οι έμποροι της πόλης για ανάκαμψη.

«Από την προηγούμενη Δευτέρα που έγινε γνωστό το πρώτο κρούσμα στη Θεσσαλονίκη βλέπουμε την αγορά να βυθίζεται ξανά στην αναδουλειά. Με όλα αυτά που ακούγονται ο κόσμος αποφεύγει να κυκλοφορήσει. Σε συνδυασμό μάλιστα με τις εξελίξεις στον Έβρο, που δημιουργούν λογικά φόβο και συγκράτηση στους καταναλωτές, τις τελευταίες τρεις-τέσσερις μέρες δεν κουνιέται φύλλο στην αγορά. Σαν να μην έφθναν όλα τα συσσωρευμένα προβλήματα της δεκαετούς κρίσης, έρχεται ο κορονοϊός να δώσει ακόμα ένα σκληρό χτύπημα στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Λς ελπίζουμε να μην είναι η χαρι-

Ηεστίαση

Στα εστιατόρια της Θεσσαλονίκης η πτώση της κίνησης εκτιμάται μεταξύ 20%-30%, ενώ μικρότερες απώλειες καταγράφουν προς το παρόν οι καφετέριες καθώς οι νέοι δείχνουν αναλογικά πιο θεαράλαιοι (για κάποιους αμέριμνοι) στις εξόδους τους. Όπως είναι λογικό, τις συνέπειες υφίστανται πολλές άλλες επιχειρήσεις (αρτοποιεία, Ζαχαροπλαστεία, εταιρείες catering κ.ά.) που συνεργάζονται με ξενοδοχεία λόγω των απανωτών ακυρώσεων στον κρατήσεις και στις εκδηλώσεις. Τις τελευταίες μέρες σημειώθηκε μαρράζ ακυρώσεων συνεδρίων και εκδηλώσεων στη Θεσσαλονίκη, με πιο χαρακτηριστικά παραδείγματα αυτό του τουριστικού συνεδρίου των νέπτε διμερών επιμηλητηρίων (12/3) και της έκθεσης Frescon (2/4).

στική βολή», αναφέρει στη «N» ο πρόεδρος του Εμπορικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης Παντελής Φιλιππίδης.

Δραματική είναι η κατάσταση και στα ξενοδοχεία της Θεσσαλονίκης τα οποία έχουν πληρότητα μόλις 30%-35%, όταν τέτοια εποχή συνήθιζαν να λειτουργούν με ποσοστά 75%. Όπως αναφέρει στη «N» ο πρόεδρος της Ένωσης Ξενοδόχων της πόλης Ανδρέας Μανδρινός, εκτός από τις πολύ μειωμένες πληρότητες, το πιο ανησυχητικό σημάδι είναι ότι έχουν οχεδόν εκμηδενιστεί οι νέες κρατήσεις. «Εάν συνεχιστεί η υφιστάμενη κατάσταση πολύ σύντομα αρκετές ξενοδοχειακές μονάδες θα αντιμετωπίσουν ζήτημα βιωσιμότητας» προσθέτει ο ίδιος.

[SID:13404828]

Σε «ομηρία» ο τουρισμός από τη ραγδαία εξάπλωση

▼ Ξεπέρασε χτες τους 100.300 ο αριθμός των ανθρώπων που έχουν μολυνθεί από τον νέο κοροναϊό παγκοσμίως, με 3.400 θύματα σε περισσότερες από 90 χώρες, σύμφωνα με καταμέτρηση του πρακτορείου Reuters που βασίζεται σε ανακοινώσεις υπουργείου Υγείας και κυβερνητικών αξιωματούχων. Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού αναφέρει ότι ο αριθμός των τουριστών σε όλον τον κόσμο θα μειωθεί 3% φέτος, με απώλειες 30 έως 50 δις. δολ.

Σε ομηρία βρίσκονται περισσότερο από 3.500 άνθρωποι στο κρουαζιερόπλοιο «Grand Princess», το οποίο μένει ακυρωβολημένο στα ανοικτά του Σαν Φρανσίσκο, καθώς αναμένονται τα αποτελέσματα δεκάδων επιβατών που παρουσίασαν ύποπτα συμπτώματα. Στις ΗΠΑ έχουμε 57 νέα κρούσματα (συνολικά 230), με 14 νεκρούς. Άλλοι δύο άνθρωποι πέθαναν από τον Covid-19 στη Γαλλία, ανεβάζοντας τον συνολικό αριθμό των θανάτων στη χώρα αυτή στους εννέα, ενώ ο αριθμός των επιβεβαιωμένων κρουσμάτων αυξήθηκε κατά 190, φτάνοντας στα 613, ανέφερε το υπουργείο Υγείας στην ιστοσελίδα του. Το Βατικανό ανακοίνωσε χτες ότι εντοπίστηκε το πρώτο επιβεβαιωμένο κρούσμα του νέου κοροναϊού στο έδαφός του, ενώ εμφανίστηκαν τα πρώτα κρούσματα του νέου ιού σε Σλοβακία, Σερβία και Μπουάτι. Αποκλεισμένη είναι η Βηθλεέμ. Η Ιταλία μετρά 197 νεκρούς και 3.916 κρούσματα. Η Γερμανία ανέφερε 134 νέα επιβεβαιωμένα κρούσματα του Covid-19, όπως ανακοίνωσε το Ινστιτούτο Ρόμπερτ Κοχ, ενώ στο Ηνωμένο Βασίλειο συνολικά 163 άνθρωποι έχουν βρεθεί θετικοί στον κοροναϊό, από 115 που ήταν προηγουμένως.

Στην Ολλανδία, ο πρώτος θάνατος και ο επιβεβαιωμένος αριθμός των κρουσμάτων ανήθε στα 128, ενώ στην Ελβετία, στους 210.

Στην Ισπανία απεβίωσαν πέντε άνθρωποι, ενώ ο αριθμός των κρουσμάτων αυξήθηκε κατά 80, φθάνοντας τα 345.

Περισσότερα από 60 μέλη του προσωπικού ενός **υσοκομείου** της πόλης Κορκ της Ιρλανδίας έχουν θεθεί σε αυτοαπομόνωση μετά την εμφάνιση εκεί της πρώτης περίπτωσης μετάδοσης στην κοινότητα του νέου ιού Covid-19.

Οι αγυπτιοίκες αρχές ανακοίνωσαν πως εντόπισαν 12 κρούσματα του νέου κοροναϊού μεταξύ των μελών του πληρώματος ενός κρουαζιερόπλοιου στον Νείλο.

Οι υγειονομικές αρχές της Νότιας Κορέας ανέφεραν ότι κατέγραψαν άλλους επτά θανάτους, αυξάνοντας τον απολογισμό σε 42 νεκρούς. Σε όλη τη χώρα -η οποία συγκαταλέγεται σε αυτές όπου καταμετρώνται οι περισσότεροι ασθενείς εκτός της επικράτειας της Κίνας- καταγράφηκαν 309 νέα επιβεβαιωμένα κρούσματα.

Ο απολογισμός των νεκρών στο Ιράν από τον Covid-19 αυξήθηκε κατά 17 και ανέρχεται πλέον σε 124, ενώ τα νέα κρούσματα της νόσου ξεπερνούν τα 1.000. Ο αριθμός των επιβεβαιωμένων κρουσμάτων ανέρχεται σε 4.747.

Η Διεύθυνση Εκπαίδευσης του δήμου της Μόσχας εξέδωσε εγκύκλιο σύμφωνα με την οποία όσοι φοιτούν σε μορφωτικά ιδρύματα της ρωσικής πρωτεύουσας και φθάνουν από χώρες οι οποίες έχουν πληγεί από τον κοροναϊό, από τις 10 Μαρτίου και για διάστημα δύο εβδομάδων δεν θα κάνουν μάθημα.

[SID:13404783]

Ρυθμίσεις στήριξης των μμε ζητεί η ΕΣΣΕ

▼ Σειρά μέτρων για τις επιχειρήσεις, υιοθετώντας τις θέσεις του θεσμοθετημένου εταίρου σε ευρωπαϊκό επίπεδο SME United, λόγω της εξαγωγής του κορονοϊού που έχει επηρεάσει τον κλάδο του εμπορίου και κυρίως τις μικρές επιχειρήσεις, ζητά η Ελληνική Συνομοσπονδία Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας. Σύμφωνα με την ΕΣΣΕ, παρουσιάζονται προβλήματα στις προμήθειες, η αγοραστική κίνηση έχει περιοριστεί εκτός από είδη πρώτης ανάγκης και ατομικής υγιεινής, ενώ το μέτρο της «καραντίνας» δημιουργεί αλυσιδωτά προβλήματα στην καθημερινή λειτουργία των επιχειρήσεων και των τοπικών αγορών.

Η ΕΣΣΕ προτείνει να ληφθούν τα ακόλουθα μέτρα:

- Απόδοση έκτακτου βοηθήματος λειτουργίας και κίνησης ύψους 5.000 ευρώ για τις επιχειρήσεις που αναγκάζονται να κλείσουν προσωρινά ή λειτουργούν σε περιοχές που έχουν ληφθεί μέτρα βάσει της ΠΝΠ (Βοήθημα που θα είναι ακατάσχετο και δεν θα συμψηφίζεται με άλλες οφειλές).
- Αναστολή καταβολής του ΦΠΑ, του ΦΜΥ, των δόσεων των ληξιπρόθεσμων χρεών και των δόσεων ρυθμίσεων οφειλών προς το Δημόσιο για το χρονικό διάστημα που απαιτείται μέχρι να αποκατασταθεί η λειτουργία της τοπικής αγοράς.
- Αναστολή καταβολής των τρεχουσών εισφορών και δόσεων ρυθμίσεων προς τον ΕΦΚΑ μέχρι και την αποκατάσταση πάλι της λειτουργίας της τοπικής αγοράς.
- Αναστολή των πίσσης φύσεως πλειστηριασμών για τις πληττόμενες περιοχές και επιχειρήσεις.
- Αναστολή της υποχρέωσης καταβολής ληξιπρόθεσμων υποχρέωσεων προς τις τράπεζες που απορρέουν από δανειακές συμβάσεις.
- Αναστολή της καταβολής δημοτικών φόρων και τελών.
- Προσωρινή απόδοση εργοδικού δικαιώματος για απασχόληση ελέγχων στους εργαζομένους.
- Κάλυψη από τον ΟΑΕΔ των μακροχρόνιων απουσιών των εργαζομένων λόγω της επιδημίας. [SID:13404799]

Χωρίς κόστος οι αλλαγές αεροπορικών εισιτηρίων

▼ Σε ευέλικτες επιλογές επανέκδοσης εισιτηρίων προχωρούν η μία μετά την άλλη οι αεροπορικές εταιρείες, κάτω από τις εξαιρετικές περιστάσεις που έχουν δημιουργηθεί από την εξάπλωση του κορονοϊού.

Μετά την Aegean, πιο ευέλικτες επιλογές επανέκδοσης εισιτηρίων προσφέρουν πλέον οι Lufthansa, SWISS, Austrian Airlines, Brussels Airlines και Air Dolomiti, αεροπορικές εταιρείες του Ομίλου Lufthansa. Ειδικότερα, με άμεση ισχύ και έως τις 31 Μαρτίου 2020, οι αεροπορικές εταιρείες του ομίλου αίρουν τις χρεώσεις επανέκδοσης για όλες τις πτήσεις που θα εκδοθούν σε όλο τον κόσμο και θα προσφέρουν μια επανέκδοση δωρεάν, ανεξάρτητα από την κατάσταση της πτήσης που εκδόθηκε αρχικά. Οι επιβάτες μπορούν στο μέλλον να επανεκδώσουν τα εισιτήρια με νέα ημερομηνία έως και τις 31 Δεκεμβρίου 2020, χωρίς κάποια χρέωση.

Η νέα πολιτική για υπάρχουσες κρατήσεις θα εφαρμοστεί παγκόσμια για όλα τα εισιτήρια που έχουν αγοραστεί πριν από τις 5 Μαρτίου και με ημερομηνία ταξιδιού έως και τις 30 Απριλίου 2020. Αν ο αρχικός ναυλος δεν είναι πλέον διαθέσιμος, θα πρέπει να πληρωθεί η διαφορά. Την ίδια ώρα και η Sky Express δίνει στους επιβάτες της τη δυνατότητα αλλαγής εισιτηρίων, χωρίς κόστος επανέκδοσης (rebooking fee).

Το μέτρο αυτό αφορά κατόχους εισιτηρίων με ημερομηνία έκδοσης εισιτηρίου έως και 27 Φεβρουαρίου 2020 και ημερομηνία ταξιδιού έως και 31 Μαρτίου 2020. Η ημερομηνία για τη νέα αναχώρηση μπορεί να είναι οποιαδήποτε έως και 31 Οκτωβρίου 2020.

Επιπλέον, για τα εισιτήρια που εκδίδονται από σήμερα και μέχρι τις 31 Μαρτίου η εταιρεία δίνει στους πελάτες της δυνατότητα αλλαγής με την υπηρεσία Feel Free, με κόστος 3 ευρώ. [SID:13404789]

Η μέτρια κατανάλωση αυγών και η καρδιά

Πηγή:	ΑΞΙΑ	Σελ.:	24	Ημερομηνία έκδοσης:	07-03-2020
Επιφάνεια:	182.04 cm ²	Αρθρογράφος:		Κυκλοφορία:	750
Θέματα:	ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ				

Η μέτρια κατανάλωση αυγών και η καρδιά

■ Η μέτρια κατανάλωση αυγών -κατά μέσο όρο έως ένα τη μέρα- δεν σχετίζεται με αυξημένο καρδιαγγειακό κίνδυνο, σύμφωνα με νέα έρευνα. Στη μελέτη οι ερευνητές, με επικεφαλής τον Ζαν-Φιλίπ Ντρουέν-Σαρτιέ του Τμήματος Διατροφής της Σχολής Δημόσιας Υγείας του Πανεπιστημίου Χάρβαρντ και του Ινστιτούτου Διατροφής του Πανεπιστημίου Λαβάλ του Κεμπέκ, συσχέτισαν την κατανάλωση αυγών με την πιθανότητα καρδιαγγειακής νόσου (στεφανιαίας νόσου, εμφράγματος, εγκεφαλικού κ.ά.) σε βάθος 32 ετών. Ανέλυσαν στοιχεία από τρεις μεγάλες ομάδες, που περιλάμβαναν συνολικά περίπου 215.000 άτομα ηλικίας 25 έως 75 ετών και ήταν υγιή στην αρχή της έρευνας, αλλά στην πορεία υπήρξαν 14.806 καρδιαγγειακά περιστατικά. Διαπιστώθηκε ότι η κατανάλωση αυγών με μέτρο (έως ένα αυγό τη μέρα κατά μέσο όρο) δεν αύξησε τον καρδιαγγειακό κίνδυνο.

Επιφυλακτικοί οι επιστήμονες για την πορεία της επιδημίας όταν ανέβει ο υδράργυρος

Πηγή: STAR PRESS

Σελ.: 23

Ημερομηνία έκδοσης: 07-03-2020

Επιφάνεια: 221.22 cm²

Αρθρογράφος:

Κυκλοφορία: 4295

Θέματα: ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

Επιφυλακτικοί οι επιστήμονες για την πορεία της επιδημίας όταν ανέβει ο υδράργυρος

ΑΞΙΩΜΑΤΟΥΧΟΙ στην Ινδονησία, όπου μέχρι και χθες, Παρασκευή, δεν είχαν εντοπιστεί κρούσματα Covid-19, εκτιμούν ότι για την καλή τύχη τους ευθύνεται το ζεστό κλίμα της χώρας. **Ωστόσο, οι λοιμωξιολόγοι δεν είναι τόσο αισιόδοξοι και επισμαίνουν ότι παρ' ότι η άνοδος της θερμοκρασίας προκαλεί τη μείωση κάποιων λοιμώξεων τους θερινούς μήνες, δεν είναι βέβαιο ότι η άνοδος της θερμοκρασίας θα επηρεάσει τον Covid-19.** Η δρ Νάνσι Μεσονιέ, του Κέντρου Ελέγχου Λοιμώξεων και Πρόληψης (CDC) των ΗΠΑ, προειδοποιεί, κατά τον πιο κατηγορηματικό τρόπο,

ότι είναι εσφαλμένο να υποθέτουμε ότι τα κρούσματα θα μειωθούν όταν ανεβεί ο υδράργυρος. «Πιστεύω ότι είναι πολύ πρόωρο να υποθέσουμε κάτι τέτοιο», είχε δηλώσει σε τηλεφωνική συνέντευξη της αρχές Φλεβάρη. **«Δεν έχουμε συνυπάρξει με αυτόν τον παθογόνο παράγοντα ούτε ένα χρόνο».** Η δρ Μεσονιέ δεν είναι η μόνη που διατυπώνει αυτήν την άποψη. Πολλοί επιστήμονες συμφωνούν ότι είναι ακόμη πολύ πρόωρο να αποφανθούν τι θα κάνει ο κορονοϊός τους επόμενους μήνες, καθώς μία πληθώρα παραγόντων θα καθορίσει πώς και πότε θα λήξει η επιδημία.

Έκλεισε η πρώτη αεροπορική εταιρεία λόγω κορονοϊού

Πηγή:	ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ	Σελ.:	34	Ημερομηνία έκδοσης:	08-03-2020
Επιφάνεια:	366.04 cm ²	Αρθρογράφος:		Κυκλοφορία:	1200
Θέματα:	ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ				

Έκλεισε η πρώτη αεροπορική εταιρεία λόγω... κορονοϊού

Η πρώτη αεροπορική εταιρεία που κλείνει επικαλούμενη τις επιπτώσεις του κορονοϊού είναι γεγονός. Πρόκειται για την CargoLogicAir, τη μοναδική με έδρα στην Βρετανία αεροπορική εταιρεία αμιγώς μεταφοράς φορτίου, η οποία ωστόσο ήταν ρωσικών συμφερόντων. Η εταιρεία ανακοίνωσε πως «είναι εξαιρετικά δύσκολο να διατηρηθούν εμπορικά βιώσιμες πράξεις υπό το φως των τελευταίων εξελίξεων στην αγορά που επηρεάζονται από τον κορονοϊό, και οι οποίες οδήγησαν στη συρρίκνωση της ζήτησης υπηρεσιών αεροπορικής μεταφοράς». Ωστόσο ήταν γνωστό πως η εταιρεία αντιμετώπιζε από πέρσι αρκετά προβλήματα.

Ο στόλος της αποτελούνταν από τέσσερα Boeing 747, το ένα μάλιστα από την τελευταία έκδοση του συγκεκριμένου μοντέλου, το Boeing 747-800, που για κάποιο διάστημα ήταν το μακρύτερο αεροσκάφος στον κόσμο. Αν και τα αποτελέσματα της τεράστιας κρίσης που βιώνουν οι αεροπορικές εταιρείες λόγω κορονοϊού δεν έχουν αποτυπωθεί ακόμη, ήδη πέντε αεροπορικές εταιρείες έχουν βάλει λουκέτο από την αρχή του χρόνου, θυμίζοντας πως ο κλάδος έχει τα προβλήματά του. Οι τέσσερις από αυτές είναι από την Ευρώπη, οι δυο από την Ιταλία. Για την παγκόσμια αεροπορική βιομηχανία, η χρονιά που διανύουμε θα είναι τραγική καθώς κοντά σ' όλα τα άλλα, η κρίση του κορονοϊού έχει επιφέρει ήδη τεράστια πλήγματα σε πολλές αεροπορικές εταιρείες. Αρχικά σ' αυτές της Ζώνης Ασίας-Ειρηνικού και σταδιακά σε όλο τον κόσμο καθώς η ζήτηση για αεροπορικά ταξίδια περιορίστηκε σημαντικά. Πολλές έχουν περικόψει δρομολόγια, έχουν καθλώσει αεροπλάνα, έχουν προχωρήσει σε απολύσεις, υποχρεωτική άδεια στο προσωπικό τους, μειώσεις μισθών και ό,τι άλλο θα τις κάνει να περιορίσουν τη ζημιά. Ωστόσο, εταιρείες που αντιμετώπιζαν μεγάλα προβλήματα πριν την εμφάνιση του κορονοϊού, και δεν ήταν λίγες, δύσκολα θα αντέξουν.

Πηγή: ΤΑ ΝΕΑ ΣΑΒΒΑΤΟΚΥΡΙΑΚΟ Σελ.: 1,19-22 Ημερομηνία έκδοσης: 07-03-2020
Επιφάνεια: 4206.51 cm² Αρθρογράφος: Κυκλοφορία: 24590
Θέματα: ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

ΘΕΜΑ-1 ΚΟΡΩΝΟΪΟΣ ΣΕ ΚΑΡΑΝΤΙΝΑ Η ΧΩΡΑ

- Παρατείνονται τα μέτρα στους τρεις νομούς • Μαιώνονται μαζικά εκδηλώσεις • 14 νέα κρούσματα από το γκρουπ των Αγίων Τόπων
- Οδηγίες - ασπίδα για καρδιοπαθείς, διαβητικούς, πάσχοντες από πνευμονολογικές ασθένειες και ηλικιωμένους

ΜΑΡΘΑ ΚΑΪΤΑΝΙΔΗ, Κ. ΑΝΤΩΝΑΚΟΣ, Γ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ, Κ. ΝΤΕΛΕΖΟΣ, ΚΙΤΤΥ ΞΕΝΑΚΗ, ΔΗΜΗΤΡΑ ΣΚΟΥΦΟΥ Σ. 19-22, 32-35

Το ασταμάτιπο ντόμινο της εξάπλωσης του ιού – μόλις χθες ανακοινώθηκαν επιπλέον 14 ασθενείς – έχει ανεβάσει τον συνολικό αριθμό επιβεβαιωμένων κρουσμάτων στα 45

Τα σχέδια για το «χειρότερο σενάριο» βγαίνουν από τα συρτάρια της κυβέρνησης καθώς εξαπλώνεται ραγδαία ο Covid-19 (και) στις πληττόμενες περιοχές, με αποτέλεσμα την επέκταση των μέτρων ώστε να μπει όσο το δυνατόν φρένο στη διασπορά του.

Το ασταμάτιπο ντόμινο κρουσμάτων σε Αχαΐα, Ηλεία και Ζάκυνθο – μόλις χθες ανακοινώθηκαν επιπλέον 14 ασθενείς ανεβάζοντας τον συνολικό αριθμό επιβεβαιωμένων κρουσμάτων στα 45 – οδήγησε τα μέλη της Επιτροπής Αντιμετώπισης Συμβάντων Δημόσιας Υγείας από Λοιμογόνους Παράγοντες στη λήψη δύσκολων αποφάσεων, με στόχο τη δημιουργία ενός τειχούς ασφαλείας αφενός για τους κατοίκους εκεί και αφετέρου για την υπόλοιπη χώρα.

ΤΑ ΝΕΑ ΜΕΤΡΑ. Έτσι, κλειστά θα παραμείνουν τα σχολεία όλων των βαθμίδων για τις επόμενες δύο εβδομάδες στις πληττόμενες περιοχές ενώ απαγορεύονται οι συναθροίσεις σε κλειστούς χώρους (κινηματογράφος, θέατρα, μουσεία, αρχαιολογικούς χώρους κ.ο.κ.) αλλά και η παρουσία οπαδών σε εκτός έδρας αγώνες των ομάδων όλων των αθλημάτων από τους τρεις νομούς.

Επιπρόσθετα, αναστέλλονται όλες οι οργανωμένες εκδρομές από και προς τις πληττόμενες περιοχές (δηλαδή Αχαΐα, Ηλεία και Ζάκυνθο) ενώ παράταση πέραν της 13ης Μαρτίου παίρνει το απαγορευτικό μέτρο των εκπαιδευτικών εκδρομών στο εξω-

παραμένει «σοβαρή», με αποτέλεσμα να κριθεί αναγκαία η διασωλήνωσή του.

Εν τω μεταξύ και καθώς το πανεπιστημιακό νοσοκομείο στο Ρίο έχει «αφιερωθεί» στην αντιμετώπιση των κρουσμάτων του Covid-19, τις πόρτες του ανοίγει εκ νέου το νοσοκομείο Θώρακος συνδράμοντας έτσι στις εφημερίες του γενικού νοσοκομείου «Άγιος Ανδρέας».

ΕΥΡΩΣΥΣΚΕΨΗ ΓΙΑ ΤΟΝ COVID-19.

Εξάλλου, με τον κίνδυνο εκτεταμένων ελλείψεων σε προστατευτικό εξοπλισμό ορατό συνεδρίασαν εκτάκτως χθες στις Βρυξέλλες οι 27 υπουργοί Υγείας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με την επίτροπο Υγείας Στέλλα Κυριακίδου να χαρακτηρίζει τη χρονική συγκυρία «κρίσιμη». Επί τάπητος τέθηκαν οι τρόποι αντιμετώπισης του COVID-19, ενώ εξετάστηκαν η ετοιμότητα αλλά και οι ανάγκες των κρατών-μελών. Ενδεικτικά, μάλιστα, της κατάστασης στην ΕΕ είναι η τοποθέτηση του τσέχου υπουργού Υγείας Adam Vojtech, ο οποίος σημείωσε πως η χώρα του αντιμετωπίζει σοβαρές ελλείψεις σε μάσκες. «Η ζήτηση είναι πολύ υψηλότερη από την προσφορά. Το ένα τρίτο της παγκόσμιας παραγωγής φαρμάκων βρίσκεται στην Κίνα και στην Ινδία, οι οποίες, εξ όσον γνωρίζω, έχουν σταματήσει προσφάτως τις εξαγωγές», πρόσθεσε, με τον υπουργό Υγείας της Δανίας Magnus Heunicke να εκτιμά ότι η Ευρώπη θα πρέπει να εστιάσει το ενδεχόμενο χάραξης νέας μακροπρόθεσμης στρατηγικής, ώστε να εξασφαλιστούν τα απαιτούμενα φαρμακευτικά αποθέματα. Οι φόβοι μετάδοσης έχουν οδηγήσει σε ελλείψεις масκών και απολυμαντικών και στη Γαλλία, με την κυβέρνηση να προχωρεί στην επίταξη των υποκαρυσμών και μελλοντικών αποθεμάτων.

Η επιδημία σε όλο τον πλανήτη

ΤΗΣ ΚΙΤΤΥΣ ΞΕΝΑΚΗ

1 Επιπλέον 30 θανάτους και 143 κρούσματα (τα 16 εισαγόμενα) ανακοίνωσε χθες η Κίνα διαμορφώνοντας τον προσωρινό απολογισμό της στους 3.042 θανάτους και στα 80.552 κρούσματα. Περισσότερα από 19.000 κρούσματα και 400 θάνατοι είχαν καταγραφεί εκτός της Κίνας, σε περισσότερες από 85 άλλες χώρες. Ο συνολικός αριθμός των κρουσμάτων παγκοσμίως αναμενόνταν να ξεπεράσει χθες τα 100.000.

2 Τα πρώτα τους κρούσματα ανακοίνωσαν χθες το Βασιλικό (δεν δόθηκαν περισσότερες λεπτομέρειες), η Σερβία (ένας 43χρονος που είχε ταξιδέψει στη Βουδαπέστη), το Καμερούν (ένας 58χρονος γάλλος πολίτης) και το Μπλουάν (ένας 76χρονος αμερικανός τουρίστας). Τον πρώτο των θανάτων ανακοίνωσε η Ολλανδία: πρόκειται για έναν 86χρονο που νοσηλεύεται στο Ρότερνταμ.

3 Ιταλία, Γαλλία και Γερμανία παραμένουν (με αυτή τη σειρά) οι μεγαλύτερες εστίες του κορωνοϊού στην Ευρώπη. Η Γερμανία ανακοίνωσε χθες 134 νέα κρούσματα, φτάνοντας τα 534. Εν στέλεχος των Ρεπουμπλικανών, μέλος της γαλλικής Εθνουσαυλευσης, νοσηλεύεται, όπως ανακοινώθηκε, σε μονάδα εντατικής θεραπείας έχοντας προσβληθεί από τον ιό. Στο μεταξύ, το Βέλγιο ανακοίνωσε χθες υπερδιπλασιασμό των κρουσμάτων, φτάνοντας στα 109.

4 Επιπλέον 17 θανάτους και 1.234 κρούσματα ανακοίνωσε χθες το Ιράν, φτάνοντας τους 124 θανάτους και τα 4.747 κρούσματα. Διπλωματική ένταση ανάμεσα στη Νότια Κορέα (6.593 κρούσματα και 42 νεκροί) και την Ιαπωνία (1.057 κρούσματα και έξι νεκροί) προκαλεί η επιδημία, με την Ιαπωνία να επιβάλλει πρώτη καραντίνα στους πολίτες που φτάνουν από τη Νότια Κορέα, τη Σεούλ να διαμαρτύρεται και τελικά να ανταποδίδει.

5 Ένα κρουαζιερόπλοιο με 3.483 επιβαίνοντες βρισκόταν χθες αποκλεισμένο στα ανοιχτά των ακτών της Καλιφόρνιας, στις ΗΠΑ, μετά τον εντοπισμό 35 ύποπτων κρουσμάτων πάνω σε αυτό. Περισσότερους από 12 θανάτους και 233 κρούσματα μετρούσαν οι ΗΠΑ. «Ένας μακρύς κατάλογος χωρών» δεν επιδεικνύει «το επίπεδο της πολιτικής δέσμευσης» που απαιτείται ώστε «να αντιμετωπιστεί το μέγεθος της απειλής» προειδοποίησε ο ΠΟΥ.

20 ΤΑ ΝΕΑ

ΤΟ ΘΕΜΑ Η ΖΩΗ ΜΑΣ ΜΕ ΤΟΝ ΚΟΡΩΝΟΪΟ

ΣΑΒΒΑΤΟΚΥΡΙΑΚΟ 7-8 ΜΑΡΤΙΟΥ 2020

ΓΝΩΜΗ

ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΓΑΡΓΑΛΙΑΝΟΥ-ΚΑΚΟΛΥΡΗ

Ο νέος κορωνοϊός SARS-COV-2

Οι κορωνοϊοί είναι σημαντικοί παθογόνοι μικροοργανισμοί για τον άνθρωπο και τα ζώα. Στο τέλος του 2019 ένας νέος κορωνοϊός αναγνωρίστηκε ως αιτία περιστατικών με πνευμονία στην πόλη Wuhan της επαρχίας Hubei στην Κίνα. Η επέκτασή της ήταν ραγδαία στην Κίνα και στη συνέχεια διεσπάρη πρακτικά σε όλες τις ηπείρους. Είναι γνωστό ότι οι κορωνοϊοί προκαλούν συνήθως ήπιες νοσήσεις όπως το κοινό κρυολόγημα. Εξαιρέση των ήπιων νοσησεων από κορωνοϊούς αποτέλεσαν οι επιδημίες του 2003 SARS και το 2012 MERS που όμως παρότι οδήγησαν σε βαριές νοσήσεις και θανάτους περιορίστηκαν και δεν προκάλεσαν στη συνέχεια επανεμφανίσεις.

Ο νέος κορωνοϊός με την ονομασία SARS-COV-2 παρουσιάζει εύκολη μετάδοση με σταγονίδια από τον βήχα ή φτέρνισμα αλλά και με επαφή με μολυσμένες επιφάνειες. Η διάγνωση γίνεται σε ποσοποιημένα εργαστήρια με την εξέταση PCR για τον ιό SARS-COV-2. Προς το παρόν τα γρήγορα τεστ δεν είναι ποσοποιημένα. Οποσδήποτε έλεγχος για λοίμωξη από τον ιό γίνεται σε ασθενή που εμφανίζει οξεία λοίμωξη του αναπνευστικού και ένα από τα παρακάτω: α. στενή επαφή με πιθανό ή επιβεβαιωμένο κρούσμα λοίμωξης από τον κορωνοϊό ή β. ιστορικό ταξιδιού σε χώρες που υπάρχει σημαντική μετάδοση στην κοινότητα. Ο ορισμός για τον έλεγχο αυτό ενδέχεται σύντομα να αλλάξει.

Η μολυσματικότητα είναι σαφώς μεγαλύτερη από αυτή της εποχικής γρίπης και υπολογίζεται ότι κάθε ένας που είναι μολυσμένος μπορεί να μεταδώσει τον ιό σε πάνω από 3 άλλα άτομα. Με τα μέχρι τώρα δεδομένα φαίνεται να έχει θνητότητα περίπου 2%. Είναι σημαντικό να ληφθεί ότι η θνητότητα αυξάνει σημαντικά σε άτομα 3ης-4ης ηλικίας και σε ευπαθείς ομάδες όπως οι έχοντες χρόνια νοσήματα (καρδιακή, αναπνευστική κ.λπ. ανεπάρκεια) και οι ανοσοκατασταλασμένοι.

Η παγκόσμια κοινότητα αντέδρασε με προσπάθειες αρχικά περπαχάρκωσης της επιδημίας και στη συνέχεια με μετριασμό των μολύνσεων. Από ό,τι φαίνεται, τα μέχρι τώρα συνεχιζόμενα μέτρα περιορισμού της επέκτασης δεν είναι τόσο δραστικά όσο υπολογίζαμε και έτσι η επέκταση της επιδημίας συνεχίζεται. Η πρόβλεψη είναι ότι περισσότερες πιθανότητες υπάρχουν ο ιός αυτός να παραμείνει ως αίτιο αναπνευστικών λοιμώξεων και να επανεμφανίζεται όπως η εποχική γρίπη.

Τα μέτρα πρόληψης αφορούν την ατομική υγιεινή κυρίως με το επιμέλές και τακτικό πλύσιμο χειρών, προστασία του βήχα ή φτερνίσματος και προσπάθεια να μην αγγίζουμε τα μάτια και το στόμα μας. Συστήνεται επίσης σε ευπαθείς ομάδες να αποφεύγουν τον συγχρωτισμό και τα ταξίδια στο εξωτερικό κατά το δυνατόν. Λόγω της εύκολης μετάδοσης στους χώρους παροχής υγείας όπως τα νοσοκομεία συστήνεται να ελαχιστοποιηθεί το επισκεπτήριο, ενώ σε ήπιες νοσήσεις με συμπτώματα από το αναπνευστικό παραμονή σπίτι για αποθεραπεία.

Φυσικά, αν επιδεινωθεί η υγεία του παραμένουτος στο σπίτι ασθενούς πρέπει να επικοινωνήσει με τον γιατρό του και την ειδική τηλεφωνική γραμμή του ΕΟΔΥΥ 210-5212054. Μέχρι τώρα δεν υπάρχει αποδεδειγμένη δραστική θεραπεία, όμως φαίνεται μάλλον να έχουν κάποια δράση υπάρχοντα φάρμακα για θεραπεία άλλων παθήσεων όπως το AIDS (αναστολείς πρωτεασών-KALETRA) και την ελονοσία (κλωροκίνη). Πολλά υποσχόμενο φάρμακο που δοκιμάζεται είναι η ρεδεμισιβίρη. Αρκετά ακόμα φάρμακα δοκιμάζονται παγκοσμίως. Το εμβόλιο θα χρειαστεί το λιγότερο 10 μήνες αν ολοκληρωθούν επιτυχώς οι μελέτες που διεξάγονται αυτήν τη χρονική περίοδο. Πάνω από όλα χρειάζεται ψυχραιμία και τήρηση των οδηγιών που εκδίδονται από τους επίσημους κρατικούς οργανισμούς κάθε χώρας και επικρατούσονται συχνά.

Ο Παναγιώτης Γαργαλιάνου-Κακολύρης είναι παθολόγος-λοιμωξιολόγος στο Ιατρικό Κέντρο Αθηνών, πρόεδρος της Ελληνικής Εταιρείας Λοιμώξεων

Καμπανάκι για τις ευπαθείς ομάδες

Τι πρέπει να προσέξουν οι ηλικιωμένοι και όσοι έχουν χρόνια νοσήματα, όπως είναι οι καρδιοπάθειες και ο σακχαρώδης διαβήτης

■ Μάχη για να «ξεκλειδώσει» το προφίλ του νέου κορωνοϊού ώστε να αποσαφηνιστεί με ποιον τρόπο απειλεί τον ανθρώπινο οργανισμό

ΤΗΣ ΜΑΡΘΑΣ ΚΑΪΤΑΝΙΗ

Εκκλιση στις ευπαθείς ομάδες – δηλαδή στους ηλικιωμένους και σε όσους έχουν χρόνια νοσήματα όπως είναι οι καρδιοπάθειες και ο σακχαρώδης διαβήτης – απευθύνουν οι ειδικοί στη χώρα μας, αλλά και παγκοσμίως, καθώς αποτελούν τις ομάδες υψηλού κινδύνου για σοβαρή νόσηση από τον SARS-CoV-2. Και καθώς αποτελεί βεβαιότητα

ότι τα κρούσματα στη χώρα μας θα αυξηθούν σημαντικά το επόμενο διάστημα – δεδομένου ότι ο νέος κορωνοϊός συνεχίζει την επέλαση του (και) στη Γηραιά Ηπειρο – γίνεται σαφές ότι οι πολίτες που ανήκουν στις ομάδες αυτές οφείλουν να λαμβάνουν έξτρα μέτρα αυτοπροστασίας.

Στο πλαίσιο αυτό, ο εκπρόσωπος του υπουργείου Υγείας για το νέο κορωνοϊό και καθηγητής Παθολογίας - Λοιμώξεων Σωτήρης Τσιόδρας σημειώνει ότι εκείνοι που αντιμετωπίζουν υψηλό κίνδυνο «θα πρέπει να αποφεύγουν τα ταξίδια σε χώρες οι οποίες έχουν κρούσματα, σε χώρες οι οποίες έχουν μεγάλη διάδοση στον πληθυσμό και αυτές

οι χώρες – όπως βλέπετε – όλο και αυξάνονται. Οι άνθρωποι αυτοί θα πρέπει να προστατεύουν περισσότερο την υγεία τους, να είναι λιγότερο εκτεθειμένοι αυτήν την εποχή».

ΤΟ ΠΡΟΦΙΛ ΤΟΥ ΙΟΥ. Εν τω μεταξύ, παράλληλα με την άνιση μάχη που δίδει η παγκόσμια επιστημονική κοινότητα σε συνεργασία με τις κυβερνήσεις για την αναχαίτιση της ραγδαίας εξάπλωσης του COVID-19, δίδεται και μία δεύτερη που επικεντρώνεται να «ξεκλειδώσει» το προφίλ του νέου κορωνοϊού ώστε μεταξύ άλλων να αποσαφηνιστεί με ποιον τρόπο απειλεί τον ανθρώπινο οργανισμό. Επιχειρώντας να αποκωδικοποιή-

ΠΩΣ ΕΚΔΗΛΩΝΕΤΑΙ Η ΝΟΣΟΣ COVID-19

87,9% των περιπτώσεων εμφανίζουν πυρετό

67,7% εμφανίζουν ξηρό βήχα, που είναι το δεύτερο πιο συνηθισμένο σύμπτωμα

38,1% εμφανίζουν κόπωση

1-14 ΗΜΕΡΕΣ ΤΟ ΕΥΡΟΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΕΠΩΑΣΗΣ ΤΟΥ ΙΟΥ

33,4% έχουν παραγωγή πτυέλων

13,9% παρουσιάζουν πονόλαιμο

18,6% παρουσιάζουν δύσπνοια

80% των περιστατικών εμφανίζει ήπια συμπτώματα

σει τον μηχανισμό του SARS-CoV-2 (και) ο πρόεδρος της Ελληνικής Διαβητολογικής Εταιρείας - ομότιμος καθηγητής Παθολογίας και διευθυντής της Β' Προπαιδευτικής Παθολογικής Κλινικής, Μονάδας Έρευνας και Διαβητολογικού Κέντρου ΕΚΠΑ, ΠΓΝΑ «Αττικής», Γεώργιος Δ. Δημητριάδης σημειώνει ότι η εξήγηση πιθανόν να βρίσκεται στον ήδη εξασθενημένο οργανισμό των χρονίως πασχόντων. «Σε άτομα μεξασθενημένο ανοσοποιητικό σύστημα ή χρόνια νοσήματα (όπως ο σακχαρώδης διαβήτης - ΣΔ) ενδέχεται να προκληθεί σοβαρότερη λοίμωξη στο κατώτερο αναπνευστικό (βρογχίτιδα ή πνευμονία) ή και νεφρική ανεπάρκεια» εξηγεί ο ειδικός.

Και συνεχίζει: «Τα άτομα με ΣΔ είναι πιο ευάλωτα στις λοιμώξεις. Πρόσφατη μελέτη στο Diabetes Care σε άτομα με ΣΔ και χωρίς ΣΔ έδειξε ότι ο κίνδυνος για ανάπτυξη λοιμώξεων στα άτομα με ΣΔ ήταν 3-4 φορές μεγαλύτερος, ενώ οι πιθανότητες να χρειαστούν νοσηλεία στο νοσοκομείο ήταν 2 φορές μεγαλύτερες. Η αυξημένη ευαισθησία των ατόμων με ΣΔ στις λοιμώξεις οφείλεται στην αποδυνάμωση του ανοσοποιητικού τους συστήματος να αμύνεται σε «εισβολείς» (ιούς ή μικρόβια)».

Ειδικότερα και σύμφωνα με τον ειδικό, οι λόγοι είναι δύο: Η κακή μεταβολική ρύθμιση και η χρόνια υπεργλυκαιμία αποδιοργανώνουν τη λειτουργία των κυττάρων που είναι υπεύθυνα για την άμυνα (πολυμορφοπυρίνων, λεμφοκυττάρων) ενώ οι χρόνιες επιπλοκές του ΣΔ (κυρίως

οι βλάβες των αγγείων και η νευροπάθεια) δημιουργούν προϋποθέσεις κακής αιμάτωσης και λειτουργίας των οργάνων του σώματος, με αποτέλεσμα να ευνοείται η επέκταση της λοίμωξης και να αυξάνονται οι πιθανότητες για κακή έκβαση.

Σε ό,τι δε αφορά τους καρδιοπαθείς, ο ομότιμος καθηγητής Καρδιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών Δημήτρης Θ. Κρεμαστινός επισμαίνει ότι οι καρδιοαγγειοπαθείς αποτελούν την πρώτη αιτία νοσηρότητας και θνητότητας του πληθυσμού, κατά συνέπεια είναι ανάλογη και η συμμετοχή τους σε μία πανδημία.

ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ. Εντούτοις, ο ειδικός διευκρινίζει ότι δεν απειλούνται όλοι οι ασθενείς το ίδιο. «Υπάρχει διαφοροποίηση του κινδύνου από καρδιοπάθεια σε καρδιοπαθείς. Εκείνοι που κινδυνεύουν περισσότερο είναι οι άρρωστοι με καρδιακή ανεπάρκεια, οπότε η καρδιά αδυνατεί να λειτουργήσει σαν αντλία αναρροφητική και εξωθητική. Ετσι η στάση και η συμφόρηση στους πνεύμονες είναι δεδομένη».

Γενικότερα, συμπληρώνει ο κ. Κρεμαστινός, η καρδιακή ανεπάρκεια είναι το τελικό στάδιο σχεδόν όλων των καρδιακών παθήσεων «με τη διαφορά ότι κάθε καρδιακή πάθηση έχει διαφορετική λανθάνουσα χρόνο έως ότου φτάσει στο στάδιο της καρδιακής ανεπάρκειας. Μέχρι τότε ο

καρδιοπαθής άρρωστος συμπεριφέρεται προς τις ιώσεις όπως ο γενικός πληθυσμός».

Εν τω μεταξύ, ο ομότιμος καθηγητής Λοιμωδών Νοσημάτων στην Ιατρική Σχολή του Brighton και του Sussex, John Cohen, προσθέτει ακόμη ένα σημαντικό κομμάτι στο παζλ που αφορά τη συμπεριφορά του SARS-CoV-2 όταν εντοπίζει τον κοινό παρονομαστή, που εξηγεί γιατί οι δύο αυτές κατηγορίες ασθενών είναι πιο ευάλωτοι για σοβαρές επιπλοκές.

Ειδικότερα και σύμφωνα με τον ίδιο ο νέος κορωνοϊός προκαλεί πνευμονία. «Όταν οι πνεύμονες υποστούν λοίμωξη - πνευμονία κάθε τύπου και όχι μόνον αυτή που προκαλείται από τον κορωνοϊό - συσσωρεύεται υγρό. Ετσι το σώμα πρέπει να εργαστεί πιο σκληρά για να λάβει οξυγόνο στο αίμα».

Όμως, η καρδιά και οι πνεύμονες «λειτουργούν ως συγχωνευμένα δοχεία», με αποτέλεσμα «όταν κάποιος εκδηλώσει πνευμονία, η καρδιά του πρέπει να εργαστεί πιο σκληρά».

Επιπρόσθετα και σύμφωνα με τον καθηγητή και πρότανη του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ) Θάνο Δήμοπουλο, «οι ασθενείς που πάσχουν από συμπαγή νεοπλασμάτα και αιματολογικές κακοήθειες και πολλοί από αυτούς βρίσκονται σε ανοσοκαταστολή παρουσιάζουν μεγαλύτερο κίνδυνο εμφάνισης επιπλοκών, όπως

και με κάθε άλλη ιογενή λοίμωξη».

Μάλιστα και υπό τα δεδομένα αυτά, το υπουργείο Υγείας έχει εκδώσει ειδικές οδηγίες για αυτή την κατηγορία ασθενών και θέτει αυστηρότατους περιορισμούς ως προς τον περιορισμό των επισκέψεων και τη μετακίνηση των συνοδών.

ΕΠΙΠΛΟΚΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΜΩΞΕΙΣ. Εν τω μεταξύ, ο καθηγητής, επικαλούμενος στοιχεία από πρόσφατη δημοσίευση της ιατρικής επιθεώρησης «Lancet», επισμαίνει ότι «οι ογκολογικοί ασθενείς που ταυτοχρόνως πάσχουν από COVID-19 έχουν πολύ μεγαλύτερη πιθανότητα να εμφανίσουν επιπλοκή μετά τη λοίμωξη αυτή. Από την άλλη πλευρά όμως, σε μια ακόμη πρόσφατη δημοσίευση στο ίδιο περιοδικό, σημειώνεται ότι από τα έως σήμερα δεδομένα δεν τεκμαίρεται υψηλότερος κίνδυνος νόσησης από τον νέο κορωνοϊό, σε σχέση με τον υπόλοιπο πληθυσμό. Επομένως, οι ογκολογικοί ασθενείς δεν έχουν μεγαλύτερο κίνδυνο νόσησης από κορωνοϊό, αλλά αν νοσήσουν εμφανίζουν συχνότερα επιπλοκές».

Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι σύμφωνα με μια ακόμη έρευνα στο «Journal of Medical Virology», αρκετοί ασθενείς με COVID-19 παρότι εμφάνισαν δύσπνοια δεν είχαν σημαντικά αντικειμενικά ή ακτινολογικά ευρήματα από τους πνεύμονες.

Επιπλέον, μερικοί ασθενείς εμφάνισαν νευρολογική συμπτωματολογία όπως πονοκέφαλο, ναυτία και εμέτους.

«Είναι γνωστό ότι ο ιός SARS είχε ανιχνευτεί σε εγκέφαλους τόσο ανθρώπων όσο και πειραματόζωων. Το στέλεχος του εγκέφαλου όπου βρίσκεται ο πυρήνας που ρυθμίζει την αυτόματη αναπνοή, παρουσίαζε σημαντικές βλάβες. Επιπλέον, μερικοί κορωνοϊοί έχουν την ικανότητα να μεταναστεύουν στο καρδιοαναπνευστικό κέντρο του νωτιαίου μυελού μέσω μηχανοϊσοδεχών και χημειοϋποδοχών στους πνεύμονες και στις κατώτερες αεραφόρους οδούς. Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα παραπάνω, καθώς και τη φυλογενετική συγγένεια μεταξύ τουSARS και του COVID-19, η προσβολή του κεντρικού νευρικού συστήματος από τον νέο κορωνοϊό είναι πιθανή και αναμένεται να επιβεβαιωθεί σε μελλοντικές μελέτες» καταλήγει ο κ. Δημόπουλος.

Πάντως, δεν λείπουν και εκείνες οι περιπτώσεις που προκαλούν αισιοδοξία για την πορεία των ασθενών που πληρούν τα κριτήρια για σοβαρή νόσηση. Πριν από λίγες ημέρες έγινε γνωστό ότι ένας κινέζος συνταξιούχος, 101 ετών, πήρε εξιτήριο από το νοσοκομείο καθώς... νίκησε τον SARS-CoV-2.

«Σε άτομα με εξασθενημένο ανοσοποιητικό σύστημα ή χρόνια νοσήματα (όπως ο σακχαρώδης διαβήτης) ενδέχεται να προκληθεί σοβαρότερη λοίμωξη στο κατώτερο αναπνευστικό (βρογχίτιδα ή πνευμονία) ή και νεφρική ανεπάρκεια»

22 ΤΑ ΝΕΑ

ΤΟ ΘΕΜΑ Η ΖΩΗ ΜΑΣ ΜΕ ΤΟΝ ΚΟΡΩΝΟΪΟ

ΣΑΒΒΑΤΟΚΥΡΙΑΚΟ 7-8 ΜΑΡΤΙΟΥ 2020

Καθώς ο κορωνοϊός επεκτείνεται, οι ενοικιάσεις του θρίλερ «Contagion» (2011) του Στίβεν Σόντερμπεργκ ανεβάζουν συνεχώς την ταβάνια στα Top 10. Το φιλμ που αφορά έναν θανατηφόρο ιό με πιθανότητες να πλήξει τον παγκόσμιο πληθυσμό, έχει γίνει – κυριολεκτικά – viral

Η ταινία που «προέβλεψε» τον κορωνοϊό

Πώς ο κινηματογράφος διαχειρίστηκε αρκετά νωρίς τις φοβίες μας για πανδημίες ή πυρηνικά ατυχήματα

The Guardian

ΤΑ ΝΕΑ

ΤΟΥ RYAN GILBEY

Σύμφωνα με τη λαϊκή σοφία, οι θεατές αναζητούν «φευγάτες» ταινίες όταν η εποχή είναι ταραγμένη. Μια αιφνιδιαστική, ωστόσο, νέα είσοδος στην πλατφόρμα ενοικίασης του αγγλικού iTunes δείχνει το αντίθετο. Ανάμεσα σε άλλες ταινίες βρίσκεται και μία που γυρίστηκε πριν από εννιά χρόνια περιγράφοντας όσα συμβαίνουν στην ανθρωπότητα με τρόπο τρομακτικότερο από τον «Joker» και το «Downton Abbey» μαζί. Καθώς ο κορωνοϊός επεκτείνεται, οι ενοικιάσεις του θρίλερ «Contagion» (2011) του Στίβεν Σόντερμπεργκ ανεβάζουν συνεχώς την ταβάνια στο Top 10. Το φιλμ, στο οποίο πρωταγωνιστεί η Γκουίνεθ Πάλτρουου και αφορά έναν θανατηφόρο ιό με πιθανότητες να πλήξει τον παγκόσμιο πληθυσμό, έχει γίνει – κυριολεκτικά – viral.

Οι χρήστες του Twitter κάνουν λίγο - πολύ παρόμοιες αναρτήσεις πάνω σε ένα κοινό μοτίβο: «Το σκέφτομαι μόνο εγώ ή το «Contagion» προέβλεψε τον ιό»; Είχα χάσει την ταινία όταν προβλήθηκε στην εποχή

της και τυχαίνει να φοβάμαι την πνευμονία, οπότε την παρακολούθησα την περασμένη εβδομάδα. Η αλήθεια είναι ότι περιέχει πολλές ομοιότητες, ώστε να ισχυριστεί κανείς ότι η ταινία «εξέσπασε», εντάξει, όχι ακριβώς την τέχνη... αλλά ένα εξαιρετικό B-movie. Τόσο στην κινηματογραφική όσο και στην πραγματική συνθήκη, το ξέσπασμα του ιού εντοπίζεται στην Κίνα, ενώ και στις δύο περιπτώσεις εμπλέκονται νυχτερίδες. Όπως εξηγεί μία γιατρός (Τζένιφερ Ελ) στο Κέντρο για τον Έλεγχο Λοιμωδών της ταινίας: «Κάπου στον κόσμο το λάθος γουρούνι συνάντησε τη λάθος νυχτερίδα». Στη συνέχεια, ο ιός μεταδίδεται από το ένα ζώο στο άλλο και από εκεί σε έναν αρχιμάγειρα, ο οποίος ακουμπάει την Μπεθ (Γκουίνεθ Πάλτρουου) χωρίς να πλύνει τα χέρια του. Η τελευταία επιστρέφει με αεροπλάνο στο σπίτι και τον σύζυγό της, αφού πρώτα τον απατά με τον πρώην σύντροφό της. Ας πούμε ότι για τη συμβατική ηθική μιας κινηματογραφικής ταινίας παίρνει εκείνο που της αξίζει, όταν υποκίπτει λίγο αργότερα στα συμπτώματα.

Δεν υπάρχουν μέχρι στιγμής επίσημα στοιχεία για την προέλευση των θεατών του «Contagion» σε διαφορετικές χώρες ή ηπείρους, αλλά πρέπει να θεωρείται δεδομένο ότι το παρακολούθησαν για να πάρουν ιδέες σχετικά με το «τι κάνουν, σε περίπτωση που...» ο ιός χτυπήσει την πόρτα. Ή, τουλάχιστον, σχετικά με το «τι να περιμένουμε όταν περιμένουμε μια επιδημία».

Καθώς το streaming ταινιών είναι φαινόμενο του πρόσφατου παρελθόντος, είναι δύσκολο να πει κανείς εάν υπήρξε κάτι αντίστοιχο στο παρελθόν – εάν, δηλαδή, αυξήθηκαν κατακόρυφα οι ενοικιάσεις παλιό-

τερων ταινιών κατά τη διάρκεια παρόμοιων απρόβλεπτων γεγονότων. Πιθανότατα στη δεκαετία του 1990 να υπήρξε μανία ενοικιάσεων στην αλυσίδα «Blockbuster» για τις βιντεοκασέτες της ταινίας «Ξέσπασμα», ένα «δεύτερο» αλλά πάντως επαρκές προϊόν του είδους, στο οποίο ο Ντάστιν Χόφμαν και ο Κέβιν Σπέισι κινηγούν τον θανατηφόρο ιό. Είναι μάλιστα περίεργο όταν σκέφτεσαι

Οι χρήστες του Twitter κάνουν λίγο - πολύ παρόμοιες αναρτήσεις πάνω σε ένα κοινό μοτίβο: «Το σκέφτομαι μόνο εγώ ή το «Contagion» προέβλεψε τον ιό»;

ότι εν μέσω θριάμβου στην εποχή #MeToo, πολλοί θεωρούν τον Χόφμαν και τον Σπέισι το ίδιο δυσάρεστους όσο και μια θανάσιμη επιδημία.

ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΚΑΤΑ ΛΑΘΟΣ. Η πλησιέστερη αναλογία με τις επιπτώσεις του «Contagion» θα ήταν ο θάνατος ενός διασήμου, κάτι που θα δημιουργούσε καινούργιο ενδιαφέρον για τις εν πολλοίς άγνωστες ταινίες του. Πιο σπάνιες, πάλι, είναι οι περιπτώσεις όπου οι ταινίες κάνουν προβλέψεις κατά λάθος ή καλλιεργούν ακουσίως ορισμένες θεωρίες συνωμοσίας για το μέλλον. Οι κακοί στο «Ένα σκληρό φιλί για χαλνύνχτα», από τα καλύτερα φιλμ της δεκαετίας του 1990, αποδεικνύεται ότι είναι αμερικανοί αξιωματούχοι, οι οποίοι σχεδιάζουν μια τρομοκρατική επίθεση για να κατηγορήσουν «τους μουσουλμάνους» και να αποσπάσουν αύξηση στον προϋπολογισμό της υπηρεσίας τους (αναφέρουν ακόμη και την επίθεση με βόμβα

στο Παγκόσμιο Κέντρο Εμπορίου το 1993). Το θρίλερ «Πολιορκία» του Εντουαρντ Ζούικ, με υπόθεση για την τρομοκρατία, γυρίστηκε το 1998, αλλά έμοιαζε τόσο οικείο μετά την 11η Σεπτεμβρίου 2001 που το Πεντάγωνο διοργάνωσε τριήμερο συνέδριο με σεναριογράφους και παραγωγούς του Χόλιγουντ. Σε αυτό έριξαν όλοι ιδέες για περιπτώσεις του «χειρότερου σεναρίου» ώστε να πάρουν προληπτικά μέτρα για μελλοντικές τρομοκρατικές επιθέσεις.

Αλλά είναι οι πολλές οι φορές που ο κινηματογράφος κεφαλαιοποιεί τον φόβο ή τη νεύρωση που υπάρχει στους ανθρώπους. Το ατύχημα σε πυρηνικό εργοστάσιο που περιγράφεται στο θρίλερ του 1978 «Το σύνδρομο της Κίνας», όπου πρωταγωνιστούν η Τζέιν Φόντα και ο Μάικλ Ντάγκλας, βασίζονταν σε αναφορές για τη λειτουργία στον πυρηνικό σταθμό Ντρώντον του Λίνκολν στις αρχές της δεκαετίας του 1970. Από μια ευνοϊκή συγκυρία, βγήκε στις κινηματογραφικές αίθουσες λίγες ημέρες πριν συμβεί το πραγματικό ατύχημα στο Three Mile Island. Όσα χρήματα και να ξοδέψει κανείς τέτοια διαφήμιση δεν μπορεί να είναι σφαλσίσι. Κι αυτή μπορεί να είναι η μόνη θετική όψη στα γεγονότα. Μια επιδημία με παγκόσμιες διαστάσεις είναι τρόμος για την ανθρωπότητα. Και δεν σημαίνει πολλά για τους ανθρώπους που είναι καταφύγιο να εξασφαλιστούν πνευματικά δικαιώματα επειδή έχουν δουλέψει για το «Πέρασμα της Κασσάνδρας», το «Ανδρομέδα: αποστολή άκρωτη απόρρητη» (1971), την «Πανδημία» (2009) και το «Contracted» (2009).

Πηγή: ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ Σελ.: 18 Ημερομηνία έκδοσης: 08-03-2020
Επιφάνεια: 1134.72 cm² Αρθρογράφος: Κυκλοφορία: 1200
Θέματα: ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

ΠΕΡΙΠΟΥ 30 ΥΠΟΠΤΑ ΔΕΙΓΜΑΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ

«You are not welcome» είπε όπως η ίδια αποκαλύπτει στη «ΜτΚ» η καθηγήτρια Άννα Παπά-Κονιδάρη όταν εντοπίστηκε το πρώτο θετικό δείγμα στην Ελλάδα και ειδικότερα στη Θεσσαλονίκη

Μ Του Βαγγέλη Στολάκη

Το εργαστήριο του ΑΠΘ που ανιχνεύει τον ιό

Το τέταρτο κρούσμα κορονοϊού στη Θεσσαλονίκη έγινε γνωστό νωρίς το πρωί της περασμένης Τετάρτης. Ο ασθενής, σύζυγος της φίλης της 38χρονης επιχειρηματίνας μόδας που ήταν το πρώτο κρούσμα στην Ελλάδα διενεώθη θετικός λίγο μετά τα μεσάνυχτα της Τρίτης. Τότε χτύπησε το τηλέφωνο της Άννας Παπά-Κονιδάρη, καθηγήτριας Μικροβιολογίας της Ιατρικής Σχολής του ΑΠΘ και προϊσταμένης του Β' Εργαστηρίου Μικροβιολογίας, ενός από τα τρία εξουσιοδοτημένα εργαστήρια που εξετάζονται δείγματα για τον κορονοϊό. Η «ΜτΚ» βρέθηκε στο εργαστήριο, εκεί όπου τις τελευταίες ημέρες οι μικροβιολόγοι του εργαστηρίου εξετάζουν καθημερινά περίπου 30 υποπτα δείγματα ασθενών, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν είναι θετικοί ή όχι.

Το Εργαστήριο Μικροβιολογίας της Ιατρικής Σχολής του ΑΠΘ, βρίσκεται στον τρίτο όροφο του τετάρτου κυρίου της Σχολής. Στην πόρτα διαβάσει ο επισκέπτης την πινακίδα: «Εθνικό Κέντρο Γρίπης Β. Ελλάδας». Εντός του χώρου καθηγητές και καθηγήτριες με τους συνεργάτες τους εξετάζουν τα δείγματα που φτάνουν καθημερινά στο εργαστήριο. Η πρόσβαση στον χώρο του εργαστηρίου όπου εξετάζονται τα δείγματα για τον κορονοϊό επιτρέπεται μόνο σε όσους έχουν επιφορτιστεί με τις αναλύσεις τους. Απαγορεύεται η είσοδος σε οποιονδήποτε άλλο. Περιορισμένη είναι και η πρόσβαση στους υπόλοιπους χώρους του Εργαστηρίου Μικροβιολογίας για ευνόητους λόγους. Η κλειδαριά στην εξώπορτα, όπως αναφέρει σχετικό σημείωμα που είναι κολλημένο στο τζάμι της πόρτας, έχει αλλάξει και πλέον οι επισκέπτες θα μπορούν να μπουν αφού χτυπήσουν το κουδούνι. Ακριβώς έξω από την είσοδο του εργαστηρίου υπάρχει ένας ειδικός χώρος όπου γίνεται η παραλαβή των δειγμάτων που μεταφέρονται από το νοσοκομείο αναφορές, το ΑΧΕΠΑ, στην Ιατρική Σχολή.

3,5 ώρες η κάθε εξέταση

Όπως λέει η κ. Παπά-Κονιδάρη, η κάθε εξέταση δείγματος διαρκεί περίπου 3,5 ώρες ενώ οι στολές, οι μάσκες και τα υλικά που φορούν οι μελετητές είναι παρόμοια με εκείνα

που χρησιμοποιούνται για την απλή γρίπη. Οι εργαζόμενοι στο εργαστήριο πηγαίνουν νωρίς το πρωί και αποχωρούν αργά μετά τα μεσάνυχτα, ενώ οι ειδικοί φροντίζουν να υπάρχει πάντα στο χώρο κάποιος υπεύθυνος που να μπορεί να μελετήσει δείγματα ανά πάσα ώρα και στιγμή. «Δεν αφήνουμε δείγματα για την επόμενη ημέρα. Τα εξετάζουμε εκείνη τη στιγμή» τονίζει.

«Κάθε χρόνο με τη γρίπη έχουμε αρκετή δουλειά. Τώρα προστέθηκε και ο κορονοϊός. Είναι κάτι καινούριο και έπρεπε σε σύντομο διάστημα να εφαρμοστούν τα διαγνωστικά πρωτόκολλα που συστήνει ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας. Έπρεπε να γίνουν όλα πολύ γρήγορα και συγχρόνως να βγάσουμε αποτελέσματα στον χρόνο που πρέπει, ώστε να έχει αποτέλεσμα ο λοιμωξιολόγος και να χειριστεί ανάλογα το περιστατικό» αναφέρει στη «ΜτΚ» η προϊσταμένη του Εργαστηρίου μιλώντας για τον φόρτο εργασίας που υπάρχει το τελευταίο διάστημα.

«Σ' εμάς έρχονται τα δείγματα αφού περάσουν ένα αρχικό φιλτράρισμα από τον γιατρό του ασθενούς και τον ΕΟΔΥ. Είναι δείγματα που προέρχονται από το αναπνευστικό σύστημα. Από εκεί και πέρα χρειαζόμαστε 3,5 ώρες για να βγει το τελικό αποτέλεσμα» συμπληρώνει.

Τα δείγματα καταφθάνουν στο Εργαστήριο, κατόπιν συνεννόησης με το νοσοκομείο αναφοράς -το ΑΧΕΠΑ- σε συγκεκριμένες ώρες. «Δείγματα έρχονται καθ' όλη τη διάρκεια της μέρας. Μελετάμε 20 με 30 δείγματα καθημερινά, εκ των οποίων τα περισσότερα είναι αρνητικά. Στα 230 δείγματα τα τέσσερα ήταν θετικά. Πρέπει να πούμε βέβαια πως από τους ίδιους ασθενείς γίνονται συνεχώς δειγματοληψίες» σχολιάζει η κ. Παπά-Κονιδάρη.

Στο εργαστήριο εργάζονται εκτός από την ίδια δυο αναπληρώτριες καθηγήτριες και άλλα τρία με τέσσερα άτομα σε κάθε βάρδια. Κατά τη διάρκεια της εξέτασης οι επιστήμονες εξετάζουν το ικό φορτίο του δείγματος. «Ευελπιστούμε ότι σε σύντομο διάστημα θα χρησιμοποιήσουμε κι άλλες μεθόδους» αναφέρει η προϊσταμένη του εργαστηρίου. Ο εξοπλισμός για την πραγματοποίηση των εξετάσεων υπάρχει στον χώρο, ωστόσο το εργαστήριο προ-

νοσήσουν θα παρουσιάσουν λίγο σοβαρή συμπτωματολογία και δυστυχώς κάποιος από αυτούς θα πεθάνουν, έτσι τουλάχιστον λένε τα προγνωστικά. Πρέπει να προσπαθήσουμε και να κάνουμε υπομονή να βγει κάποιο εμβόλιο» τονίζει η κ. Παπά-Κονιδάρη.

Για να μη γίνουμε... Ιταλία

Η προϊσταμένη του μοναδικού εργαστηρίου στην Βόρεια Ελλάδα που εξετάζει δείγματα για κορονοϊό εφιστά την προσοχή μας. «Για να μην γαθεί ο έλεγχος θα πρέπει όσοι εκτιμούν πως έχουν συμπτώματα να το αναφέρουν στον γιατρό τους» λέει. «Στην Ιταλία όπως έδειξαν μελέτες υπήρχε ο κορονοϊός δυο με τρεις βδομάδες πριν το καταλάβουν τα πρώτα περιστατικά. Είχε δηλαδή αρκετό καιρό που πολλαπλασιάζονταν ο ιός στα διάφορα άτομα και εκεί χάθηκε το παιχνίδι» λέει για την Ιταλία και τονίζει πως πρόκειται για έναν νέο ιό και κανείς δεν γνωρίζει την ημερομηνία λήξης του, κάτι που οφείλεται και στο γεγονός πως το γενετικό υλικό του ιού είναι RNA, που σημαίνει πως μεταλλάσσεται συνεχώς.

Η κ. Παπά-Κονιδάρη συνιστά ψυχραιμία και όχι πανικό, ενώ καλεί τον κόσμο να τηρεί τα μέτρα που έχει ανακοινώσει ο ΕΟΔΥ. «Πρέπει πάντα να θυμόμαστε ότι προσέχουμε τα παιδιά για να προστατεύσουμε τους ηλικιωμένους» λέει. Σημειώνεται πως το Εργαστήριο Μικροβιολογίας του ΑΠΘ είναι ένα από τα τρία εξουσιοδοτημένα εργαστήρια της χώρας όπου εξετάζονται δείγματα για τον κορονοϊό. Τα άλλα δυο είναι στην Αθήνα. Ο λόγος για το Ινστιτούτο Παστέρ και το Βιολογικό Εργαστήριο του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Τήρηση κανόνων υγιεινής

Σύμφωνα με τον ΕΟΔΥ προκειμένου να προστατευθούν οι πολίτες θα πρέπει να πλένουν τα χέρια τους με αλκοολούχο διάλυμα ή νερό και σαπούνι. Επίσης, θα πρέπει να διατηρούν απόσταση τουλάχιστον ενός μέτρου (μια βήματα) από ανθρώπους που βήχουν, φτερνίζονται ή έχουν πυρετό. Να αποφεύγουν να αγγίζουν τα μάτια, την μύτη και το στόμα τους. Εάν κάποιος έχει πυρετό, βήχα ή δυσκολία στην αναπνοή να ενημερώσει τον θεράποντα γιατρό του, όπως επίσης να τον ενημερώσει εάν πρόσφατα επισκέφτηκε κάποια περιοχή της Κίνας ή ήρθε σε επαφή με κάποιον που επισκέφτηκε την Κίνα.

Έρχονται γρήγορα τεστ για τον COVID-19

Γρήγορα τεστ που θα δείχνουν αν κάποιος ασθενής είναι θετικός στον COVID-19, αναμένεται να φτάσουν στη Θεσσαλονίκη τις επόμενες ημέρες. Πρόκειται για μία κασέτα ταχείας δοκιμής που κατασκευάστηκε για να ανιχνεύει μέσα στο αίμα δυο αντισώματα που αναπτύσσει ο ανθρώπινος οργανισμός απέναντι στον κορονοϊό. Συγκεκριμένα, το τεστ χωρίζεται σε δυο τμήματα: σε αυτό που ο ασθενής τοποθετεί μια σταγόνα ολικό αίμα μέσω τρυπήματος του δακτύλου και σε αυτό που θα υποδέχεται το αντιδραστικό υγρό για τα αντισώματα IgG και IgM προς τον COVID-19. Η διαδικασία της εξέτασης θα διαρκεί ένα λεπτό και μέσα σε 10 λεπτά θα εμφανίζονται τα αποτελέσματα στην πλακέτα, με ποσοστό αξιοπιστίας 98,8%. Αν ο ασθενής είναι θετικός στον ιό, θα χρωματιστούν οι λωρίδες όπου αναγράφονται τα αντισώματα. Τα συγκεκριμένα τεστ κατασκευάζονται στην Ιταλία, όπου άρρισαν να κυκλοφορούν από τα μέσα Φεβρουαρίου. Η ιταλική φαρμακευτική εταιρεία ειδικεύεται στα λεγόμενα rapid tests, στα πρότυπα των οποίων βασίζεται το τεστ εγκυμοσύνης αλλά και το γνωστό τεστ για τον HIV και τις ηπατίτιδες Β και C. Στην Ελλάδα για πρώτη φορά θα τα εισάγει εταιρεία με φαρμακευτικά προϊόντα, που έχει έδρα τη Θεσσαλονίκη. Όπως μαθαίνουμε η ζήτηση είναι ήδη μεγάλη, ενώ υπάρχει έντονο ενδιαφέρον και από το υπουργείο Υγείας. «Έχουμε συναντηθεί με τον υπουργό Υγείας, Βασίλη Κιγκλία για να του παρουσιάσουμε το προϊόν και όλες τις απεμπόλεψες πιστοποιήσεις. Είμαστε συνεχώς σε επικοινωνία με το υπουργείο, καθώς ενδιαφέρονται για την προμήθειά τους» δηλώνει στη «ΜτΚ» ο Νικόλαος Μίγκος, ιδιοκτήτης της ελληνικής εταιρείας που θα εισάγει τα τεστ για τον COVID-19. Σύμφωνα με τον ίδιο, θα τα προωθήσουν μόνο σε κλινικές και νοσοκομεία, καθώς η εφαρμογή τους θα γίνεται μόνο παρουσία ιατρικού προσωπικού.

Θεολόγος Ηλίου

Μπορεί ο Covid-19 να «σκοτώσει» την Ευρώπη;

Τώρα είναι η ώρα να δούμε αν η Ευρώπη διδάχθηκε κάτι από την οικονομική κρίση του 2008, η οποία στη χώρα μας διήρκεσε μία επιπλέον δεκαετία με τα μηνύματα. Αν και η αφετηρία του προβλήματος είναι εντελώς διαφορετική, ο χρόνος είναι πολύ λίγος, μόλις 12 χρόνια, για να ξεχάσουν οι Ευρωπαίοι τι συνέβη και να μη θυμούνται τα μαθήματά τους. Και τότε και τώρα καγκελάριος στη Γερμανία ήταν η Ανγκελα Μέρκελ.

Τότε όλα ξεκίνησαν από τις Ηνωμένες Πολιτείες, τα ενυπόθηκα στεγαστικά δάνεια και την αλόγιστη χρήση των δομημένων επενδυτικών προϊόντων, τώρα από την Κίνα, τις νυχτερίδες και τον κορωνοϊό. Και στις δύο περιπτώσεις εκείνη που πληρώνει τα σπασμένα είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι επιπτώσεις είναι ήδη τρομακτικές και οι προβλέψεις για τους επόμενους μήνες προκαλούν οικονομικό και πολιτικό vertigo στις ευρωπαϊκές κυβερνήσεις.

Η Ιταλία πάει κατευθείαν στην ύφεση, η Γερμανία έχει τεράστια προβλήματα λόγω Κίνας, η ναυτιλία βιώνει τις πιο δύσκολες στιγμές της χωρίς τα κινεζικά εμπορεύματα, οι αεροπορικές μετακινήσεις έχουν πέσει κατακόρυφα, ο τουρισμός πλύνεται και η κατανάλωση μειώνεται κάθετα. Συνέδρια, εκδηλώσεις, εκθέσεις ακυρώνονται με δραματική ταχύτητα και όσο ο αριθμός των θυμάτων θα μεγαλώνει, τόσο οι δρόμοι θα αδειάζουν, με ό,τι σημαίνει αυτό για την πραγματική οικονομία. Μόνο που οι επιπτώσεις είναι διαφορετικές από χώρα σε χώρα και οι ανάγκες αποκλίνουσες, με αποτέλεσμα να βρισκόμαστε μπροστά σε μια ευρωπαϊκή Βαβέλ που δυσκολεύει τις αναγκαίες και επειγούσες αποφάσεις.

Φάνηκε από την πρώτη στιγμή. Την εβδομάδα που πέρασε η Γερμανία δεν έδειξε να συμμερίζεται το άγχος των υπολοίπων και παρέπεμψε τις αποφάσεις για αργότερα, γιατί «ακόμη δεν έχει εκτιμηθεί η κατάσταση». Το επόμενο ραντεβού κλείστηκε για τη Δευτέρα 16 Μαρτίου, εάν μέχρι τότε δεν είναι αργά, από οικονομικής και υγειονομικής άποψης αφού ο κορωνοϊός τράπηκε ήδη στα γραφεία της Κομισιόν, ακόμη και στη σύσκεψη των **υπουργών Υγείας** την Παρασκευή.

Η κατάσταση είναι κρίσιμη και το γνωρίζουν όλοι πολύ καλά και στις Βρυξέλλες και στις

κυβερνήσεις των 27 χωρών-μελών. Το ερώτημα προς τους πολίτες δεν μπορεί να είναι «Προτιμάτε να πεθάνετε από κορωνοϊό ή από πείνα;». Η απάντηση είναι ούτε από το ένα, ούτε από το άλλο. Δεν μπορεί να υπάρξουν εκπτώσεις στην πρόληψη και την περιθαλψή, ούτε υποεκτίμηση των κινδύνων από την εξάπλωση του ιού για να περιοριστεί το οικονομικό κόστος της επιδημίας που δυστυχώς παραλύει τα πάντα. Ούτε μπορεί η Ευρώπη να επενδύει σε ευκολόγια για να μην εξαπλωθεί ο ιός και να περιοριστεί λόγω καλοκαιριού ή στο επείγουσα ότι είναι θανατηφόρος μόνο για τις μεγάλες ηλικίες. Ευρωπαϊκός τρόπος ζωής και αδιαφορία για απώλειες στους ηλικιωμένους δεν είναι συμβατά μεταξύ τους. Αλίμονο αν φτάσαμε στο 2020 για να επιστρέψουμε πίσω στον Καιάδα της Σπάρτης.

Η Ευρώπη, αν θέλει και το αποφασίσει γρήγορα, έχει και τον τρόπο και τα εργαλεία για να υπερασπιστεί τον εαυτό της και τους

πολίτες της από την επιδημία και τις επιπτώσεις της στην οικονομία. Είναι η ώρα να γίνουν γενναίες επενδύσεις στον τομέα της υγείας τόσο στην πρόληψη, στη δημιουργία εμβολίου και την επιβράδυνση της εξάπλωσης όσο και στην περιθαλψή των ασθενών και τη θεραπεία. Και επιβάλλεται άμεσα να πάρει μέτρα για να στηριχθούν η ευρωπαϊκή οικονομία συνολικά και του κάθε κράτους χωριστά, οι κλάδοι που θα πληγούν, οι επιχειρήσεις και οι εργαζόμενοι. Οι υψηλοί στόχοι πρέπει να μειωθούν, οι δόσεις προς Εφορία, τράπεζες, Ταμεία να ανασταλούν, άμεση οικονομική ενίσχυση να υπάρξει, όπου υπάρχει ανάγκη. Πρέπει με κάθε θυσία να διατηρηθούν οι θετικοί ρυθμοί ανάπτυξης με πυρήνα τους τομείς εκείνους που δεν επηρεάζονται από την εξάπλωση του κορωνοϊού και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα να ρίξει νέο χρήμα.

Οι συνέπειες της εξάπλωσης της νέας επιδημίας είναι πολλές και οδυνηρές. Η Ε.Ε. πρέπει αυτή τη φορά να είναι γρήγορη και αποφασιστική. Εάν για δεύτερη φορά χάσει το παιχνίδι, δύσκολα θα αποφυγει την οριστική διάλυση. Προς μεγάλη λύπη όλων όσοι την πιστεύαμε και προς μεγάλη τέρψη όσων θέλουν να τη δουν να γίνεται κομμάτια. Θα αφήσουν να σκοτώσει ο COVID-19; Τις επόμενες εβδομάδες θα ξέρουμε.

koytras_b@yahoo.gr

Η κατάσταση είναι κρίσιμη και το γνωρίζουν όλοι πολύ καλά και στις Βρυξέλλες και στις κυβερνήσεις των 27 χωρών-μελών. Το ερώτημα προς τους πολίτες δεν μπορεί να είναι «Προτιμάτε να πεθάνετε από κορωνοϊό ή από πείνα;». Η απάντηση είναι ούτε από το ένα, ούτε από το άλλο

Πηγή: ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ Σελ.: 66 Ημερομηνία έκδοσης: 08-03-2020
Επιφάνεια: 528.21 cm² Αρθρογράφος: Κυκλοφορία: 55000
Θέματα: ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

tkaramitsos@protothema.gr

ΤΟ ΦΑΡΜΑΚΟ ΣΤΟΝ ΦΑΥΛΟ ΚΥΚΛΟ ΤΟΥ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ

Αs πάρουμε τα πράγματα από την αρχή, κάνοντας μια σειρά από λογικές σκέψεις, με ψυχραιμία, για (το ένα από τα δύο μεγάλα ζητήματα που έπεσαν σαν βόμβες στο κεφάλι μας τις τελευταίες 15 ημέρες) τον κορωνοϊό. Όταν, λοιπόν, συμβαίνει μια πανδημία, γεγονός ασυνήθιστο -αλλά διόλου άγνωστο στην παγκόσμια ιστορία-, είναι λογικό αρχικά να επικρατεί τρόμος, ανησυχία, ακόμα και πανικός. Δεν είναι εύκολο να αποφευχθούν οι υπερβολές και δεν πρέπει κανείς να εδηγεί τις αντιδράσεις της κοινής γνώμης με τη λογική.

Καλό είναι όμως -πριν πανικοβληθούμε- να γνωρίζουμε τα δεδομένα του νέου αυτού ιού. Ο κορωνοϊός, λοιπόν, αν δανειστούμε τα στατιστικά της Ιταλίας που πλήττεται περισσότερο από όλες τις ευρωπαϊκές χώρες (και είναι και δική μας), βρέθηκε σε περίπου 4.000 πολίτες, με μέσο όρο ηλικίας τα 61 έτη, και έπληξε θανάσιμα γύρω στους 150, με μέσο όρο ηλικίας τα 81 έτη, οι οποίοι είχαν βαρύτερα προβλήματα υγείας.

Η θνησιμότητα στην Ιταλία κινείται στο 3% των κρουσμάτων, αλλά κι αυτό μπορεί να αλλάξει σύντομα αφού ο ιός είναι πολύ μεταδοτικός, άρα μπορεί να τον έχουν πολλαπλάσιοι από όσους γνωρίζουμε διότι δεν έχουν κάνει το τεστ. Η συντηρητική πλειοψηφία των κρουσμάτων, λοιπόν...

Όταν πρόκειται για «ανωτέρα βία» θα πρέπει να βρεθούν τα λεφτά από τα κράτη για να αντικαταστήσουν εκείνα που χάθηκαν από την κρίση. Για να σταματήσει έτσι ο φαύλος κύκλος. Και για να το «φτάσουμε» μέχρι την Ελλάδα, εμείς θα πρέπει να πάρουμε τα διπλά από τους υπόλοιπους, αφού πέραν του ιού κρατάμε τα ευρωπαϊκά σύνορα κλειστά από την τουρκικής εμπνεύσεως μεταναστευτική εισβολή

θα το πάθει αλλά δεν θα το μάθει, και, όπως λένε οι ειδικοί, θα το περάσουν σαν ένα μικρό ή μεγάλο κρούσμα με τα γνωστά συμπτώματα. Ποιος ξέρει και ποιος θυμάται ακόμα και στα χρόνια που ζούμε ότι κάθε χρόνο πεθαίνουν ένα εκατομμύριο άνθρωποι στον κόσμο από φυματίωση;

Αν όντως, λοιπόν, ισχύει η βασική αρχή που θέλει τους ιούς να υποχωρούν το καλοκαίρι, το πρόβλημα θα περιοριστεί δραστικά κάπου εκεί στον Μάιο με Ιούνιο και θα αντιμετωπιστεί πιο αποτελεσματικά έως τον επόμενο χειμώνα που θα έχει βρεθεί λογικά εμβόλιο ή φάρμακο ή και τα δύο. Κάπως έτσι έγινε και με τον H1N1 που μας ταλαιπώρησε προ δεκαετίας. Συνεπώς υπάρχει και η πιο ψυχραιμη αντιμετώπιση, όπου ο καθένας προσέχει τον εαυτό του, σέβεται τον διπλανό του και όλοι μαζί τους ηλικιωμένους και τις ευπαθείς ομάδες, γιατί αυτοί είναι που κινδυνεύουν πιο πολύ.

Από αυτό που κινδυνεύουν πάντως όλοι στα σίγουρα είναι η επίδραση της πανδημίας στην οικονομία. Δυστυχώς η αλυσίδα της οικονομικής δραστηριότητας δεν σπάει και η απόλυτη παγκοσμιοποίηση των αγορών δεν επιτρέπει σχεδόν καμία εξαίρεση. Δεν γλιτώνει κανείς από την επιβράδυνση της κατανάλωσης, ούτε ο εφοπλιστής αλλά ούτε και ο βοσκός.

Σε τέτοιες παγκόσμιες κρίσεις, πλιν της ψυχραιμίας και της σωστής προετοιμασίας των υγειονομικών αρχών «μιλάνε» και οι κυβερνήσεις, οι «ενόσεις κρατών» όπως η Ε.Ε., οι κεντρικές τράπεζες και όλοι οι θεσμοί που συγκροτούν το σύγχρονο πολιτικό και πολιτισμικό στερέωμα.

Την προηγούμενη δεκαετία ένα μεγάλο οικονομικό γεγονός συγκλόνισε σθέμελα την παγκόσμια οικονομία. Ήταν η χρεοκοπία της Lehman Brothers, συνέβη στις ΗΠΑ, και φυσικά λεπούργησε ως ντόμινο παντού παραλύοντας σχεδόν όλες τις οικονομίες για να «θεραπευτεί» τελικώς από εκεί που ξεκίνησε. Οι ΗΠΑ διά της Κεντρικής Τράπεζάς τους τύπωσαν καμιά δεκαριά δια. δολάρια και έκλεισαν την τρύπα που είχε δημιουργηθεί από τις παραβλέψεις των δικών τους εποπτικών αρχών, μετά ήρθαν όλα τα άλλα μέτρα και εντέλει ισορρόπησε η κατάσταση.

Ισχυρίζεται κάποιος σήμερα ότι ο κορωνοϊός θα έχει την ίδια επίδραση στην παγκόσμια οικονομία με τη Lehman Brothers; Οχι βέβαια, αλλά καθίσταται σαφές ότι οποιοδήποτε οικονομικό πρόβλημα μπορεί να αντιμετωπιστεί με το ίδιο «φάρμακο». Όταν πρόκειται για «ανωτέρα βία» -κι αυτό συμβαίνει σε μια πανδημία-, είτε κρατήσει δύο είτε δώδεκα μήνες θα πρέπει να βρεθούν τα λεφτά από τα κράτη για να αντικαταστήσουν εκείνα που χάθηκαν από την κρίση. Για να σταματήσει έτσι ο φαύλος κύκλος. Και για να το «φτάσουμε» μέχρι την Ελλάδα, εμείς θα πρέπει να πάρουμε τα διπλά από τους υπόλοιπους, αφού πέραν του ιού κρατάμε τα ευρωπαϊκά σύνορα κλειστά από την τουρκικής εμπνεύσεως μεταναστευτική εισβολή.

PLAN B ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΟΡΟΝΟΪΟ με έξτρα κλίνες σε όλη τη χώρα

Πηγή: ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ ΤΗΣ Σελ.: 18-19 ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημερομηνία έκδοσης: 08-03-2020

Επιφάνεια: 2025.74 cm² Αρθρογράφος:

Κυκλοφορία: 12000

Θέματα: ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

PLAN B ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΟΡΟΝΟΪΟ με έξτρα κλίνες σε όλη τη χώρα

ΕΚΤΟΣ ΑΠΟ ΤΑ 13 ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ, ΕΤΟΙΜΕΣ 19 ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΝΑ ΜΠΟΥΝ ΣΤΗ ΜΑΧΗ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΔΗΜΙΑΣ

ΜΑΡΙΑ - ΝΙΚΗ ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ
mgeorganta@e-typos.com

Τη διάθεση 689 κλινών σε επί πλέον 19 κλινικές για τον κορονοϊό, εκτός όσων έχουν ήδη οριστεί ως αναφοράς σε όλη τη χώρα, έχει προγραμματίσει το υπουργείο Υγείας, όπως αποκαλύπτει ο Ελεύθερος Τύπος της Κυριακής. Η Αριστοτέλους έχει προχωρήσει στη χαρτογράφηση πιθανών κλινικών σε όλη την Ελλάδα που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν εάν παραστεί ανάγκη για νοσηλεία ήπιων περιστατικών κορονοϊού.

Πρόκειται για έναν σχεδιασμό που μεταβάλλεται σύμφωνα με την εξέλιξη της επιδημίας αλλά και μία σειρά επιστημονικών παραγόντων. Για παράδειγμα, ο αρχικός σχεδιασμός για την Πάτρα ήταν οι μισές κλίνες, ωστόσο τροποποιήθηκε μετά την απότομη αύξηση των κρουσμάτων στις περιοχές Αχαΐας και Ηλείας στα μέσα της εβδομάδας και αφού είχε συμφωνηθεί σε σύσκεψη επιστημόνων και στελεχών του υπουργείου. Εκτιμήθηκε η κατάσταση νοσοκομείων της περιοχής που θα μπορούσαν να περιλαμβάνονται στο plan B.

«Η Παμμακάριστος»

Όπως έχει ήδη γίνει γνωστό, το νοσοκομείο «Η Παμμακάριστος» στην Αττική αποτελεί το πρώτο νοσηλευτικό ίδρυμα που θα καταστεί εξ ολοκλήρου κέντρο νοσηλείας ασθενών με λοίμωξη Covid-19, εάν χρειαστεί, δηλαδή σε έξαρση της επιδημίας. Έχει ήδη γίνει γνωστό σε ασθενείς και εργαζομένους στο νοσοκομείο «Η Παμμακάριστος» και προβλέπεται πως θα εκδοθεί προειδοποιητική εντολή από την αρμόδια Υγειονομική Περιφέρεια ώστε να εκκενωθεί από τους ασθενείς που θα νοσηλεύονται σε αυτό.

Υπενθυμίζεται πως ήδη είναι ορισμένα 13 νοσοκομεία αναφοράς για τον κορονοϊό πριν καταγραφεί το πρώτο κρούσμα στη χώρα μας. Όλα διαθέτουν θαλάμους αρνητικής πίεσης, ενώ σε ορισμένες περιπτώσεις πραγματοποιούνται και άλλες χωροταξικές ενέργειες προκειμένου να εξασφαλισθούν θάλαμοι, όχι αρνητικής πίεσης, αλλά που θα μπορούν να λειτουργήσουν για να νοσηλεύουν κρούσματα σε απομόνωση από άλλους ασθε-

ΟΙ ΠΙΘΑΝΕΣ ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΜΕ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΑΡΙΘΜΟ ΚΛΙΝΩΝ

ΠΕΡΙΟΧΗ	ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ	ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΚΛΙΝΕΣ
Αττική	Γ.Ν. Παμμακάριστος	170
	ΓΝΝΘ Σωτηρία	30
	Γ.Ν. Αγία Βαρβάρα	50
Θεσσαλονίκη	Γ.Ν. Ασκληπιείο Βούλας	28
	ΓΝΘ Παπανικολάου	38
	Γ.Ν. Παπαγεωργίου	6
	ΓΝΘ Άγιος Δημήτριος	6
	Ψυχιατρικό νοσοκομείο Θεσσαλονίκης	20
Σέρρες	ΚΕΦΙΑΠ Νηρίδας Σερρών	50
Θεσσαλία, Στερεά Ελλάδα	Γ.Ν. Λάρισας	8 ΜΑΦ
	Γ.Ν. Τρικάλων	15
	Γ.Ν. Καρδίτσας	15
	Γ.Ν. Αμκισσας	52
	Γ.Ν. - Κ.Υ. Κώμης	9
Πελοπόννησος, Ηπειρος	Γ.Ν. Καρπενεσίου	36
	Νοσοκομείο Θάρακας	50
	Ψυχιατρική Κλινική Ιωαννίνων	60
Κρήτη	Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Ιωαννίνων	16
	Γ.Ν. - Κ.Υ. Νεάπολης	22-30

νείς. Σύμφωνα με τις πληροφορίες, σε ολόκληρη τη χώρα υπάρχουν 74 θάλαμοι αρνητικής πίεσης.

Ηδη, βέβαια, από την εβδομάδα που πέρασε έχει ξεπεραστεί το στάδιο νοσηλείας όλων των ασθενών. Είναι χαρακτηριστικό ότι οι περισσότεροι από όσους έχουν βρεθεί θετικοί στους τρεις πληττόμενους νομούς Πελοποννήσου (Αχαΐας, Ηλείας, Ζακύνθου) βρίσκονται σε κατ' οίκον περιορισμό και όχι στα νοσοκομεία. Αντίστοιχα, και οι ασθενείς που νοσηλεύονται στα νοσοκομεία ως επιβεβαιωμένα κρούσματα θα παίρνουν εξιτήριο νωρίτερα. Σύμφωνα με όσα έχει δηλώσει ο εκπρόσωπος του υπουργείου Υγείας για τον Sars-CoV-2, **Σωτήρης Τσιόδρας**, αυτήν τη στιγμή

τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται σε παγκόσμιο επίπεδο είναι δύο διαδοχικές αρνητικές μοριακές εξετάσεις για την παρουσία του ιού. Στη συνέχεια, θα σταματήσει και η «μανία» με το τεστ και το κριτήριο για να λάβει κάποιος εξιτήριο θα είναι η απουσία πυρετού και βήχα για πέντε συνεχόμενες ημέρες.

Σε όλα τα νοσηλευτικά ιδρύματα, πάντως, λαμβάνονται προληπτικά μέτρα. Τα περισσότερα έχουν κρατήσει μία είσοδο ανοιχτή, ώστε να υπάρχει έλεγχος ποιος μπαίνει και ποιος βγαίνει, ενώ νέοι ξεχωριστοί και ειδικοί χώροι διαλογής περιστατικών (isolation boxes) τοποθετούνται σε οκτώ νοσηλευτικά ιδρύματα. ■

ΑΜΑΛΙΑΔΑ - ΠΑΡΑΛΕΙΨΕΙΣ

Στο μικροσκόπιο η υπόθεση του 66χρονου που ταξίδεψε στους Αγίους Τόπους

Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ των Νοτιών Ηλείας, Αχαΐας και Ζακύνθου απ' όπου ξεκίνησε η απότομη αύξηση των κρουσμάτων με λοίμωξη Covid-19 στη χώρα μας αποτελούν την απόδειξη του «πώς ο ιός περνάει κάτω από τη μύτη μας», όπως επαναλαμβάνει ο εκπρόσωπος του υπουργείου Υγείας για τον κορονοϊό, Σωτήρης Τσιόδρας. Η «ρωγμή» αυτή στην ελεγχόμενη από τις υγειονομικές Αρχές μετάδοση του ιού ήταν αναμενόμενη από τους επιστήμονες.

Υπάρχουν καταγγελίες -που δεν συμμερίζεται ο ΕΟΔΥ- από μερίδα επαγγελματιών Υγείας από Αμαλιάδα και Πάτρα, σύμφωνα με τις οποίες υπήρξαν παραλείψεις στη διαχείριση του όγκου που νοσηλεύονταν με βαριά πνευμονία στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο του Ρίου - τουλάχιστον μέχρι και την Παρασκευή το βράδυ.

Σύμφωνα με αυτές, το χρονικό της περίπτωσης της Αμαλιάδας έχει ως εξής: Ο 66χρονος έφτασε στην Αθήνα αεροπορικάς έπειτα από ταξίδι στους Αγίους Τόπους, την περασμένη Πέμπτη (27 Φεβρουαρίου). Φέρεται να επισκέφτηκε ιδιώτη γιατρό, πνευμονολόγο, μία ημέρα μετά την επιστροφή του. Η γιατρός ενημέρωσε τον ΕΟΔΥ, όπως προκύπτει από καταγγελίες, ωστόσο η εκτίμηση των ειδικών ήταν ότι δεν πληροί τα κριτήρια του ύποπτου κρούσματος, καθώς δεν ταξίδεψε σε χώρες υψηλού κινδύνου. Ο ασθενής την Κυριακή το απόγευμα εισάγεται στο νοσοκομείο της Αμαλιάδας. Στην Αμαλιάδα νοσηλεύτηκε μεν σε απομόνωση, πριν παραπεμφθεί

στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο του Ρίου, αλλά δεν ελήφθησαν προστατευτικά μέτρα από ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό, τα οποία πρέπει να λαμβάνονται, έτσι κι αλλιώς, όταν υπάρχουν λοιμώξεις του αναπνευστικού. Την περασμένη Δευτέρα, ο 66χρονος άνδρας διακομίζεται στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο στο Ρίο. Είναι χαρακτηριστικό ότι η διακομιδή του έγινε από το πλήρωμα του ΕΚΑΒ χωρίς να ληφθούν τα προστατευτικά μέτρα που ορίζεται ότι πρέπει να λαμβάνονται σε διακομιδή ύποπτου περιστατικού. Χωρίς ειδικά, αυξημένα μέτρα προστασίας έγινε και η νοσηλεία του ασθενούς, καθώς νοσηλεύτηκε σε θάλαμο παθολογικής κλινικής.

Σύμφωνα με τον κ. Τσιόδρα, η στρατηγική που ακολουθεί ο Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας (ΕΟΔΥ) έχει εγκριθεί ομόφωνα από την επιτροπή εμπειρογνομόνων αλλά και από το Ευρωπαϊκό Κέντρο Ελέγχου Λοιμώξεων (ECDC) και οι περιπτώσεις του 66χρονου ασθενούς -10^{ου} κατά σειράν κρούσματος- και των συνταξιδιωτών του δεν ανήκαν σε ύποπτα περιστατικά γιατί δεν προέρχονταν από χώρα που είχε τοπική μετάδοση της νόσου.

Ταυτόχρονα με την Ελλάδα, την Πέμπτη, χώρες όπως οι ΗΠΑ, είχαν εισαγόμενα κρούσματα από χώρες που δεν αναφέρονται στις αντίστοιχες λίστες ελέγχου. Αξίζει να σημειωθεί πως το ECDC άλλαξε τον ορισμό του κρούσματος για να συμπεριλαμβάνει στη λίστα με τις χώρες όλη την Ιταλία, τις χώρες της Απω Ανατολής, το Ισραήλ και την Αίγυπτο. ■

ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΦΥΛΑΞΗΣ

- Πλένετε συχνά και τακτικά τα χέρια σας** (Icon: hands being washed)
- Καλύπτετε το στόμα και τη μύτη σας με τον αγκώνα όταν βήχετε ή φτερνίζεστε** (Icon: person coughing into elbow)
- Καθαρίζετε καλά τις επιφάνειες και αερίζετε καλά τους χώρους** (Icon: spray bottle)
- Εάν εμφανίζετε συμπτώματα και έχετε ταξιδέψει πρόσφατα σε πληττόμενη περιοχή ΜΗΝ προσέλθετε μόνοι σας στο νοσοκομείο, καλέστε τον γιατρό σας ή τον ΕΟΔΥ (210-5212054) και παραμείνετε στο σπίτι σας** (Icon: telephone)
- Κρατάτε αποστάσεις από άτομα που εμφανίζουν συμπτώματα** (Icon: two people with distance lines)

Για τις ευπαθείς ομάδες

- Αποφύγετε επαφή με άτομα με συμπτωματολογία λοίμωξης του αναπνευστικού συστήματος** (Icon: person coughing)
- Αποφύγετε όλα τα μη απαραίτητα ταξίδια, ιδιαίτερα σε περιοχές ή χώρες με επιβεβαιωμένη μετάδοση του ιού στην κοινότητα** (Icon: suitcase)
- Εφαρμόζετε την υγιεινή των χεριών και αποφύγετε την επαφή των χεριών με το πρόσωπο (μάτια, μύτη, στόμα)** (Icon: hands being washed)
- Αποφύγετε χώρους συγχρωτισμού και εκδηλώσεων εκτός αν είναι απαραίτητα** (Icon: group of people)
- Αποφύγετε επισκέψεις σε χώρους υπηρεσιών υγείας χωρίς σοβαρό λόγο** (Icon: hospital building)
- Αποφύγετε επισκέψεις σε νοσηλευόμενους ασθενείς** (Icon: person in bed)

Συμμορφώνεστε στη χρόνια φαρμακευτική αγωγή που ενδεχομένως λαμβάνετε και στις οδηγίες των θεραπόντων ιατρών

Επικοινωνήστε άμεσα με τον θεράποντα ιατρό σε περίπτωση εμφάνισης συμπτωμάτων λοίμωξης του αναπνευστικού συστήματος για ιατρική αξιολόγηση

Χρήση μάσκας συνιστάται

Σε επαγγελματίες υγείας

Σε άτομα που φροντίζουν ασθενείς με αναπνευστικά συμπτώματα

Σε άτομα που εμφανίζουν αναπνευστικά συμπτώματα

i **ΟΣΟΙ ΕΙΝΑΙ ΚΑΛΑ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΤΟΥΣ ΔΕΝ ΣΥΣΤΗΝΕΤΑΙ ΚΑΙ ΔΕΝ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ ΝΑ ΦΟΡΟΥΝ ΜΑΣΚΑ**

ΓΥΡΙΣΤΕ ΣΕΛΙΔΑ →

Του ΝΙΚΟΥ ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗ

Το "πάθημα" της Ιταλίας φαίνεται πως δεν έγινε "μάθημα" για την ελληνική υγειονομικές αρχές.

Μία ανεύθυνη παράβλεψη, που αποδείχθηκε εγκληματική, έμελλε να εκτοξεύσει τα κρούσματα του κορωνοϊού στη χώρα μας σε 45.

Όλα ξεκίνησαν από το 9ο κρούσμα, έναν 66χρονο συνταξιούχο εκπαιδευτικό από την Αμαλιάδα ο οποίος διαγνώθηκε, με μεγάλη καθυστέρηση, ότι έχει κορωνοϊό στο νοσοκομείο στο Ρίο.

Πριν από την εισαγωγή του στο Ρίο, είχε νοσηλευτεί στο νοσοκομείο της Αμαλιάδας ως απλός ασθενής, καθώς όπως αποκάλυψε η pneumonολόγος που επιλήφθηκε αρχικά του περιστατικού του, από την προηγούμενη Κυριακή ενημερώθηκαν από την ίδια οι αρμόδιοι του Ε.Ο.Δ.Υ. καθώς ο 66χρονος εμφάνιζε όλα εκείνα τα συμπτώματα της νόσου από τον κορωνοϊό.

Ωστόσο, αγνόησαν επιδεικτικά το περιστατικό.

Όλο αυτό είχε ως αποτέλεσμα ο 66χρονος να μην οδηγηθεί εξ αρχής στο νοσοκομείο αναφοράς αλλά στο νοσοκομείο της Αμαλιάδας.

Εκεί παρέμεινε ως ασθενής με λοίμωξη του αναπνευστικού και στην συνέχεια λόγω επιδείνωσης της υγείας του και υψηλού πυρετού, μεταφέρθηκε στην παθολογική κλινική του νοσοκομείου στο Ρίο όπου και πάλι παρέμεινε για τουλάχιστον 48 ώρες ως απλός ασθενής.

Έτσι, γιγαντώθηκε ο κύκλος της ικνυλάτωσης των επαφών ενώ σε κίνδυνο τέθηκαν τόσο οι ασθενείς όσο και το ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό των νοσοκομείων κατά το διάστημα που ο 66χρονος αντιμετωπίστηκε ως απλός ασθενής.

Αυτός είναι ο λόγος που τέθηκαν σε καραντίνα τα νοσοκομεία σε Ρίο και Αμαλιάδα ενώ πάρθηκαν έκτακτα μέτρα στους νομούς Ηλείας, Αχαΐας και τη Ζάκυνθο.

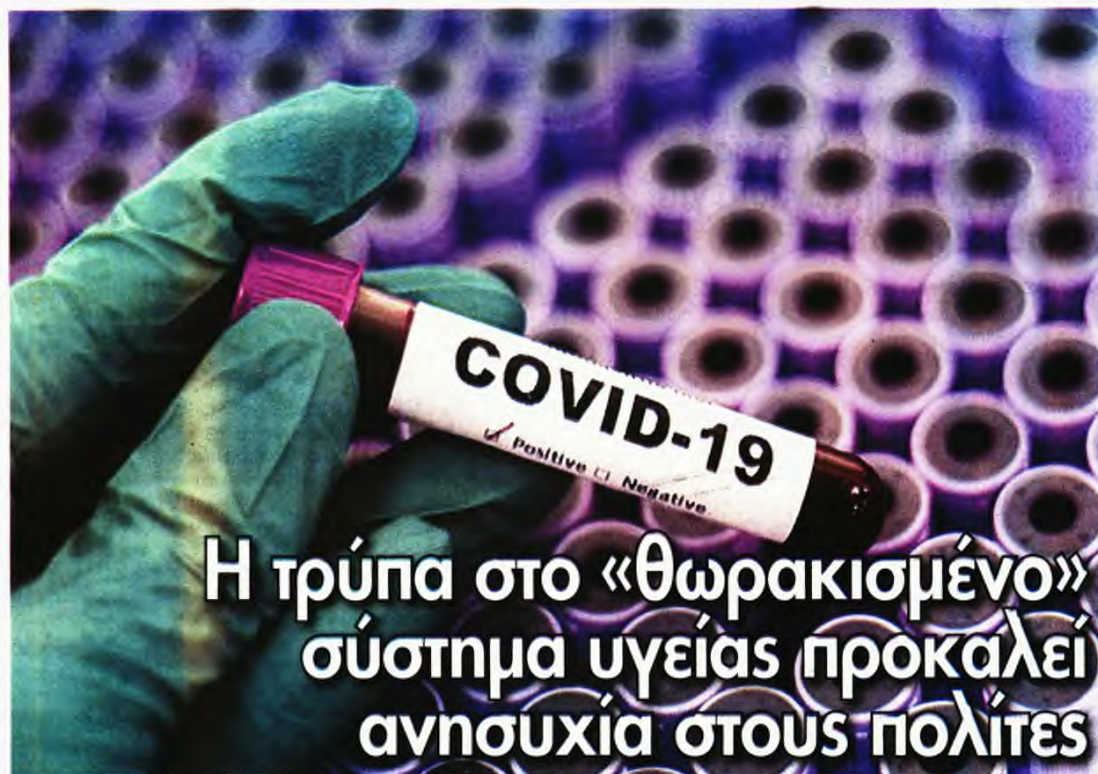
«Κωμική» η απάντηση του Υπουργείου Υγείας

Όσον αφορά την απάντηση του αρμόδιου υπουργείου;

Όπως ισχυρίζονται, ναι μεν το περιστατικό στην Ηλεία αποδείχτηκε τελικά ότι είναι επικίνδυνο, ωστόσο στις αρχικές οδηγίες του Ο.Π.Ο.Υ. έκανε λόγο για έλεγχο σε πολίτες που έρχονταν από Ιταλία και Κίνα και όχι από Ισραήλ και Αίγυπτο.

Με επιστολή διαμαρτυρίας στον Βασίλη Κικίλια, ο Ιατρικός Σύλλογος Αμαλιάδας καυτηριάζει την απουσία των Ιατρικών Συλλόγων από τη σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στην Πάτρα, με θέμα τα μέτρα πρόληψης για την εξάπλωση του κορωνοϊού.

Στο ίδιο μήκος κύματος και η ανακοίνωση της Ένωσης Νοσοκομεια-

Η τρύπα στο «θωρακισμένο» σύστημα υγείας προκαλεί ανησυχία στους πολίτες

“Με επιστολή διαμαρτυρίας στον Βασίλη Κικίλια, ο Ιατρικός Σύλλογος Αμαλιάδας καυτηριάζει την απουσία των Ιατρικών Συλλόγων από τη σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στην Πάτρα, με θέμα τα μέτρα πρόληψης για την εξάπλωση του κορωνοϊού

κών Γιατρών Αχαΐας, σχολιάζει ειρωνικά πως το δημόσιο σύστημα υγείας μόνο θωρακισμένο δεν είναι.

«Δεν υπάρχει λόγος πανικού», δήλωσε μετά τις αποκαλύψεις και τις καταγγελίες ο υπουργός Υγείας, Βασίλης Κικίλιας, ο οποίος πριν από μερικές ημέρες είχε ισχυριστεί πως η χώρα είναι απολύτως θωρακισμένη, προκαλώντας έντονες αντιδράσεις από τους γιατρούς, που τόνιζαν και τονίζουν πως η χώρα παραμένει «ανοχύρωτη» απέναντι στην επιδημία.

Ποια είναι τα νέα κρούσματα
Πρόκειται για ανθρώπους που ήταν στο ίδιο γκρουπ με τον 66χρονο και τη σύζυγό του που συμμετείχαν στη θρησκευτική εκδρομή στους Αγίους Τόπους στο Ισραήλ και στην Αίγυπτο και επέστρεψαν στην Ελλάδα στα τέλη του Φλεβάρη.

Σημειώνεται πως οι ασθενείς έχουν επιστρέψει στην Ελλάδα εδώ και 10 ημέρες, ωστόσο παρά τις επανειλημμένες επισημάνσεις των γιατρών, ο Ε.Ο.Δ.Υ. αρνήθηκε να γίνει έλεγχος για κορωνοϊό καθώς δεν είχαν ταξιδέψει στην Ιταλία.

Αναμένουμε μεγάλη αύξηση των κρουσμάτων

Ο εκπρόσωπος του υπουργείου Υγείας για τον κορωνοϊό, Σωτήρης Τσιόδρας, παραδέχτηκε πλέον πως τις επόμενες εβδομάδες αναμένουμε μεγάλη αύξηση των κρουσμάτων, ενώ τόνισε ότι «όπως σε όλες τις επιδημίες η επιδημία του φόβου είναι η χειρότερη».

Επεσήμανε ότι ο κίνδυνος εμφάνισης εξάρσεων της νόσου είναι υψηλός, ενώ ο αριθμός των χωρών που έχουν πληγεί είναι ήδη μεγάλος και θα συνεχίσει να αυξάνεται. Κάτι που συμβαίνει και στη χώρα μας και ειδικότερα στην Ηλεία και την Αχαΐα.

Πολύ περισσότερα τα κρούσματα από όσα έχουν ανιχνευτεί

Ο κορωνοϊός υπάρχει ήδη σε περισσότερες από 80 χώρες και τα κρούσματα ξεπερνούν τις 100.000.

Σύμφωνα με τον κ. Τσιόδρα, «είναι εκατοντάδες φορές παραπάνω στην αλήθεια».

Στην Ευρώπη ο κορωνοϊός είναι σε επιδημική φάση. 38 χώρες έχουν επιβεβαιωμένο κρούσμα, με την Ιταλία να έχει πάνω από 3.000, ενώ ακολουθούν Γερμανία, Γαλλία και Ισπανία με περίπου από 200.

«Σε αυτή τη φάση η μείωση και πρόληψη της διασποράς θα μειώσει την ένταση των περιπτώσεων».

Όπως επισήμανε, «το σύστημα Υγείας θα κληθεί να αντιμετωπίσει ένα μεγάλο αριθμό ασθενών».

Οι παράγοντες της Υγείας είναι στην πρώτη γραμμή. Αυτό που έγινε στην Αχαΐα αποδεικνύει την δυναμική του ιού.

Ο εκπρόσωπος του υπουργείου Υγείας, σε αντίθεση με τα δημοσιεύματα στον διεθνή Τύπο για έρευνες των Κινέζων επιστημόνων που αναφέρονται σε δύο τύπους κορωνοϊού, έναν ηπιότερο και έναν πιο επιθετικό, δήλωσε ότι «ο ιός δεν έχει δύο μορφές, ούτε δύο μεταλλάξεις, όμως μεταδίδεται και από ανθρώπους που έχουν ήπια συμπτώματα ή δεν το γνωρίζουν».

Δήλωσε ακόμη ότι τα κύρια μέτρα για να αντιμετωπίσουμε τη νόσο είναι η υγιεινή των χεριών και η απομόνωση στο σπίτι, ώστε να μην μεταδοθεί και ειδικά στις ευπαθείς ομάδες, οι οποίοι κινδυνεύουν.

Αμαλιάδα, σαν να λέμε... Γουχάν

Ολοένα και περισσότερο θυμίζει Γου-

«Θερίζει» η εποχική γρίπη – 83 οι νεκροί

ΚΑΙ ΕΝΩ όλοι ασχολούμαστε με την εξάπλωση του κορωνοϊού, η εποχική γρίπη "καλπάζει". Σύμφωνα με την εβδομαδιαία έκθεση επιδημιολογικής επίληψης της γρίπης, συνολικά 83 άνθρωποι έχουν χάσει τη ζωή τους από επιπλοκές της γρίπης, 6 την τελευταία εβδομάδα. Έχουν καταγραφεί 234 σοβαρά κρούσματα εργαστηριακά επιβεβαιωμένης γρίπης.

Η πόλη έχει σχεδόν ερημώσει, όπως είχε γίνει και στην κινεζική πόλη που ήταν το επίκεντρο του νέου κορωνοϊού, ενώ το δημαρχείο και οι δημοτικές υπηρεσίες είναι κλειστές, όπως και τα σχολεία.

Τα καταστήματα στην πόλη είναι σχεδόν άδεια και οι πολίτες εκφράζουν την ανησυχία τους για το πώς θα εξελιχθεί η όλη κατάσταση.

Ψάχνουν «αντισώματα» για να μη νοσήσει το ΕΣΥ και η οικονομία

Πηγή: ΑΠΟΨΗ Σελ.: 1,4-5 Ημερομηνία έκδοσης: 07-03-2020
Επιφάνεια: 2082.84 cm² Αρθρογράφος: Κυκλοφορία: 0
Θέματα: ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ, ΠΟΕΔΗΝ

«ΤΡΕΧΕΙ» Ο ΚΟΡΩΝΟΪΟΣ Ψάχνουν «αντισώματα» για το ΕΣΥ και την οικονομία

- »» Μεγάλη αύξηση των κρουσμάτων αναμένουν οι ειδικοί
- »» Ζητούμενο η αντοχή των υγειονομικών δομών και η προστασία της δημοσιονομικής σταθερότητας
- »» Μέτρα σε τρία επίπεδα αποφασίστηκαν σε έκτακτη διύπουργική σύσκεψη

» ΣΕΛ. 4-5

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ «ΕΠΙΔΡΟΜΗ» ΤΟΥ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ

Ψάχνουν «αντισώματα» για να μη νοσήσει το ΕΣΥ και η οικονομία

Με τη σοβαρή πιθανότητα την ώρα που διαβάζονται αυτές οι γραμμές τα κρούσματα από τον κορωνοϊό στη χώρα μας να έχουν ξεπεράσει τα 46 που μετρούσαμε μέχρι το μεσημέρι της Παρασκευής, η ουσία είναι ότι η Ελλάδα τίθεται σε κόκκινο συναγερμό και η αισιοδοξία για «λελογισμένη» διασπορά της επιδημίας εξαφανίζεται με τον ίδιο ρυθμό που εξαφανίστηκαν οι μάσκες από τα φαρμακεία.

Επιμέλεια: Νίκος Τσαγκατάκης

Ακούγοντας τον καθηγητή λοιμωξιολογίας και εκπρόσωπο του υπουργείου Υγείας για τον νέο κορωνοϊό, **Σωτήρη Τσιόρδα**, να λέει ότι τις επόμενες εβδομάδες αναμένουμε μεγάλη αύξηση των κρουσμάτων, γεγονός που θα επιβεβαιώσει και τη δυναμική της νόσου, δεν χρειάζεται πολλή φαντασία για να καταλάβει κάποιος ότι το ωπτικό κύμα που θα προκαλέσει η πληθυσμιακή εξάπλωση της επιδημίας στη λειτουργική δομή ολόκληρης της κρατικής μηχανής. Κι αυτό ακριβώς μοιάζει να είναι για την ώρα τουλάχιστον το μεγάλο στοίχημα των ελληνικών υγειονομικών αρχών: η αποφυγή των λαθών και οι κρίσιμες, στοχευμένες και ίσως σκληρές αποφάσεις που θα πρέπει να παρθούν, προκειμένου να θεωρηθεί στο μέτρο δυνατού η **δημόσια υγεία** αλλά και η υγεία της... συναχομένης –για αρχή– από τον COVID-19 εθνικής οικονομίας.

Δεν είναι τυχαίο ότι το απόγευμα της περασμένης Τετάρτης ένας από τους πλέον ειδικούς στον τομέα της δημόσιας υγείας, ο καθηγητής Πολιτικής της Υγείας στο London School of Economics (LSE), **Ηλίας Μόσιαλος**, επέμεινε στην ανάγκη να κάνει η Ελλάδα άμεσα αυτό που δεν έκανε από την πρώτη στιγμή η Ιταλία. Δηλαδή να κλείσει τα σχολεία και τα πανεπιστήμια σε όλη την επικράτεια, μειώνοντας έτσι τις πιθανότητες συγχρωτισμού υγιών ανθρώπων με πιθανούς ασυμπτωματικούς φορείς του κορωνοϊού. Σημειώνεται ότι η πρόταση **Μόσιαλου** έγινε σε χρόνο που ο αριθμός των ελληνικών κρουσμάτων ήταν ακόμη μονοψήφιος, με τον Έλληνα ειδικό να συνεχίζει να επιμένει και σήμερα ότι είναι καλύτερα «να πάρουμε τα πρόσθετα μέτρα για τον κορωνοϊό πιο πρόσφατα».

Το λάθος και οι λεγόμενοι ΜΕΘ

Κάπου εδώ είναι που επιστρέφει και η κουβέντα στο προαναφερθέν

►► Με τους ειδικούς να αναμένουν μεγάλη αύξηση των κρουσμάτων, το ζητούμενο είναι πόσο θα αντέξουν οι υγειονομικές δομές της χώρας και πώς δεν θα διασαλευτεί η δημοσιονομική σταθερότητα

στοίχημα των αρμόδιων υπηρεσιών υγείας, αρχής γενομένης από την αποφυγή των λαθών. Καταγράφεται ήδη μία κριτική (για κάποιους όχι άδικα) ότι για παράδειγμα η περίπτωση του δόχρονου που νοσηλεύεται σε σοβαρή κατάσταση στο Πανεπιστημιακό **Νοσοκομείο Ρίου** δεν αντιμετωπίστηκε σε πρώτο χρόνο με βάση τα προβλεπόμενα από το ειδικό πρωτόκολλο ασφαλείας και **έλεγχου** για τον Covid-19. Αυτό μάλιστα φέρεται να συνέβη και στο γενικό **νοσοκομείο Αμαλιάδας**, όπου ο δόχρονος διαγνώστηκε ως προσβεβλημένος από ένα σύνθετο εμπύρετο κύμα, υπό την... ασφάλεια του ότι δεν είχε επισκεφθεί χώρα υψηλού κινδύνου όπως η Ιταλία, αλλά είχε ταξιδέψει στο Ισραήλ και την Αίγυπτο. Τι επακολούθησε; Κατ' αρχάς είναι για την ώρα άγνωστη η διασπορά της νόσου στη δυτική Ελλάδα, ενώ η άστοχη διάγνωση με τον δόχρονο είχε ως αποτέλεσμα να τεθούν εκτός... αποστολής

και το **νοσοκομείο Ρίου** (σ.σ. εκκωλύθηκε η οφθαλμολογική κλινική του και αποφασίστηκε να μείνει εκτός **εφημερίας**), αλλά και το **νοσοκομείο στην Αμαλιάδα** που και σε αυτό αποφασίστηκε η διακοπή των εφημεριών της παθολογικής κλινικής του.

Το πρόβλημα είναι ότι οι ελληνικές νοσηλευτικές δομές δεν έχουν την πολυτέλεια να «κάνουν» μονάδες και νοσηλευτές που αναγκαστικά τίθενται σε καραντίνα. Ειδικά μάλιστα σε μία περίοδο που η εποχική γρίπη συνεχίζει να στέλνει, έστω και με πτωχική τάση, κόσμο στα κατά τόπους **νοσοκομεία** και αφού έχει ήδη σκοτώσει 83 από αυτούς.

Το πόσο μεγάλο είναι το πρόβλημα των ειδικών δομών και πόσο γιγαντιαίο μπορεί να γίνει σε μία μαζική έξαρση των κρουσμάτων του κορωνοϊού αποτυπώνεται στα στοιχεία που έδωσε τον Νοέμβριο του 2019 η **Πανελλήνια Ομοσπονδία Εργαζομένων Δημόσιων**

Νοσοκομείων. Σε χρόνο ανύποπτο, δεδομένου ότι η ιστορία με τον κορωνοϊό «έσκασε» στην Κίνα φέτος τον Ιανουάριο, η **ΠΟΕΔΗΝ** χτυπούσε καμπανάκι ότι αντί για τις 3.500 κλίνες ΜΕΘ που προβλέπονται από τα διεθνή standards, για το σύνολο των ανεπτυγμένων νοσοκομειακών κρεβατιών στην Ελλάδα λειτουργούν 557, με το μεγαλύτερο πρόβλημα να εντοπίζεται στα **νοσοκομεία** της Αττικής που με 224 (αντί του τετραπλάσιου προβλεπόμενου αριθμού) διαθέσιμες κλίνες ΜΕΘ καλείται να εξυπηρετήσει συνολικό πληθυσμό –συμπεριλαμβανομένων της Αθήνας, των όμορων της Αττικής περιοχών και των νησιών– 6.000.000 ανθρώπων. Γίνεται εύκολα αντιληπτό ότι υπό αυτές τις συνθήκες ελάχιστα είναι τα δημόσια συστήματα υγείας παγκοσμίως που θα άντεχαν ένα τέτοιο ασύμμετρο υγειονομικό «κτύπημα», πολλώ δε μάλλον το ελληνικό με τις εγγενείς αδυναμίες του σε προσωπικό και δομές.

«Εμβόλιο» για την οικονομία

Γίνεται εύκολα αντιληπτό ότι ισχυρά «αντισώματα» κόντρα στην επέλαση του κορωνοϊού καλείται να αναπτύξει και η μπ... εμβολιασμένη για την αντιμετώπιση συνεχών κρίσεων εγχώρια οικονομία. Τα πρώτα σημάδια, που είναι μεν αποτελέσματα υπέρμετρου πανικού αλλά δεν παύουν να δίνουν τόνο και να δημιουργούν κλίμα, αποτυπώνονται στην κατφόρα που έχει πάρει το ελληνικό χρηματιστήριο. Το ηλεκτρονικό ταμπλό της λεωφόρου Αθηνών γέρνει επικινδύνως και σπάει ενδοσυνεδριακά ακόμη και το κατώτερο φράγμα των 700 μονάδων, γράφοντας απώλειες που θυμίζουν το καλοκαίρι του 2015 με την επιβολή των capital controls.

Σε μία παρόμοια άτακτη φυγή και μπαραζή ρευστοποιήσεων οδηγούνται και σήμερα οι επενδυτές, με αποτέλεσμα κεφαλαιοποιήσεις δισεκατομμυρίων ευρώ να εξαφανίζονται σε μία-δύο συνεδριάσεις.

Σε ένα τέτοιο σκηνικό πολέμου, στο υπουργείο Οικονομικών έχουν βγάλει από τα συρτάρια τα εναλλακτικά σενάρια. Δεδομένου ότι η Ελλάδα δεν έχει τη δημοσιονομική πολυτέλεια να διαθέσει τα δισεκατομμύρια (κυριολεκτικά) που ανακοίνωσαν ότι θα διαθέσουν οι ΗΠΑ ή η Ιταλία προκειμένου να αντιμετωπίσουν την κατάσταση έκτακτης ανάγκης που δημιουργεί ο κορωνοϊός, το οικονομικό επιτελείο της κυβέρνησης **Μπισιτάκης** περιορίζεται σε άλλα «αντιμέτρα».

Σε ευρεία διυπουργική σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε χθες Παρασκευή στο ΥΠ.ΟΙΚ., αποφασίστηκε μία σειρά μέτρων που μεταξυ άλλων φέρεται να περιλαμβάνει ακόμη και το ενδεχόμενο αναστολής πληρωμής ΦΠΑ για τις επιχειρήσεις. Η κυβερνητική διαρ-

Ο διεθνής «χάρτης» κρουσμάτων, νεκρών και μέτρων

ροή κάνει λόγο για ένα ενιαίο και συνεκτικό κυβερνητικό σχέδιο αντιμετώπισης του προβλήματος που δεν θα... κορωνοποιεί την οικονομία, αλλά θα έχει στη φαρέτρα στοχευμένα και όχι οριζόντια μέτρων που θα ανακοινώνονται κατά περίπτωση. Οι ίδιες πηγές λένε ότι οι παρεμβάσεις θα διαβαθμιστούν σε τρία επίπεδα: τις περιπτώσεις λήψης αναγκαστικών μέτρων, όπως π.χ. υποχρεωτικό κλείσιμο καταστημάτων και κινηματογράφων σε νομούς και περιοχές με κρούσματα (στο επίπεδο αυτό τα όποια μέτρα στήριξης μπορεί να ανακοινωθούν πριν από το Eurogroup της 16ης Μαρτίου, το οποίο θεωρείται καθοριστικό για τις κινήσεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο), τα μέτρα σε κλαδικό-τοπικό επίπεδο και τα μέτρα για το σύνολο της οικονομίας.

Το πόσο μπορεί αυτό το μέτρο να εκτινάξει τη στοχοθεσία των δημοσίων εσόδων παραμένει αδιευκρίνιστο. Από την παραπάνω δι-υπουργική σύσκεψη εκπέμφθηκαν καθοριστικά μηνύματα ότι ακόμη δεν υπάρχουν σημάδια επιπτώσεων στην καθημερινή ροή στοιχείων από το σκέλος των εσόδων (ζήτηση, κατανάλωση).

Όπως και να έχει το σταυρόλεξο δυσκολεύει, ειδικά αν συνυπολογιστεί η απαισιόδοξη πρόβλεψη του Ελληνικού Δημοσιονομικού Συμβουλίου για την ανάπτυξη. Σε έκθεσή του για τις επιπτώσεις στο ΑΕΠ το 2020 το Συμβούλιο προβλέπει, ειδικότερα, επιβράδυνση του ρυθμού ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας λόγω εξάπλωσης του κορωνοϊού η οποία θα έχει έσοδος από 0,3 έως και 0,7 μονάδες. Σε απόλυτα νούμερα το ποσοστό μεταφράζεται από €600.000.000 έως 1,4 δισ. ευρώ, ενώ αν η κατάσταση ξεφύγει τότε νομοτελεσιακά θα αναζητηθούν δημοσιονομικά ισοδύναμα για να καλυφθούν οι τρύπες που θα δημιουργήσουν οι έκτακτες ανάγκες στον χώρο της υγείας. Και επειδή η μνημονιακή επιτροπή βρίσκεται εν ισχύ, όποιο ισοδύναμο αποφασιστεί στην Αθήνα θα απαιτήσει πιθανότατα και το «πράσινο φως» των Βρυξελλών, ώστε να μη διακινδυνευτεί η επίτευξη του στόχου για πρωτογενές πλεόνασμα 3,5% του ΑΕΠ.

Για το τι θα συμβεί, τέλος, στην πραγματική οικονομία της ελληνικής μικρομεσαίας (στην πλειοψηφία της) επιχειρηματικότητα, αν ασθενήσουν μαζικά εργαζόμενοι και αυτοαπασχολούμενοι, με τους εργοδότες να υποχρεούνται να καταβάλουν τις υποχρεωτικά αμειβόμενες αναρωτικές άδειες των ασθενών υπαλλήλων τους, όλοι προσεύχονται ότι θα παραμείνει στα επίπεδα του ενός εφιαλτικού σεναρίου που δεν θα γίνει πραγματικότητα.

Με τον κορωνοϊό να μετρά δύο μήνες ζωής, τους επιβεβαιωμένους ασθενείς να ξεπερνούν τις 100.000 και τους νεκρούς να είναι πλέον περισσότεροι από 3.400 σε όλη την υφήλιο (σ.σ. οι αριθμοί τελούν υπό την αίρεση της επικαιρότητας που αλλάζει ανά... λεπτό), η «Α» ικνογραφεί τον παγκόσμιο χάρτη των κρουσμάτων αλλά και των μέτρων που κατά τόπους έχουν παρθεί:

» ΚΙΝΑ:

Ο «κίτρινος δράκος» μετράει μέχρι σήμερα 3.042 θανάτους σε σύνολο 80.556 ασθενών. Οι πόλεις που πρωτοεμφανίστηκε ο ιός περιήλθαν σε καθεστώς πλήρους απομόνωσης: εκατομμύρια πολιτών δούλεψαν από το σπίτι, νέα νοσοκομεία χτίστηκαν μέσα σε λίγες ημέρες για να νοσηλεύσουν τον τεράστιο αριθμό ασθενών, ενώ οι πολίτες που παραβίασαν την καραντίνα ή δήλωσαν ψέματα για το ιστορικό ταξιδιών τους φυλακίστηκαν προσωρινά. Όσο απάνθρωπα όμως χαρακτηρίστηκαν αυτά τα μέτρα, τόσο δραστικά αποδείχθηκε πως επέδρασαν στην εξάπλωση του κορωνοϊού, καθώς σταθεροποιείται σιγά-σιγά η κατάσταση στην ηπειρωτική Κίνα και μειώνεται καθημερινά το ποσοστό των νέων κρουσμάτων. Η απόλυτη χρήση μασκών, τα προσωπικά απολυμαντικά, τα απολυμασμένα μέσα μαζικής μεταφοράς και οι άδειοι δημόσιοι χώροι φαίνεται να κερδίζουν τη μάχη της πανδημίας.

» ΗΠΑ:

Οι Ηνωμένες Πολιτείες έχουν μέχρι στιγμής 233 περιπτώσεις κορωνοϊού και 14 θανάτους, με την πλειονότητα των μολύνσεων στην Καλιφόρνια και στις πολιτείες της Ουάσινγκτον. Αρκετές πόλεις όπως το Σαν Φρανσίσκο, το Σιάτλ και η Ουάσινγκτον κηρύχθηκαν σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης, επιτρέποντας έτσι στις αρχές τους μεγαλύτερη πρόσβαση σε πόρους έκτακτης ανάγκης και χρηματοδότηση για την προετοιμασία για μεγαλύτερη εστία. Παράλληλα τα στρατιωτικά εργαστήρια εργάζονται στη δημιουργία εμβολίου, ενώ η Αμερικανική Υπηρεσία Τροφίμων και Φαρμάκων (FDA) εξουσιοδότησε τη χρήση μιας ευρύτερης ποιότητας αναπνευστήρων, καθώς παρατηρούνται ελλείψεις στις υγειονομικές μάσκες.

» ΕΥΡΩΠΗ:

Η Ιταλία κρατά την πρώτη θέση κινδύνου στην Ευρώπη με 3.858 κρούσματα (148 θάνατοι) και πρόσφατα ανέστειλε τη λειτουργία σχολείων και πανεπιστημίων, έκλεισε δημόσιους χώρους (π.χ. πάρκα) και ματαίωσε τη διενέργεια σημαντικών εκδηλώσεων ώστε να περιοριστεί ο κίνδυνος της μόλυνσης. Η Μ. Βρετανία δημιούργησε επίσης ένα «σχέδιο μάχης» κατά του ιού και ενεργοποίησε 12 εργαστήρια που έχουν ήδη εξετάσει 14.000 πολίτες σε όλη τη χώρα, καθώς καταγράφονται ήδη 163 κρούσματα με δύο νεκρούς. Στη Γαλλία καταγράφονται συνολικά 423 κρούσματα (περίπου τα μισά μόνο την τελευταία εβδομάδα) με 7 νεκρούς, ενώ στη Γερμανία που έχουν επιβεβαιωθεί 577 κρούσματα για την ώρα δεν θρηνούν χαμένες ζωές.

» ΑΣΙΑ-ΕΙΡΗΝΙΚΟΣ ΩΚΕΑΝΟΣ:

Στην Ασία την πρωτιά κρατάει η Νότια Κορέα, όπου πάνω από τις μισές από τις 6.593 περιπτώσεις συνδέονται με ένα παρακλάδι της θρησκευτικής ομάδας Shincheonji. Ο Πρόεδρος της χώρας Moon Jae-in δήλωσε ότι η χώρα «έχει εισέλθει σε πόλε-

μο» κατά του κορωνοϊού και ενέκρινε επιπλέον προϋπολογισμό ύψους περίπου 9,8 δισ. δολαρίων για την αντιμετώπιση του προβλήματος, την ώρα που έχουν ήδη δημιουργηθεί σταθμοί ελέγχου στους οποίους οι πολίτες εξετάζονται μέσα σε λίγα λεπτά, χωρίς καν να κατέβουν από τα αυτοκίνητά τους, ενώ ταυτόχρονα έχουν ενεργοποιηθεί συστήματα GPS που σημαίνουν συναγερμό όταν οι ασθενείς παραβιάζουν την καραντίνα. Εκατομμύρια πολίτες σε όλη την Ασία και την Αυστραλία εργάζονται από το σπίτι τους, δημόσιες συγκεντρώσεις ακυρώθηκαν και βασικά είδη προστασίας βρίσκονται σε έλλειψη, ωστόσο οι κυβερνήσεις φροντίζουν την τροφοδοσία των αγορών, οι οποίες όμως βάζουν... «δελτίο» ακόμα και στην αγορά χαρτιού τουαλέτας!

» ΙΡΑΝ-ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ:

Το Ιράν βρίσκεται στην καρδιά της επιδημίας της Μέσης Ανατολής με περισσότερα από 4.747 κρούσματα και 124 θανάτους, ενώ το 8% των βουλευτών της χώρας έχει νοσήσει. Αυτό οδήγησε την κυβέρνηση σε ακραία μέτρα αντιμετώπισης, όπως την προσωρινή απελευθέρωση περισσότερων από 54.000 κρατουμένων σε φυλακές, με αποτέλεσμα πολλές χώρες να έχουν κλείσει τα σύνορά τους με το Ιράν, ενώ αρκετές, όπως το Κατάρ, η Τουρκία και το Κουβέιτ, να έχουν διατάξει την εκκένωση των πολιτών τους από το Ιράν.

» ΑΦΡΙΚΗ:

Επιβεβαιωμένα κρούσματα έχουν αναφερθεί στην Αίγυπτο, την Αλγερία, τη Νιγηρία, τη Σενεγάλη και την Τунσία, αλλά ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας προειδοποίησε ότι η Αφρική πιθανώς να χτυπηθεί πολύ πιο σκληρά από ό,τι η Κίνα, καθώς μόνο το 42% των Νιγηριανών έχει πρόσβαση σε σαπούνι και νερό, ενώ το 25% δεν έχει καθόλου πρόσβαση.

» ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΑΜΕΡΙΚΗ:

Κρούσματα κορωνοϊού έχουν επιβεβαιωθεί στο Μεξικό, την Αργεντινή, τη Βραζιλία, τη Χιλή, τον Ισημερινό και τη Δομινικανή Δημοκρατία, όπου το Μεξικό, η Γουατεμάλα και ο Παναμάς έχουν δηλώσει καταστάσεις έκτακτης ανάγκης ή ειδοποιήσεις υψηλού επιπέδου, με τον Παναμά να έχει ήδη διαθέσει 2,5 εκατομμύρια δολάρια για την αντιμετώπιση της επιδημίας.

45 κρούσματα κορωνοϊού στην Ελλάδα

Τό ταξίδι στους Αγίους Τόπους και η Θεία Κοινωνία

ΕΞΑΠΛΩΝΕΤΑΙ ο κορωνοϊός στην Ελλάδα, καθώς χθές επιβεβαιώθηκαν άλλα 14 κρούσματα. Όλοι τους ανήκουν στην ομάδα ταξιδιωτών που έπεσε κέφθησαν την περασμένη εβδομάδα τους Αγίους Τόπους. Συμφώνως προς το Υπουργείο Υγείας, 12 νοσοκοντες προέρχονται από την ομάδα των ταξιδιωτών και άλλοι τρεις ανήκουν στο συγγενικό περιβάλλον τους. Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Υγείας Σωτήρης Τσιόδρας ανακοίνωσε ότι τα νέα κρούσματα παρουσιάζουν ήπια συμπτώματα. Δεν συμβαίνει το ίδιο με τον 66χρονο άνδρα, που είχε ταξιδεύσει μαζί τους, και νοσηλεύεται στο Νοσοκομείο του Ρίο. Ο άνδρας διασωληνώθηκε με βαρεία πνευμονία καθώς επιδεινώθηκε η κατάστασις της υγείας του.

Στους Αγίους Τόπους είχε ταξιδεύσει και η γιαγιά ενός παιδιού που φοιτά στο 9ο Δημοτικό Σχολείο Δάφνης. Η γυναίκα προσεβλήθη από τον ιό και για τον λόγο αυτό διεκόπη η λειτουργία του σχολείου για όλη την εβδομάδα. Επίσης έκλεισε και το ΚΑΠΗ του Δήμου, όπου σύχναζε η ασθενής. Με είσηψη της επιτροπής εμπειρογνομόνων επίσης παρατείνονται τα μέτρα σε Ήλεια, Αχαΐα και Ζάκυνθο, δηλαδή παραμένουν κλειστά τα σχολεία, θέατρα και αναβάλλονται όλες οι εκδηλώσεις. Επίσης άκυρώνονται όλες οι εκδρομές προς το εξωτερικό. Σημειώνεται ότι παρατείνεται και το μέτρο αναστολής των εκπαιδευ-

■ Ο κορωνοϊός επηρέασε και τις χειραγίες ακόμη και σε ύψηλό επίπεδο. Ο Πρωθυπουργός χαιρετά με την... γραθιά τον αντιπρόεδρο της Ευρωπαϊκής Τραπέζης Έπενδύσεων κατά την χθεινή συνάντησή τους

τικών εκδρομών προς το εξωτερικό, σε όλη την Ελλάδα.

Στην Ελλάδα επιστρέφουν άλλοι 51 Έλληνες από τα Ιωάννινα που είχαν επισκεφθεί τους Αγίους Τόπους. Οι εκδρομείς από την στιγμή που θα επιστρέψουν θα είναι σε καθημερινή επαφή με την Διεύθυνση Υγείας, ώστε αν εκδηλωθεί υποπτο σύμπτωμα να αντιμετωπισθεί το γρηγορότερο δυνατό. Όλοι τους, για προληπτικούς λόγους, θα παραμείνουν σε κατ' οίκον περιορισμό.

Θέμα έχει ανακύψει και με την Θεία Κοινωνία με τον Μητροπολίτη Πειραιώς κ.κ. Σεραφείμ να υποστηρίζει ότι δεν μπορεί να μεταδοθεί μέσω αυτής. «Είναι καθαρά θέμα πίστεως και μεταφυσικής αναγωγής. Είναι δυνατόν από τη μετοχή στη Θεία Κοινωνία να προκύψει ψυχοσωμα-

τική ασθένεια; Δεν είναι δυνατόν. Όποιος προσέρχεται στην Θεία Κοινωνία πιστεύει ότι προσέρχεται στον Θεό, που έχει τη δύναμη να θεραπεύει, να προλαμβάνει, να επεμβαίνει θαυματουργικά. Δεν χρειάζεται να κοινωνήσει κάποιος, αν δεν έχει αυτή την πίστη, ότι πρόκειται για το αίμα και το σώμα του Χριστού. Αυτό δεν μπορεί να είναι αιτία ασθένειας και να μεταδίδει κάποιο μικρόβιο» είπε ο Μητροπολίτης. Αντίθετη άποψη είχε ωστόσο ο πρόεδρος της ΠΟΕΔΗΝ Μιχάλης Γιαννάκος λέγοντας ότι υπάρχει κίνδυνος μεταδόσεως του κορωνοϊού από την Θεία Κοινωνία, ενώ κάλεσε την Εκκλησία να αναθεωρήσει κάποια πράγματα. Ο πρόεδρος του τμήματος πολιτικής υγείας του London School of Economics Ήλιος Μόσια-

λος κάλεσε τους πιστούς που ανήκουν στις εύπαθεις ομάδες «να παρακολουθούν την Θεία Λειτουργία από το σπίτι» και να μην πηγαίνουν στην Εκκλησία.

Χθές ο υπουργός Υγείας Βασίλης Κικίλιας συμμετείχε στο έκτακτο συμβούλιο της ΕΕ για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού όπου και επέσμημανε την ανάγκη όλα τα κράτη μέλη να ανταλλάσσουν πληροφορίες για τα μέτρα που λαμβάνουν όχι μόνο σε επιστημονικό αλλά και σε πολιτικό επίπεδο. Πρότεινε την ενίσχυση της ψηφιακής πλατφόρμας του ECDC με τα πολιτικά μέτρα τα οποία εφαρμόζει η κάθε χώρα καθημερινώς, ώστε να υπάρχει «on time» ενημέρωσις για τις ενέργειες που γίνονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο για την αντιμετώπιση του ιού.

PHOTO: ΑΠΕ ΜΠΕ ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΑΠΑΜΗΤΣΟΣ